

kuifje

Nr 38
44e jaargang
12-9-89

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77

INTERVIEW
Piet Wijn

45 F — NEDERLAND ƒ 2,75

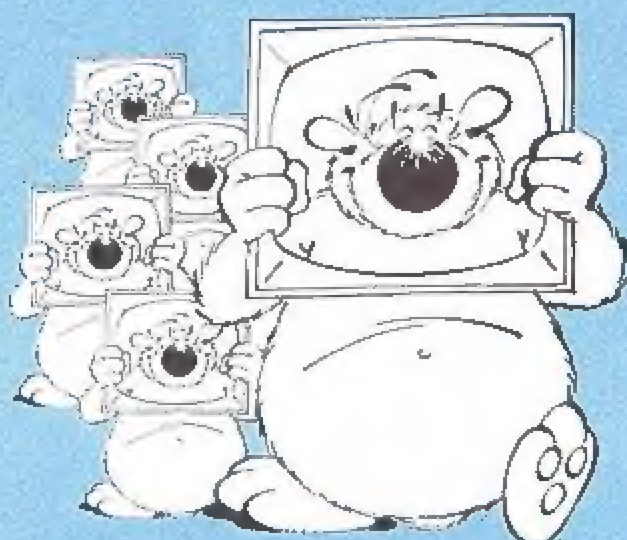
BOB MORANE

DE KROKODILLENTEMPEL

Wil je wat weten of zo maar een briefje schrijven voor onze rubriek brievenpost, stuur dat dan naar:
Voor Nederland: Redaktie Kuifje, Postbus 341, 2100 AH Heemstede.
Voor België: Redaktie Kuifje, P.H. Spaaklaan 11, 1070 Brussel.
Als je brief in de rubriek brievenpost wordt geplaatst, krijg je een gratis stripalbum van Dommel toegestuurd!

Nee, deze week geen brief van jullie aan mij, maar omgekeerd een brief van mij aan jullie. Want op zondagavond 17 september is het eindelijk zover. Het moment waar door jullie, door de redactie van Kuifje, door Dupa en ook door Semafoor en mij al zolang naar uitgekeken is: de eerste aflevering van de Dommel- tekenfilmserie is op de Nederlandse televisie te zien, om 18.35 uur bij de VARA (Nederland 1). Helaas, de Belgische leeskijkers zullen nog even moeten wachten. (En als jullie - wat ik me levendig voor kan stellen - geen geduld daarvoor hebben en niet op de een of andere kabel aangesloten zijn, kun je met enige handigheid en een grote rol ijzerdraad... nee, Semafoor roept dat dat géén goed idee is en dat ik de lezers niet aan moet zetten tot halsbrekende toeren op het dak van het ouderlijk huis. Geduld dan maar, blijkbaar zit er niks anders op.)
De Dommel serie bestaat uit niet minder dan 52 afleveringen van elk 26 minuten. Reken dus maar 'ns uit hoeveel uur Dommel je te goed hebt. De serie zal niet alleen in Nederland en België te zien zijn, maar ook in Polen, Turkije, Canada, Frankrijk, Zwitserland en IJsland. En door de week kun je je in twee (!) nieuwe Dommel-albums verdiepen, die dit najaar verschijnen: in september een verzameling gags, Nog steeds met twee klontjes, en een maand later het lange verhaal De verdwaalde geest.

Heb je daar nòg niet genoeg aan (kan ik me indenken), dan is er ook nog het Dommel, spellen en puzzelsboek, een lekker dik boek vol - je raadt het al - spellen en puzzels waarin Semafoor, ikzelf en zelfs Balthazar een hoofdrol mogen spelen. Spelletjes en puzzels zul je ook volop aantreffen in het speciaal aan mij (het kan niet op) gewijde Dommel maandblad, waarin je ook allerlei nieuwe verhalen en grappen van je favoriete blaffer kunt vinden. Een televisieserie, twee albums, een puzzelboek en een

maandblad - een wonder dat ik nog niet naast m'n schoenen loop.
Ik ben behoorlijk benieuwd wat jullie van m'n televisie-avonturen vinden. Schrijf maar, want je weet: geplaatste brieven worden beloond met een album van niemand minder dan de gevierde televisiester Dommel. Ah, als ik me bedenk wat de toekomst wellicht nog in petto heeft: optreden in reclamespotjes voor cervelaatworst, naast Diewertje Blok in een televisieforum zitten, nagedaan worden bij Henny Huisman in de Soundmixshow, een gastoptreden als onverschrokken dierenarts in Medisch Centrum West... laten ze maar met spoed een plekje vrijmaken op de Gooise Matras. Het verbaast me trouwens die die, hoe heet ie, die Van de Ender of zo me nog niet gebeld heeft. Zou ie m'n nummer niet kunnen vinden?
Zodra ie belt, horen jullie het. WAF, en tot de volgende week,
Dommel

Het weekblad Kuifje is een uitgave van:
De Lombard Uitgaven N.V.
P.H. Spaaklaan 1-11
1070 Brussel
Telefoon: 02/5266811
Telefax: 02/5204405
Uitgever: Rob Harren
Hoofdredacteur: Jean-Luc Vernal
Redactie: Sophie Dumont en Michèl Gauther
Druk: Continental Printing Grimbergen/België

Abonnementsopgave/ klachten voor België:
P.V.D.-Dienst Abonnementen
Klein Eilandstraat, 1
1070 Brussel
Telefoon: 02/525.14.03
Abonnementsprijzen:
Per half jaar (26 nrs): 1100 BF,
Per jaar (52 nrs): 1990 BF,
door storting op rekening 210-0985103-23
van P.V.D.-Brussel
Advertenties voor België:
de Lombard Uitgaven - Brussel
Nicole Geerlandt
tel. 02/5266811

Abonnementsopgave/ klachten voor Nederland:
P.V.O.-abonnementen services
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-7450
toestel 412
Abonnementsprijs: 6 maanden: fl. 65,—
Adreswijziging: 4 weken van te voren schriftelijke opgave via wikkel rond KUIFJE.
Annuleringen: opzegging 4 weken vóór het einde van de abonnementstermijn schriftelijk opgeven.

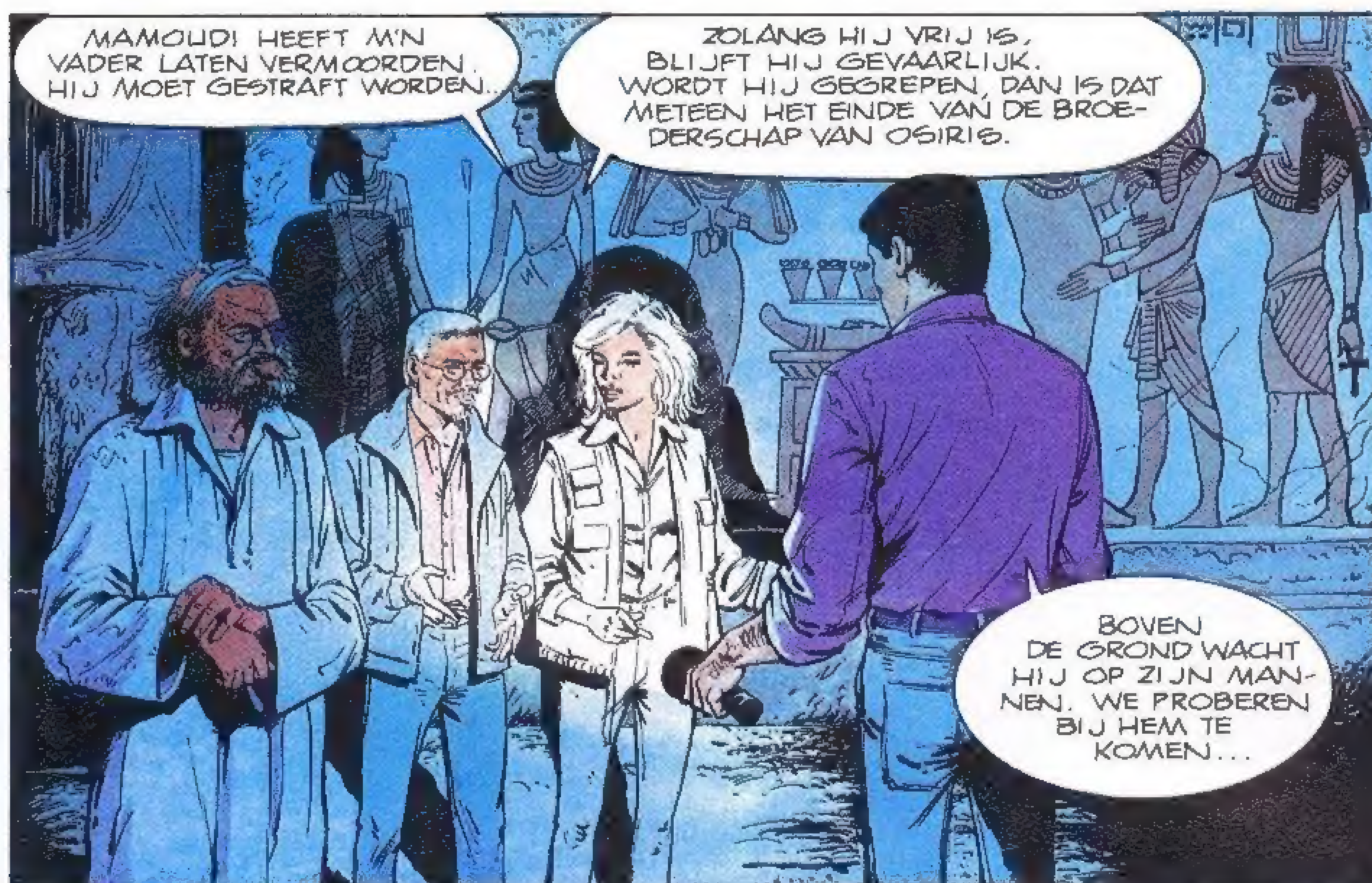
Advertenties Nederland:
Lombard Nederland B.V.
Postbus 341
2100 AH Heemstede

Redactie Kuifje-Nederland:
Lombard Uitgaven Nederland B.V.
Postbus 341
2100 AH Heemstede
Buitenlandse abonnementsprijs op aanvraag.

BOB MORANE

SAMENVATTING: Mamoudi, de leider van de Broeders van Osiris! Bob kan z'n oren niet geloven! Nu moet hij proberen zijn vrienden te bevrijden, gelukkig staat er maar één wachtpost en Bob slaagt erin hem te neutraliseren!

BOB MORANE *DE KROKODILLENTEMPEL*

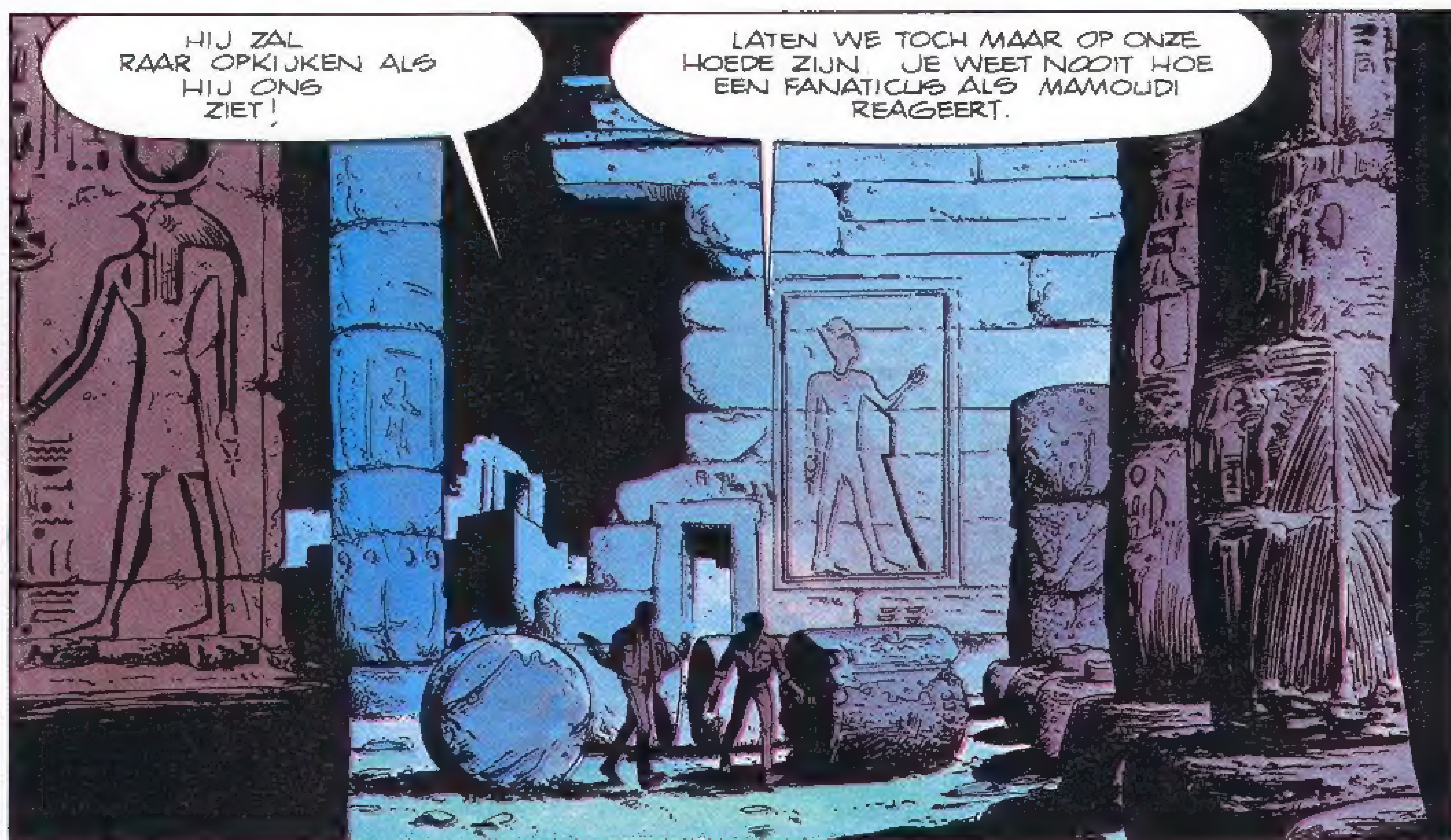

Z'N HANDLANGERS ZOUDEN ONGEVEER HIER VANDAAN MOETEN KOMEN EN HIJ VERWACHT ZE DUS VAN DEZE KANT. DAAR PROFITEREN WE VAN DOOR HEM TE OMSINGELEN. JIJ GAAT LINKSOM EN IK GA DE ANDERE KANT OP...

JE BEDOELT DAT WE HEM IN DE TANG NE-MEN?

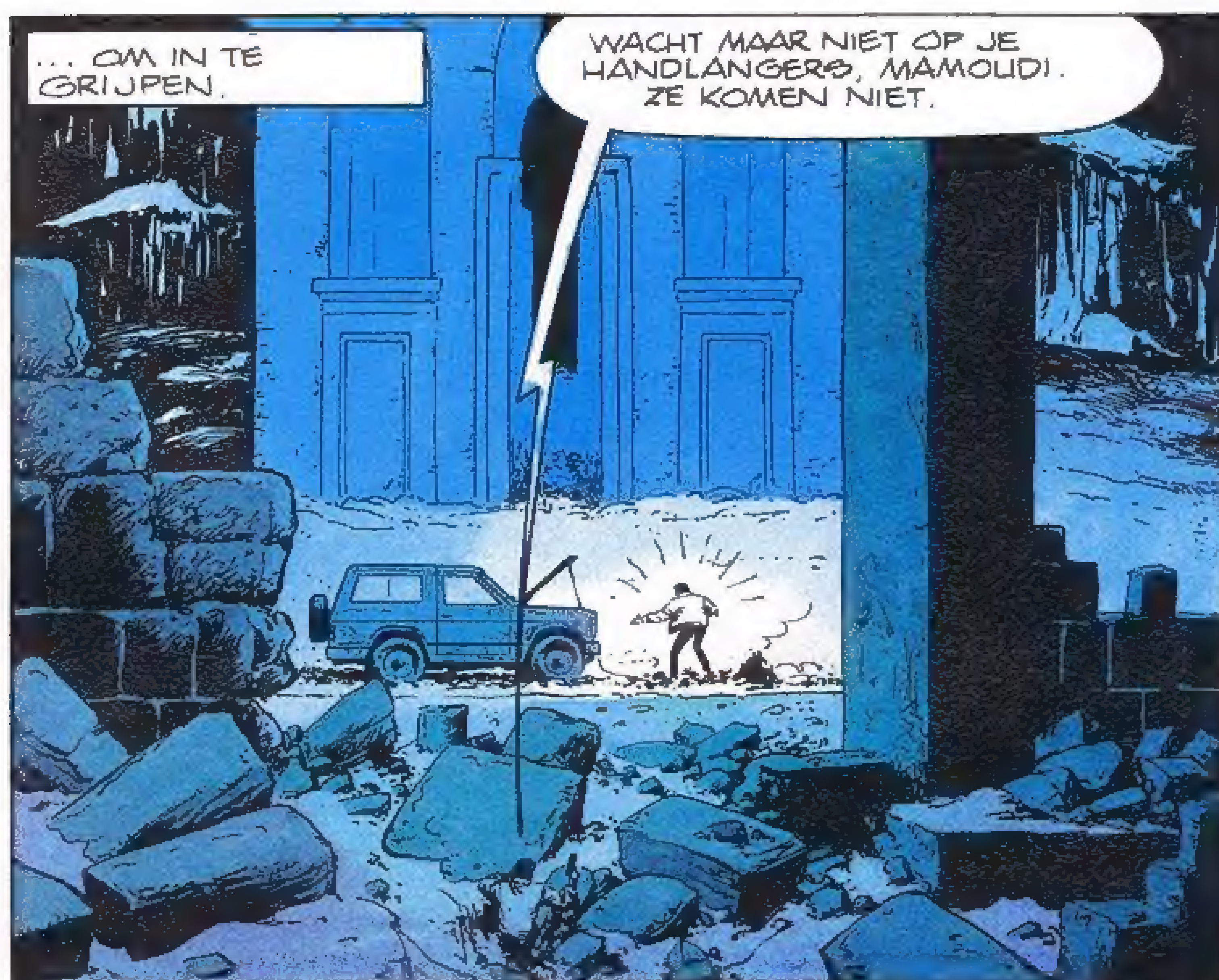
PRECIES... EN HOU JE GEDEKT, HIJ MAG ONS PAS OP HET LAATSTE MO-MENT ZIEN. ALS HIJ NOG EEN RESTJE GEZOND VERSTAND BEZIT, ZAL HIJ ZICH NIET VERZETTEN.

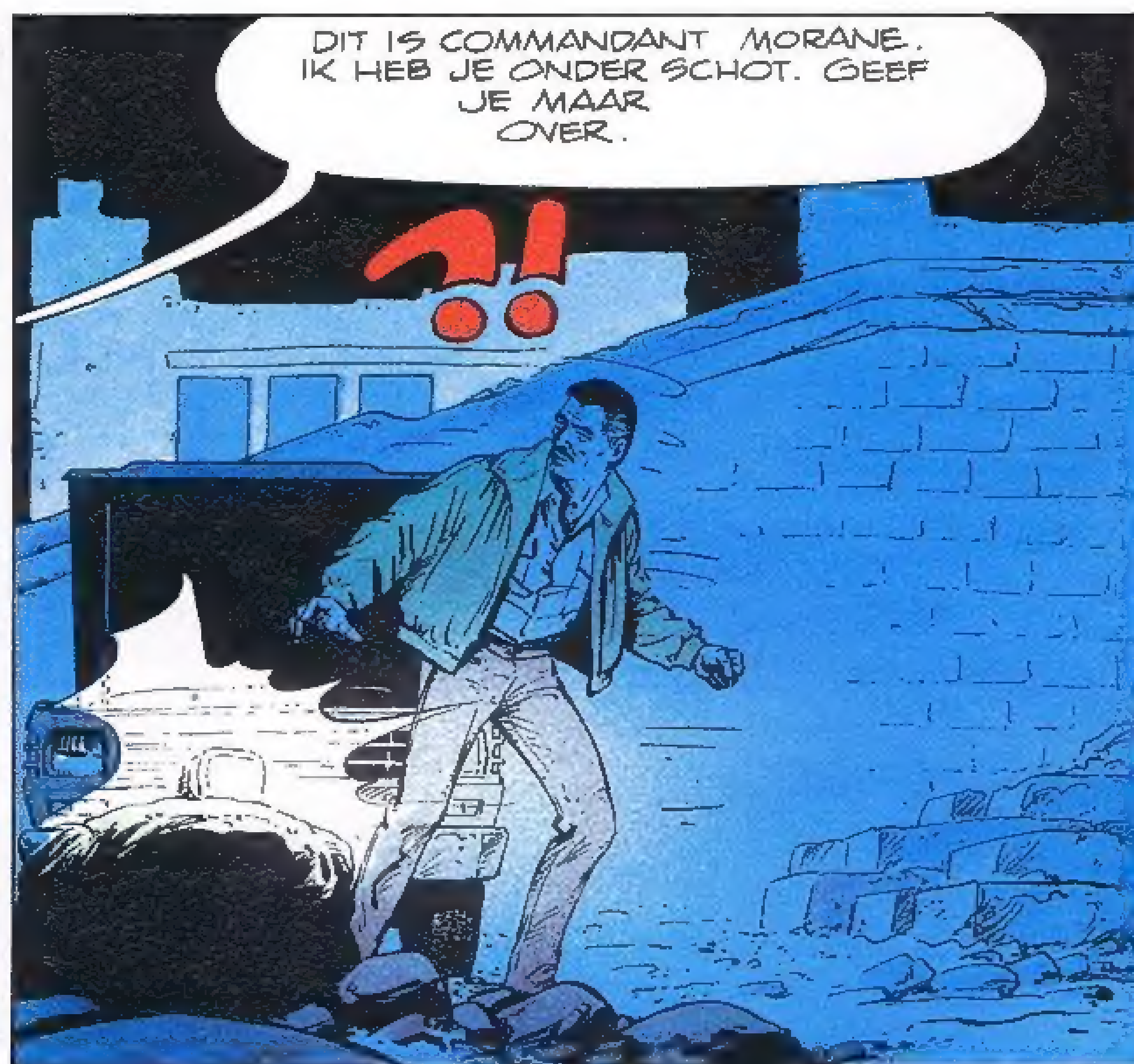
IK ZOU ER MAAR NIET OP REKENEN.

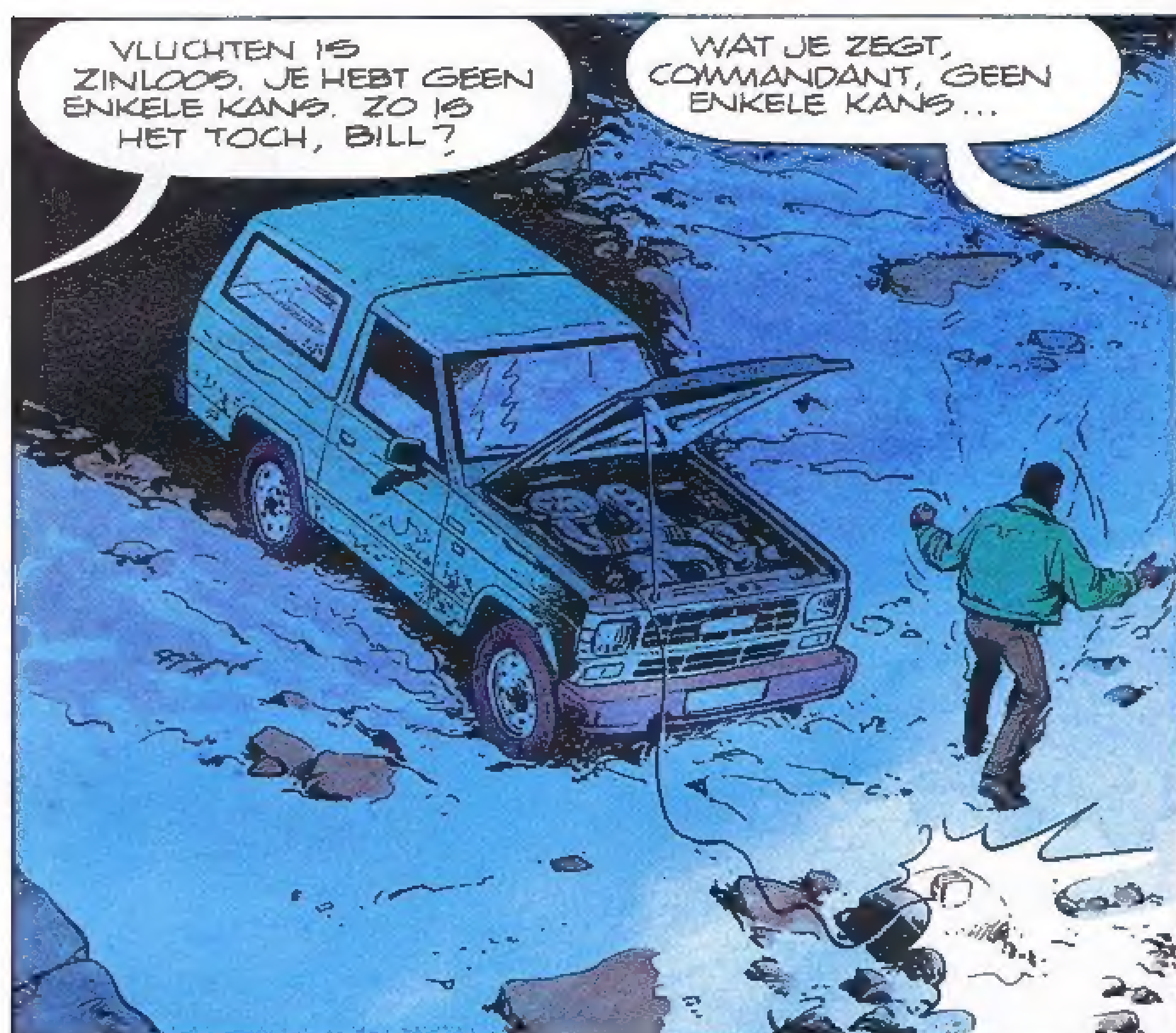
BOB EN BILL GAAN ELK EEN KANT OP...

...EN BRENGEN HUN PLAN TEN UITVOER...

BOB MORANE MAAKT ZICH GEREED...

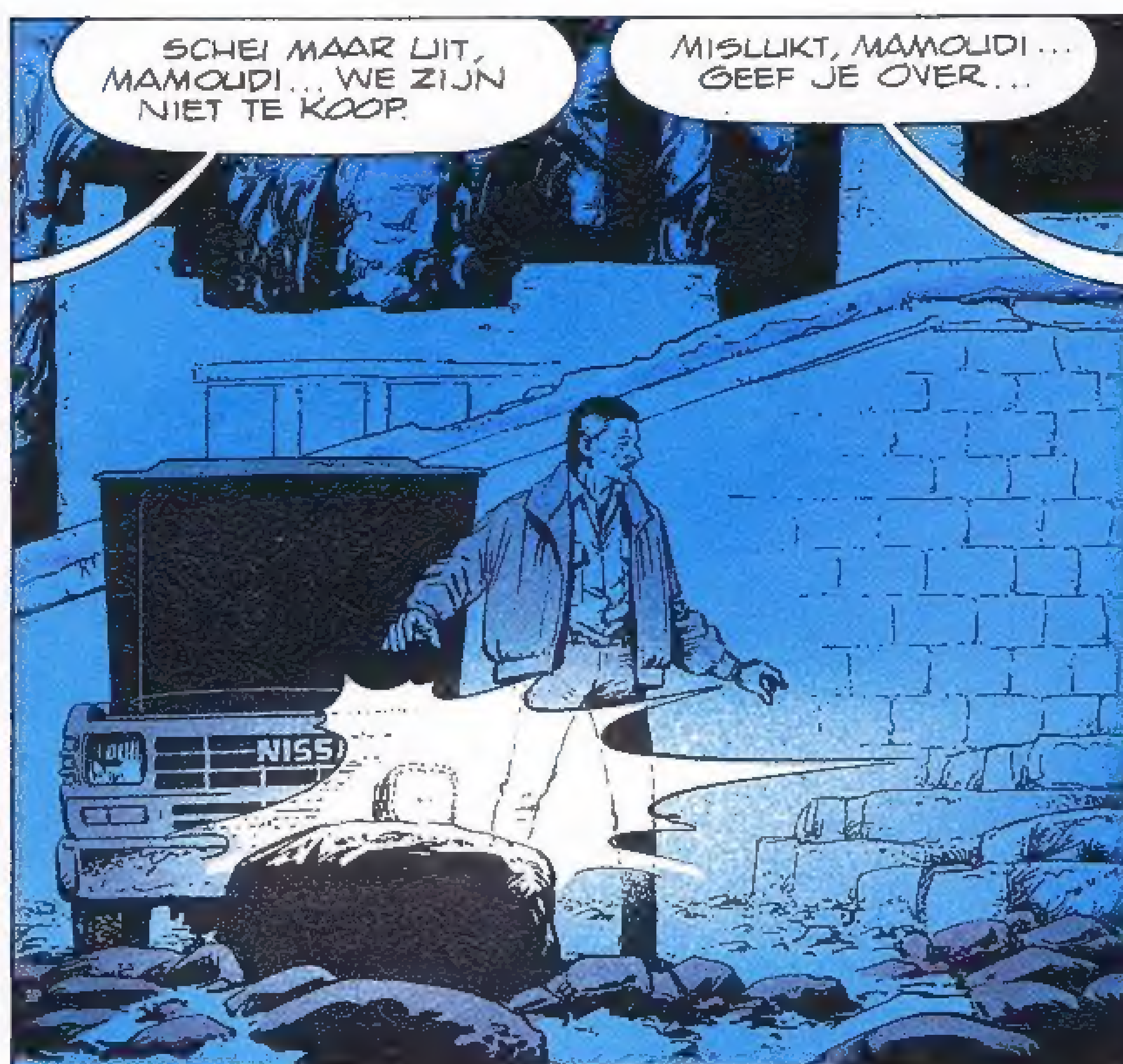

... OM IN TE GRIJPEN.
WACHT MAAR NIET OP JE HANDLANGERS, MAMOUDI. ZE KOMEN NIET.

DIT IS COMMANDANT MORANE. IK HEB JE ONDER SCHOT. GEEF JE MAAR OVER.
?!

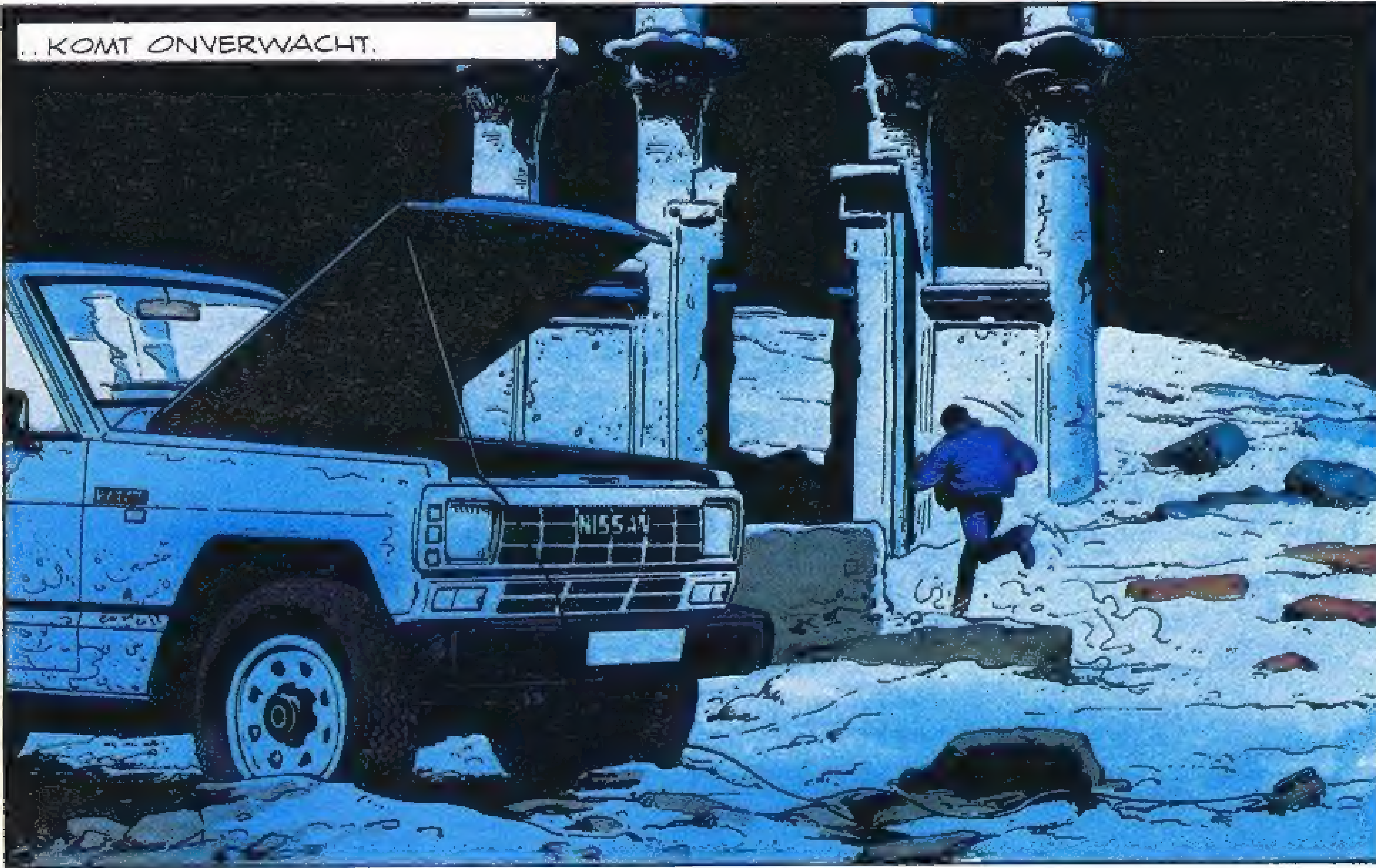

VLUCHTEN IS ZINLOOS. JE HEBT GEEN ENKELE KANS. ZO IS HET TOCH, BILL?
WAT JE ZEGT, COMMANDANT, GEEN ENKELE KANS...

IK HAD JE GEWAARSCHUWD, MAMOUDI. JE BENT GEEN PARTIJ VOOR DE COMMANDANT.
GEEF JE OVER. WE BRENGEN JE NAAR KAIRO OM JE OVER TE LEVEREN AAN DE JUSTITIE.

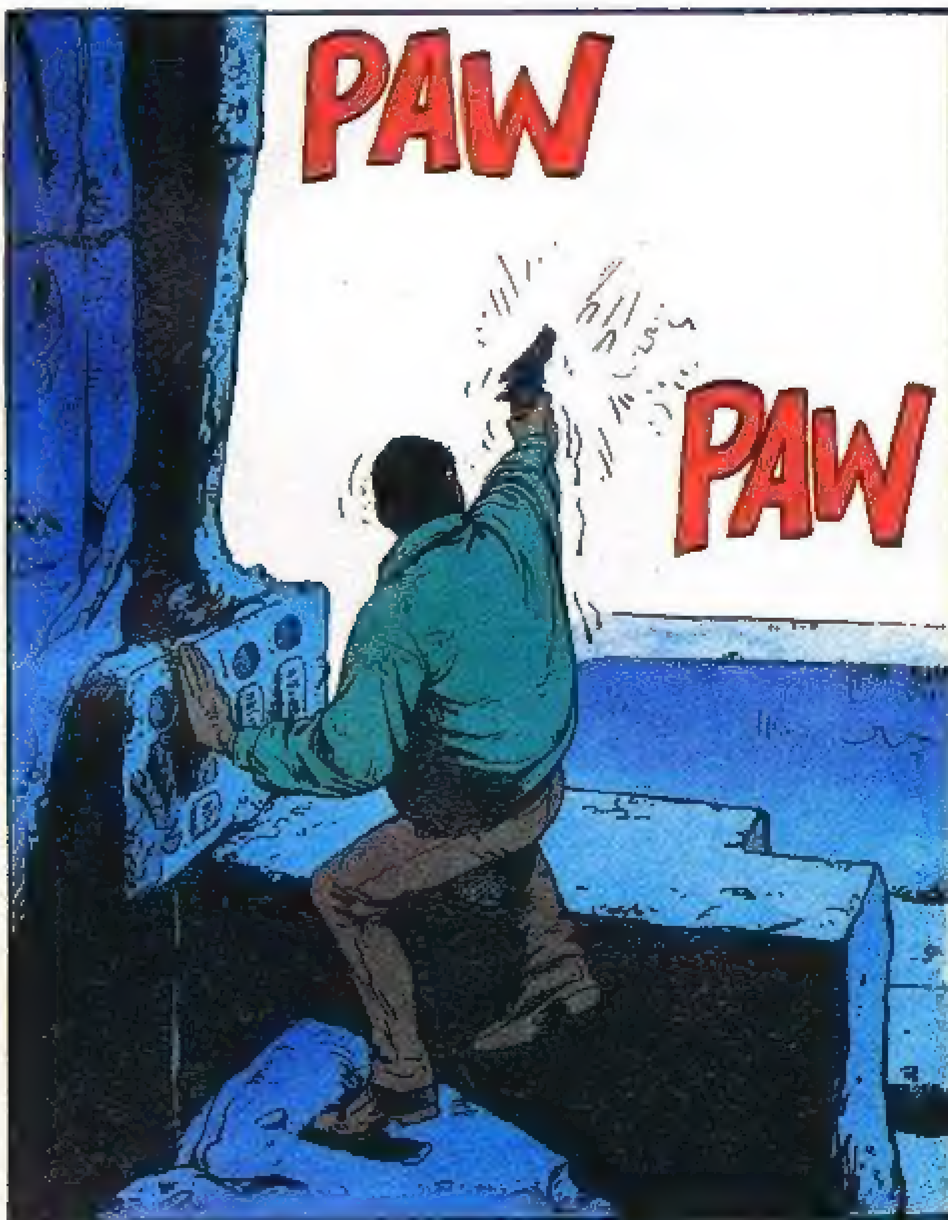

IK BEN RIJK, COMMANDANT MORANE... U OOK, MENEER BALLANTINE... IK ZAL U GELD GEVEN... VEEL GELD... ALS U MIJ LAAT GAAN...

SCHEI MAAR UIT, MAMOUDI... WE ZIJN NIET TE KOOP.
MISLUKT, MAMOUDI... GEEF JE OVER...

MAMOUDI'S REACTIE...

wordt vervolgd

Ik duim voor het avontuur, maar van de trein weet ik zeker dat hij voor mij stopt.

GO PASS

10 enkele reizen 2e klas

№ 95555 B 990 F

Datum	Van	Naar
1		
2		
3		
4		
5		

En als die toffe meid die net binnenkomt ook nog naast mij gaat zitten, dan vraag ik mij af waarom ik niet eerder aan de trein gedacht heb. Zeker nu, met Go Pass.

Want Go Pass, dat is de gloednieuwe treinkaart voor jongeren van 12 tot en met 25 jaar. Ze is te koop in het station of bij het Gemeentekrediet en kost slechts 990 F. Daarvoor kan je 10 keer de trein op, naar elke Belgische bestemming. Zonder iedere keer aan een loket te moeten aanschuiven.

Met Go Pass wordt reizen pas echt aantrekkelijk. De rekening is snel gemaakt: voor 50 km of voor 150, met Go Pass betaal je maar 99 F! En bovendien kan je de kaart uitlenen of met meerdere vrienden tegelijk reizen.

Wie nu snel reageert, krijgt nog

LIEGE

P. Cadot
Bom

ED en AD HET GEHEIM VAN DE GRAFHEUVEL

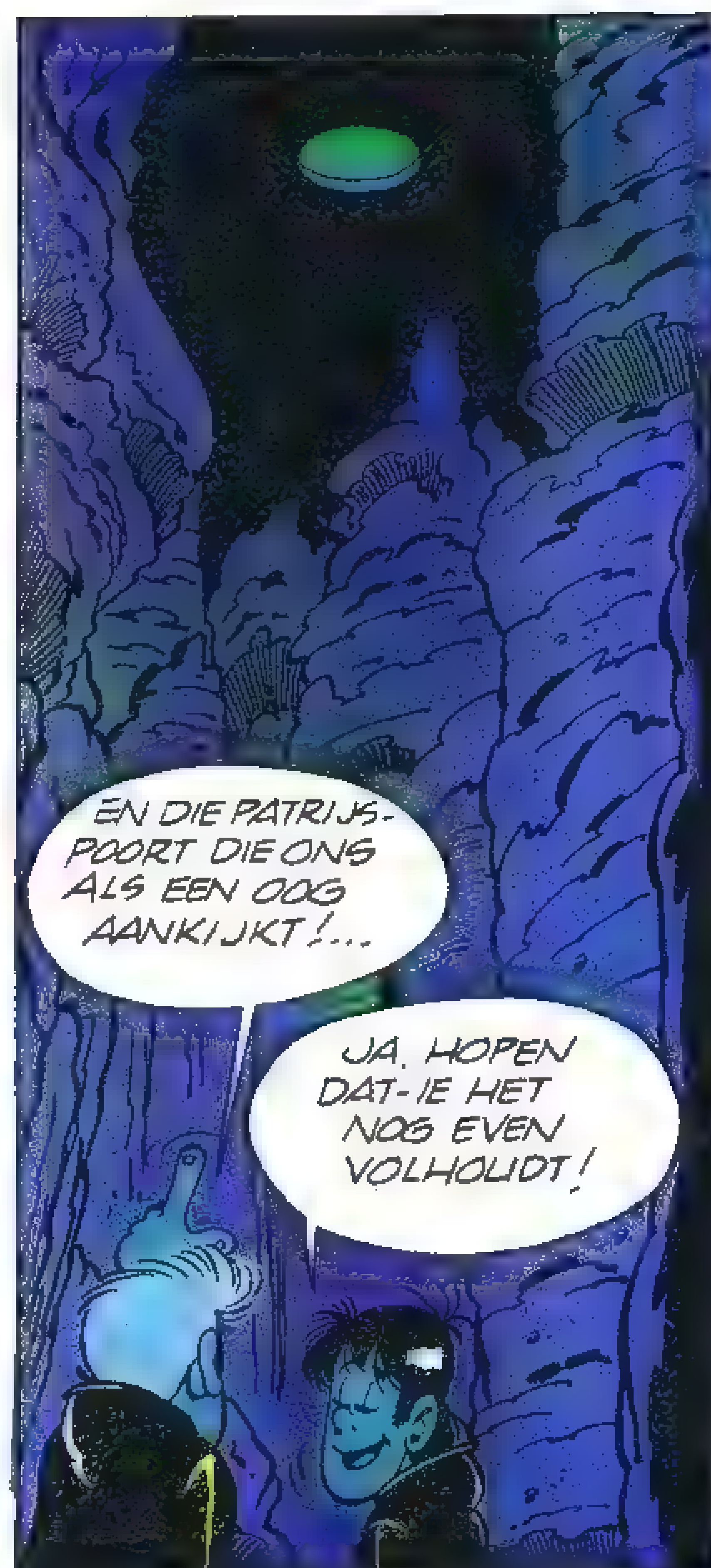

SAMENVATTING: Jacques, Gerard en de jongens duiken opnieuw en ontdekken een patrijs. Doorheen de patrijs ontdekken ze een kamer gevuld met voorwerpen. Een geheime deur gaat open en ze worden letterlijk een lange gang ingezogen...

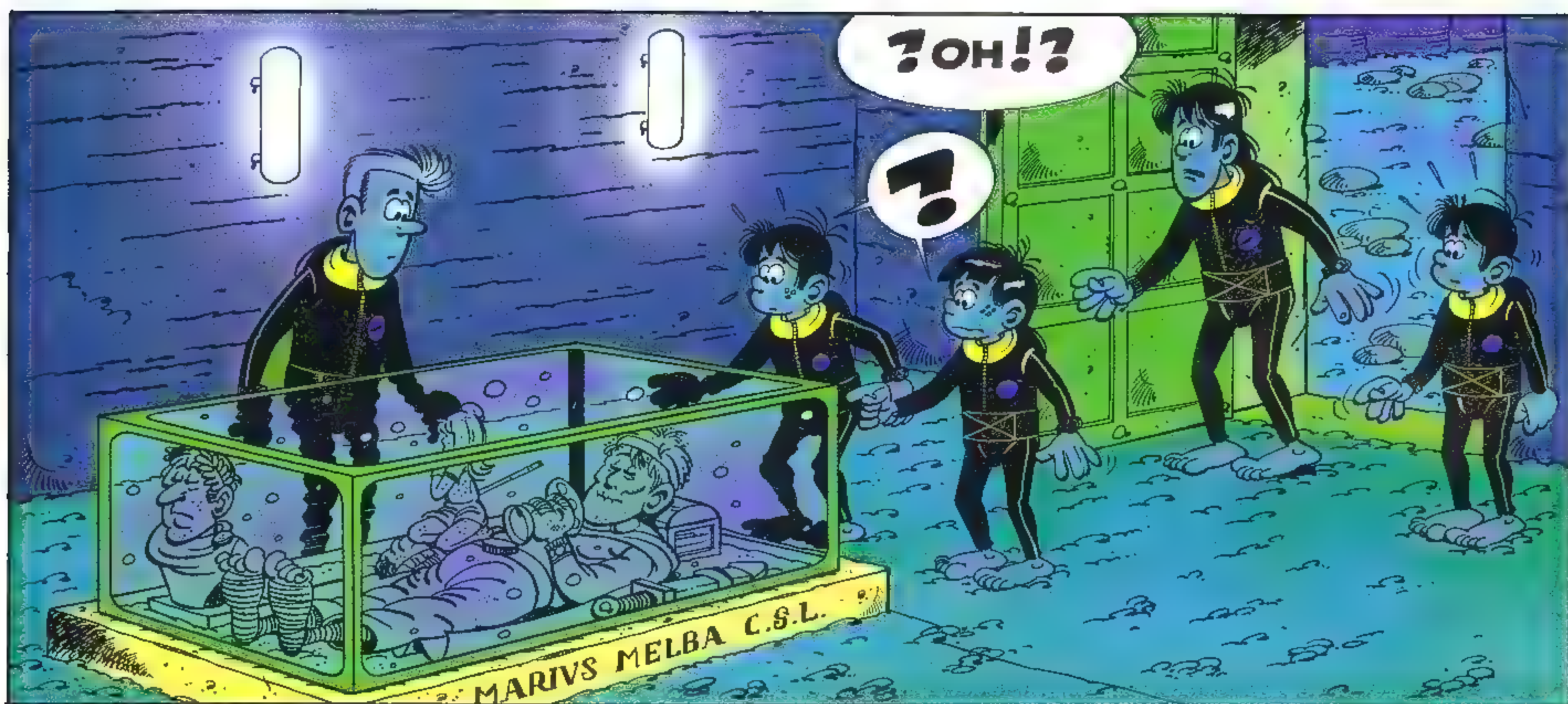

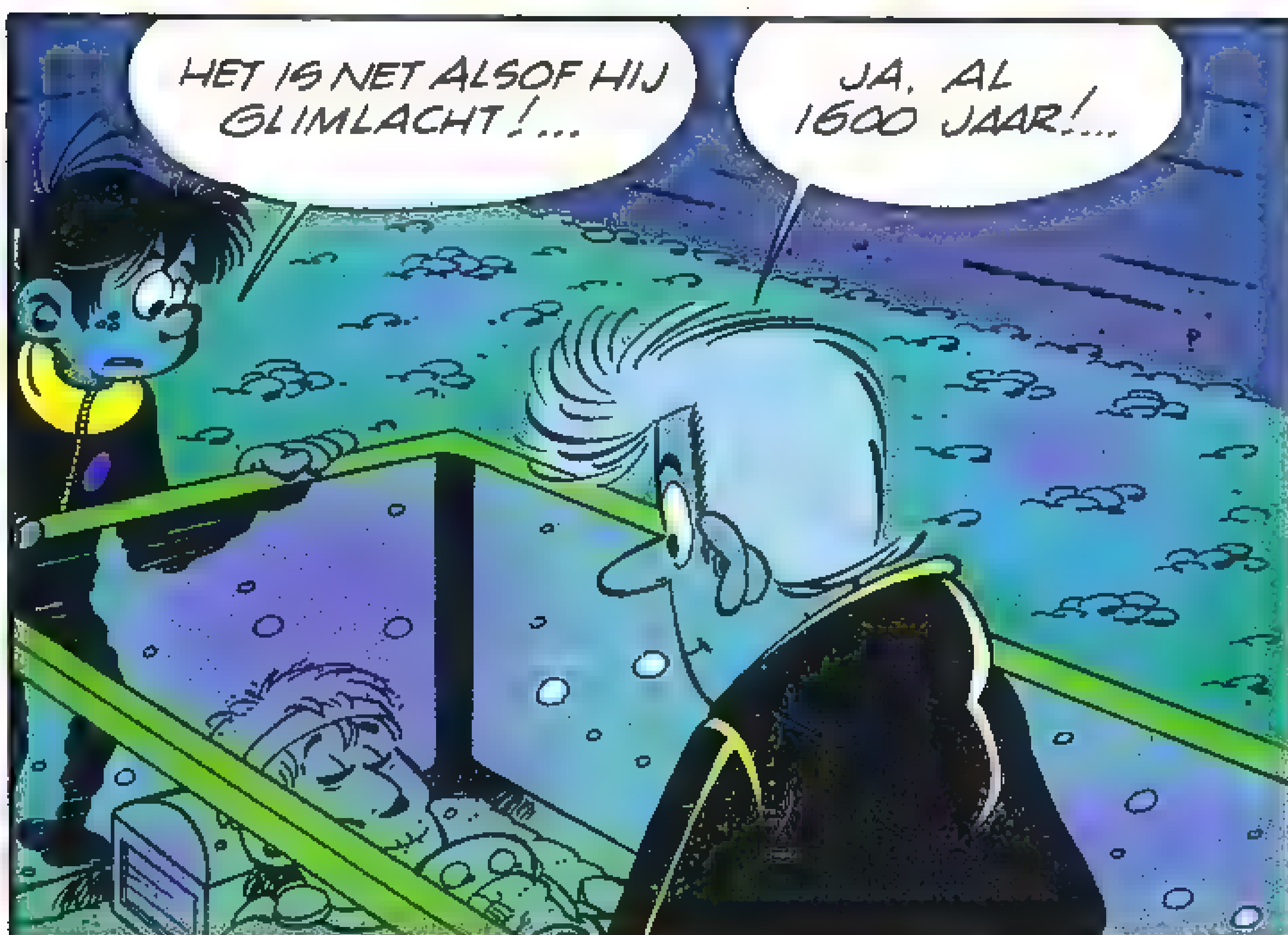

*) AUTHENTIEK.

?OH!?
?
MARIVS MELBA C.S.L.

DAAR IS HET DUS, HET BEFAAMDE GRAF VAN DE ROMEINSE CONSUL MARIUS MELBA!...
DIE VLOEISTOF... HET LIJKT WEL EEN SOORT OLIE! GENOEG OM EEN HELE BERG PATAT IN TE BAKKEN!... EH... SORRY, JONGENS, IK ZEG MAAR WAT!...
MOET... MOET JE KIJKEN... WAT... MOOI!

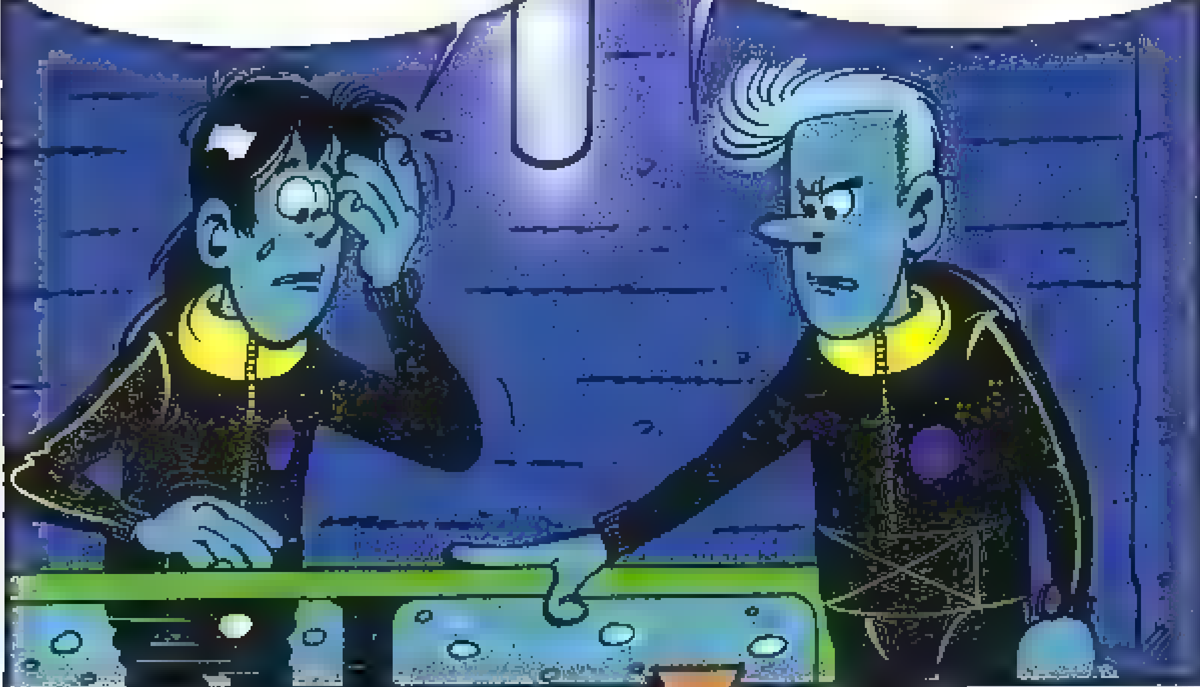

HET IS NET ALSOF HIJ GLIMLACHT!...
JA, AL 1600 JAAR!...

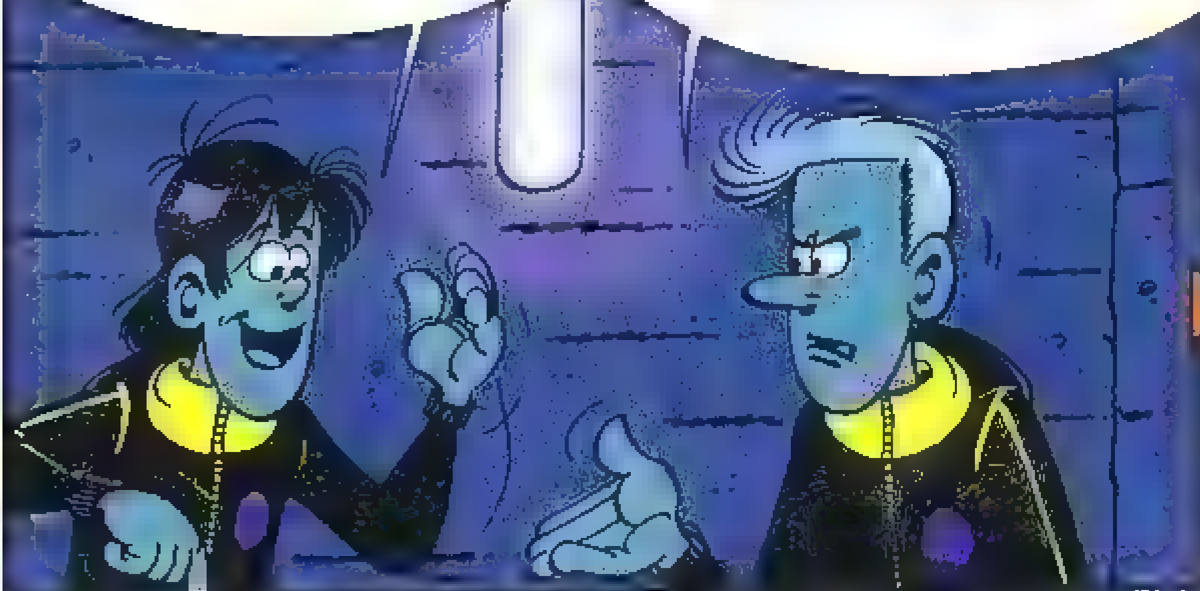

MAAR GERARD, HOE?... WAAROM?...
JA, LAAT ONS 'NS VERSTELD STAAN OVER JE KENNIS!...
IK KAN NATUURLIJK NIETS GARANDEREN, MAAR...

AAN DE KLEDING EN DE VOORWERPEN TE ZIEN DATEERT DIT ALLES UIT DE VIJFDE EEUW, AAN HET EINDE VAN HET KEIZERRIJK, DE TIJD VAN DE BARBAARSE INVALLEN!...
O JA, DIE LUI MET DIE GROTE SNORREN, EN VERDER?...

MARIUS MELBA HIER WILDE VOORKOMEN DAT ZIJN GEBIED BINNENGEVALLEN EN ZIJN GRAF GESCHONDEN WERD... DE BEKER IN ZIJN HAND IS HET BEWIJS DAT HIJ DAAROM ZELFMOORD PLEEGDE... HET GEHEIM WAS AL GAUW BIJ NIEMAND MEER BEKEND...

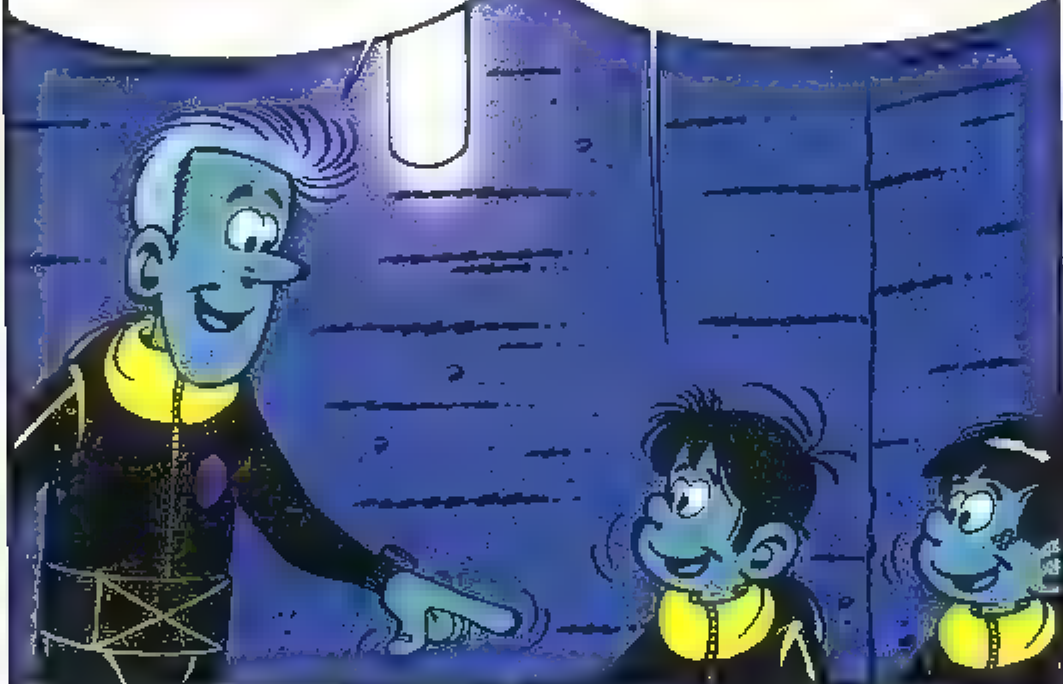
PAS VERSCHENEN BIJ DE LOMBARD UITGAVEN! **KIND VAN DE NACHT.**

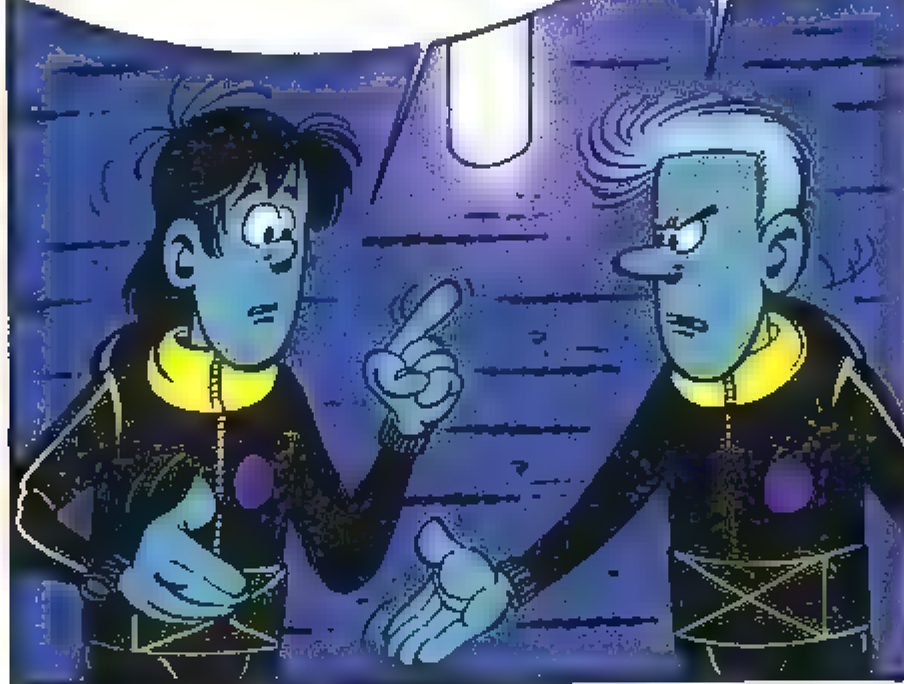

WE ZIJN HET TOCH EENS DAT VOORWERPEN - MET NAME EEN GRAF! - IN EEN MUSEUM NIETS MEER ZEGGEN? EN WAT WE ILLEGAAL OPGRAVEN, HOORT EVENMIN IN ONZE HUISKAMER... NEE, WE MOETEN ALLES LATEN WAAR HET IS. NET ALS MENSEN VERLIEZEN VOORWERPEN HUN BETEKENIS ALS ZE WORDEN WEGGEHAALD VAN DE PLAATS WAAR ZE THUISHOREN!... GELOOF ME, HET IS BETER ZO!

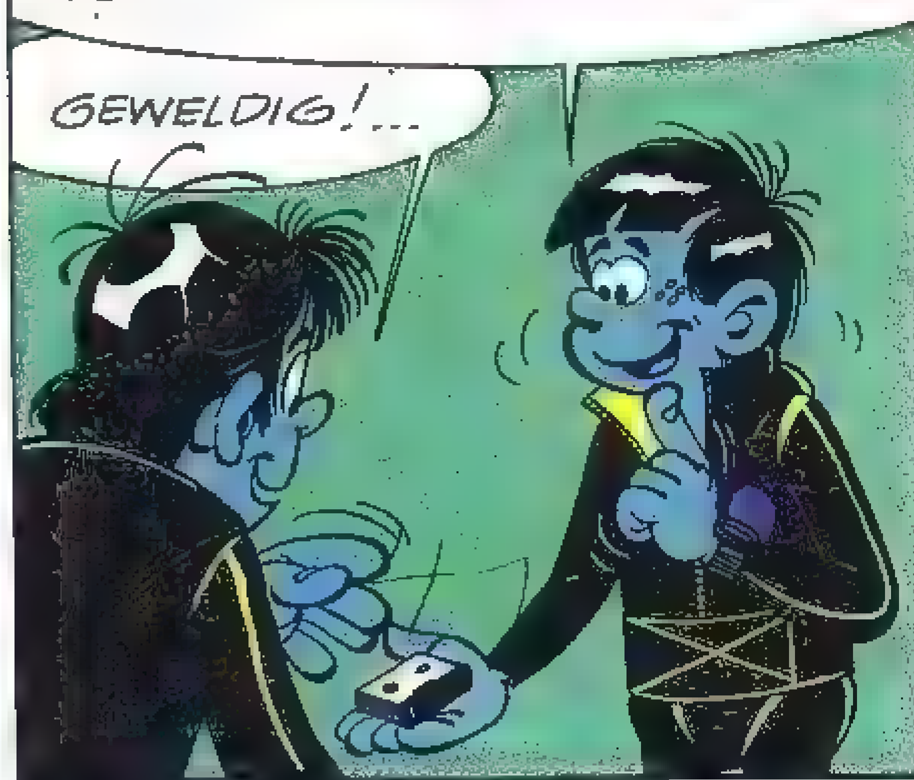
MISSCHIEN HEB JE WEL GELIJK!

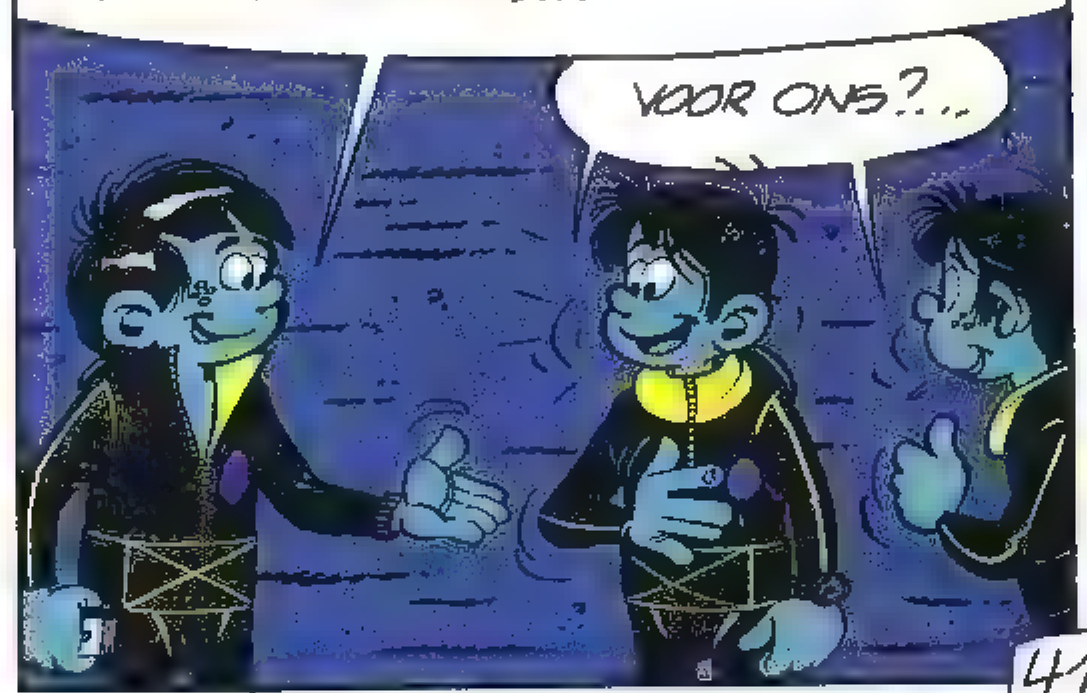

wordt vervolgd

PIET WIJN:
De strip als ambacht

Piet Wijn is een van Nederlands meest veelzijdige en productieve tekenaars. Zijn loopbaan begon in 1947 op de tekenfilmafdeling van de Toonder studio's, maar een jaar later maakte hij zijn eerste strip: De Zwarte Hertog. Er volgden er nog vele, zoals Aram van de Eilanden, Puck en Poppedijn en Douwe Dabbert. Een groot gedeelte van zijn werk verscheen anoniem of alleen onder naam van de Toonder studio's. Ondanks zijn indrukwekkende staat van dienst werd hij bij het grote publiek pas bekend door het succes van Douwe Dabbert, de strip die sinds 1975 in het jeugdblad Donald Duck verschijnt en waarvan eind vorig jaar het veertiende album werd gepubliceerd: Op het spoor van kwade zaken.

Je werkt momenteel aan een nieuw verhaal van Douwe Dabbert. Waar gaat het over?

Piet Wijn: "Het heeft een klassiek thema. Een jongen wordt in zijn vroegste jeugd weggehaald uit zijn milieu en ontdekt pas later wie hij werkelijk is. Een variant op het verhaal van *Little Lord Fauntleroy* en z'n rijke familie. Hoe het gaat heten, is nog niet bekend. Thom Roep, de tekstschrijver, heeft een aantal werktitels waaruit hij moet kiezen."

Hoelang werk je tegenwoordig aan zo'n verhaal?

"Niet te zeggen. Ik maak gemiddeld zo'n twee pagina's per maand. Heel lang dus. En zo'n verhaal telt 44 pagina's, dus reken maar uit."

Dan zou je nu bijna twee jaar over een album doen.

"Eigenlijk wel. Maar het moet binnen een jaar af, en ik werk alweer wat sneller dan een poosje geleden."

Met een poosje geleden bedoel je de tijd kort na je ziekte?

"Ja, zoals je weet raakte m'n rechterhand vrijwel verlamd en was ik gedwongen over te schakelen op de linker. In het begin ging dat heel moeizaam en kon ik alleen in potlood werken, maar nu begin ik ook zelf weer te inkten. Het gaat langzaam vooruit, maar de productie van vroeger haal ik nooit meer. Toen maakte ik naast *Douwe Dabbert* ook nog een dagstrip, *Panda*. Dat zijn toch driehonderd stroken per jaar, een pittige productie. Voor het jeugdblad Ezelsoor maakte ik daarnaast nog twee pagina's per maand van de strip *Joker*, in full-color, en ik werkte regelmatig voor het meisjesblad Tina."

Een ironische kijk

Is Douwe Dabbert in de loop van de serie erg veranderd volgens jou?

"Inhoudelijk niet. Als ie veranderd is, dan zit dat vooral in de vorm. Hij is realistischer geworden, wat ik geen pluspunt vind. In de toekomst willen we weer terug naar die meer magische sfeer uit het begin. Dat is ook veel dankbaarder, want eigenlijk is het zinloos een realistisch verhaal op een karikaturale manier te tekenen."

Je allereerste verhalen, zoals de ridderstrips Aram en Verowin, waren realistisch getekend. In de loop der tijd is je tekenstijl over het algemeen karikaturaler geworden. Wat is de oorzaak van die ontwikkeling geweest?

"... Ik denk dat ik het maken van strips vroeger serieuzer nam. En als je een zo serieuze opvatting van je werk hebt, ga je waarschijnlijk niet snel karikaturaal tekenen. Ik weet nog dat ik jarenlang aan die ridderstrip *Aram* had gewerkt en daarna voor Marten Toonder ging werken. Toen viel het me op dat de helden in die Toonder-strips ontzettend op hun bek gingen. Haast om de dag lag er een bananeschil waarover ze uitgleden en dat vond ik héél onres-pect-vol (lacht). Er werd ruig met ze omgegaan."

Over welke strips heb je het nu?

"Ik begon met *Koning Hollewijn*. Daarin zaten heel gechargeerde, overdreven situaties die ik uit de naturalistische strip helemaal niet kende. Toen heb ik die overschakeling moeten maken. Het geldt ook voor de strips die ik later voor de Toonder studio's maakte: *Kappie, Panda*, het is haast slapstick - een heel andere sfeer dan die bloedserieuze ridderstrips."

Marten Toonder is dus degene die direct of indirect voor die ommekeer in je werk verantwoordelijk is?

"Ja, dat kan ik wel zeggen. Het was een totaal andere opdracht, een andere atmosfeer waarin je terechtkwam. Ik vond het wel een verademing, hoor, want dat loodzware bleek achteraf toch niet bevredigend te zijn."

Was dat ook Toonders belangrijkste invloed op je werk?

"Ja, wat ik je net omschreef: het relativeren van de hoofdpersonen. Een ironisch kijk op het verhaal dat je vertelt."

Vind je die houding ook kenmerkend voor zijn eigen werk?

"Ja, het is *Spielerei*. Ik heb geen studie gemaakt van z'n latere Tom Poes-verhalen, waar veel meer diepgang in schijnt te zitten. Maar wat ik ervan ervaren heb, was allemaal speels en luchthartig."

Zijsprongetjes

Is er voor jou een duidelijk verschil tussen de strips die je voor de Toonder studio's maakte, en Douwe Dabbert? "Ja, want een ken-

merk van de Toonder-strips is dat ze bevolkt zijn. Het draait niet om één figuur, maar er zijn allerlei bijfiguren die regelmatig terugkomen. Douwe Dabbert staat op zichzelf. Zijn avonturen zijn losse verhalen, ze vormen geen wereld.''

De wereld van Douwe Dabbert lijkt bij elk verhaal te wisselen.

''Ja, het speelt zelfs in verschillende tijdperken. De ene keer gebruik ik de riddertijd, de andere keer de rococo. Het is afwisselend, dat wel.''

Maar ik heb de indruk dat je toch de voorkeur geeft aan een strip met een aantal herkenbare bijfiguren?

''Ik denk dat het vooral naar de lezer toe sterker werkt als ze figuren terugzien. Ik geloof dat het goed zou zijn als zoiets ook in *Douwe Dabbert* zou zitten.''

Zeker na Douwe Dabbert heb je de naam een specialist te zijn op het gebied van sprookjesachtige strips.

''Ja, maar Tina is een blad waarvan de inhoud weinig bekend is in de stripwereld en daarvoor heb ik toch heel naturalistische strips getekend. Een western als *Jennifer Scott*, een verhaal dat in de Gouden Eeuw speelde: *Gloria van Goes*, maar ook meer moderne verhalen. Ik heb voor Tina een bewerking van *Alleen op de wereld* gemaakt... Maar die sprookjesachtige sfeer is heel dankbaar voor een tekenaar.''

Dat is een wereld waarin je je goed thuisvoelt?

''Ja, het aardige van tekenen vind ik dat je buiten het naturalisme kunt treden. Je fantasie laten werken. Bij een realistische strip is de concurrentie van bijvoorbeeld de film veel groter. Waarom zou je dan niet naar een film gaan, of naar televisie kijken? Dat is suggestiever dan een strip, vind ik. De kracht van het tekenen is nu juist dat je buiten die kaders kunt treden.''

Af en toe heb je zelf verhalen geschreven, voor Panda bijvoorbeeld, maar daarin ben je niet verdergegaan.

''Het is niet m'n diepste wens om een strip helemaal te beheersen. Ik vind het wel zo leuk met een ander samen te werken en dan alleen de tekeningen te maken. Voor mij maakt dat niet uit. En ik hoef de scenario's van Thom Roep niet letterlijk op te volgen. Als ik het verhaal leuker kan maken door het op een andere manier in beeld te brengen, dan heb ik die ruimte. Dat is onze afspraak. Daar zijn we niet moeilijk in. Ik moet natuurlijk de draad van het verhaal vasthouden, maar ik kan hier en daar wat zijsprongetjes maken.''

Als je op de serie Douwe Dabbert terugkijkt, wat is dan voor jou het meest aantrekkelijke album geweest?

''... Ik denk *De poort naar oost*. Dat speelt zich voor een groot deel in een Arabisch land af, en dat is voor een tekenaar een heel rijke wereld, met veel ornamentiek. De sfeer van Duizend-en-een-nacht.''

Heersende smaak

Mensen nemen haast automatisch aan dat een tekenaar die dergelijk werk maakt, ook zelf een liefhebber van sprookjes is. Gaat dat voor jou op? ''Nee, eigenlijk heb ik daar nooit iets van gelezen (lacht).''

Wat las je zelf als kind?

''Karl May. En de gebruikelijke kinderboeken uit die tijd. Maar ja, het is lang geleden: een halve eeuw. Klassiekers als *De scheepsjongens van Bontekoe, Kruimeltje, Alleen op de wereld, Dik Trom.* En er was een soort schoolbibliotheek waar je boeken haalde. Die waren over het algemeen nogal moralistisch, hoor... en *Bruintje Beer*. Dat was de eerste strip die ik onder ogen kreeg en die heeft me zeker beïnvloed.''

In welk opzicht?

''Je maakte voor het eerst kennis met een dergelijke sprookjesachtige sfeer. Het was een Engelse strip, en dat is het ideale land voor zulke verhalen. Alleen het landschap al, met die riviertjes, die weggetjes en die kasteeltjes. Als kind vond ik dat prachtig.''

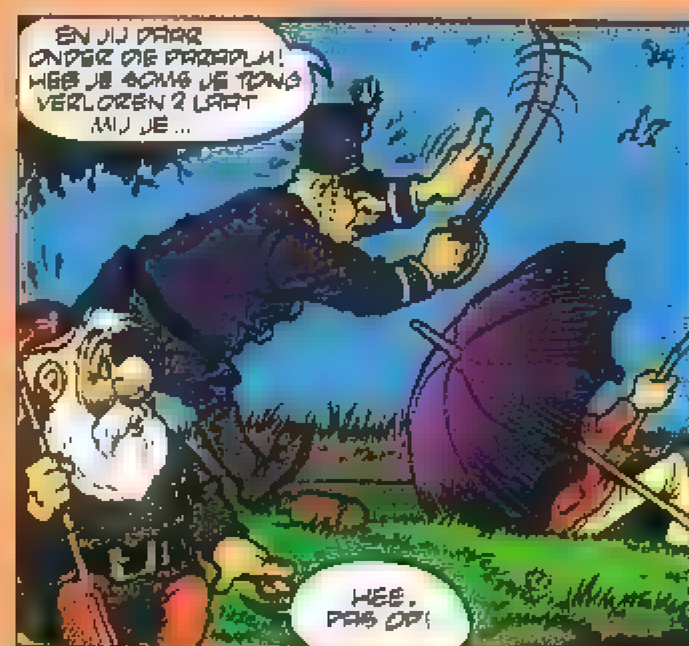
Kun je zeggen dat de sfeer van Douwe Dabbert voortkomt uit de verhalen van Bruintje Beer?

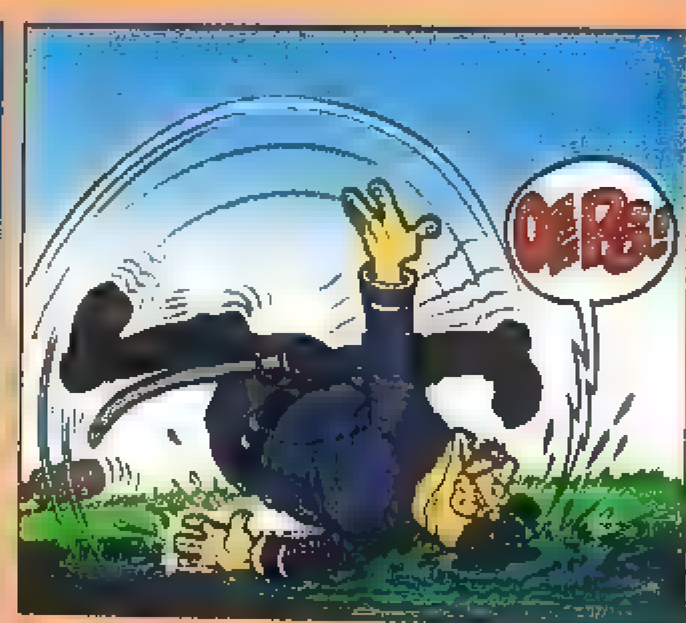
''Ja, dat geloof ik wel. Het is alleen meer uitgewerkt. *Bruintje Beer* is suggestiever getekend, met minder lijnen. En zonder balloons natuurlijk. Balloons vind ik altijd nog een crime. Storende dingen in een tekening. Het kan niet anders, maar ik zie nog altijd liever een strip met onderschriften.''

Het tekenen van dergelijke strips heb je nog heel lang volgehouden.

''Inderdaad ja... Bij Toonder was het een traditie. De balloons waren eigenlijk een concessie aan de heersende smaak en aan de gemakzucht van de krantelezer. Ja, want die onderschriften... ik herinner dat er bij *Eric de Noorman* echt enorme kolommen tekst onder stonden. Nu zou niemand die meer lezen.''

In de tijd dat je opgroeide, waren er nog maar heel weinig strips. Hoe kwam je er dan toe om striptekenaar te worden?

''Ik heb al vanaf derde, vierde jaar getekend. Uit praktische overwegingen heb ik later voor strips gekozen. Je bent verzekerd van een continue productie. Voor een illustrator is het nog altijd heel moeilijk om in Nederland z'n brood te verdienen.''

Plezier

Voor jou is tekenen altijd in de eerste plaats een ambacht geweest?
''Ja, ik ben gek op de techniek, de ambachtelijke kant van het tekenen heeft me altijd getrokken. Als iets goed gemaakt is, boeit dat me.''
Hou je rekening met het publiek dat je strips leest?
''Nee, totaal niet. Dat heb ik ooit één jaar gedaan, maar het is me vreselijk opgebroken. Voor het dagblad Het Parool moest ik een opvolger tekenen voor *Kapitein Rob.* Dat was een ramp, want achteraf bleek dat het me totaal niet lag. Ik heb een jaar lang met de dood in m'n lijf zitten tekenen. Die strip was helemaal op het publiek afgestemd. De hoofdpersoon mocht geen zeeman zijn, dus dan maar de lucht in, om met Van Speyk te spreken. Het werd een vliegenier, maar voor de rest was het echt rechttoe rechtaan, een vervelende heldenstrip.''

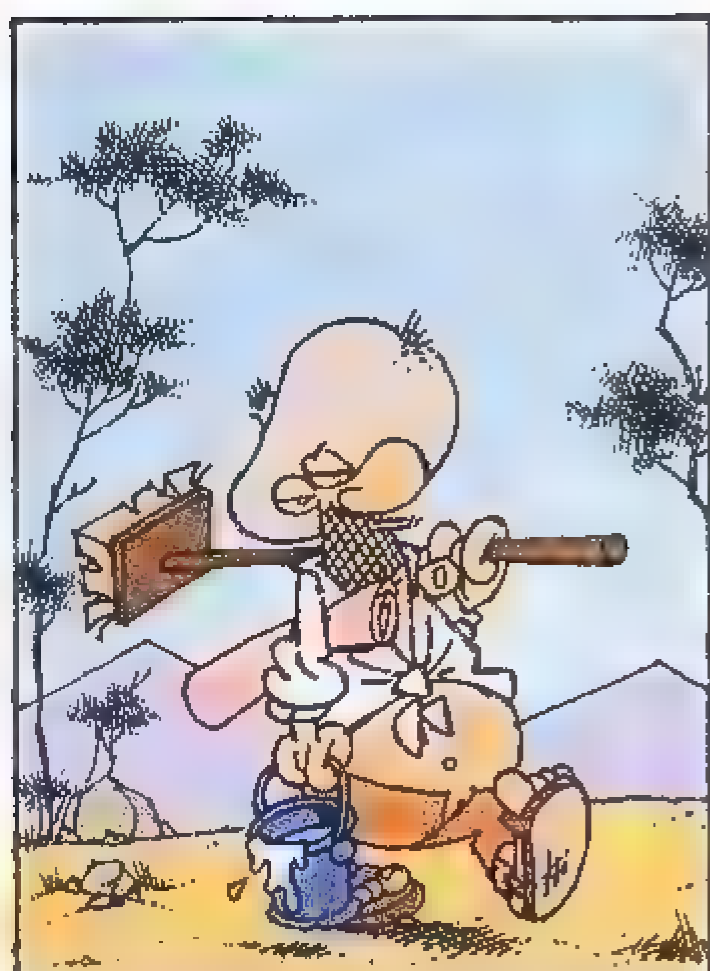
Uit die strip, Frank de Vliegende Hollander, heb je de conclusie getrokken dat je voortaan je eigen smaak moest volgen?
''Ja, ook al omdat je het anders niet volhoudt- des te meer omdat je thuis werkt. Je brengt het niet op iets te maken waar je niet achterstaat - nog afgezien van ethische overwegingen, want de verhalen hadden bovendien een racistisch trekje.''
Dat thuis werken eist een ijzeren discipline van een tekenaar.
''Ja, als je geen interesse hebt, dan is dat zo. Maar als je in tekenen geïnteresseerd bent, is het niet zo zwaar, hoor. Dat is het verschil. Nee, ik heb er nooit zo'n moeite mee gehad.''
Je hebt veertig jaar voor je plezier getekend?
''Ja... of negenendertig jaar dus (lacht). Ik denk dat ik intussen wel rijp ben voor het *Guinness Book of Records.* Als ik alles bij elkaar optel wat ik gemaakt heb. Het is aardig wat geweest. Neem alleen al die dagstrips. Dat zijn jaarlijks 300 stroken met drie plaatjes, dus bij elkaar een kleine duizend tekeningen. Daar komen de weekstrips dan nog bij... het is veel geweest.''
Heb je niet het gevoel: nu is het genoeg geweest?
''Jawel. Ik heb het gevoel dat het nu welletjes is.''
Wat is voor jou de consequentie daarvan?
''Dat ik er niet zo zwaar aan til dat m'n productie zo is teruggelopen. Ik ga niet meer zoveel doen als vroeger. Dat is voorbij.''
Je hebt nu ook meer tijd voor andere dingen. Reizen bijvoorbeeld.
''Dat ook. En ik heb veel meer tijd nodig om hetzelfde niveau te halen. Het duurt allemaal langer.''
Is dat in de strip ook te zien?
''Ik hoop het niet. M'n bedoeling is dat de lezer er niets van merkt. Maar zelf ben ik nog niet tevreden... nog afgezien van het feit dat het allemaal veel moeizamer gaat. Vroeger ging het spelenderwijs. Het plezier als je bezig bent, is een stuk minder geworden. Omgekeerd is de tevredenheid achteraf veel groter dan vroeger, omdat ook de inspanning veel groter is geweest.''

Pieter van Oudheusden

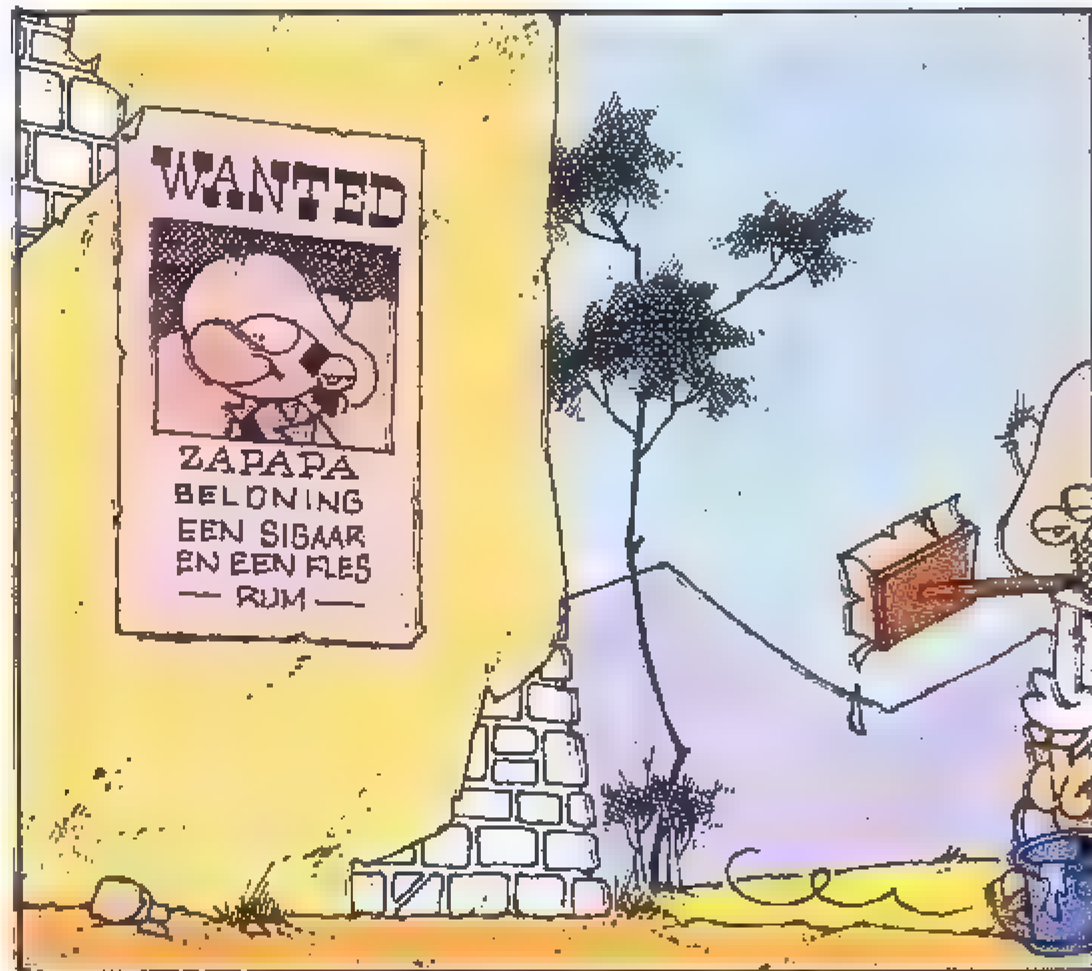
P. Desmet

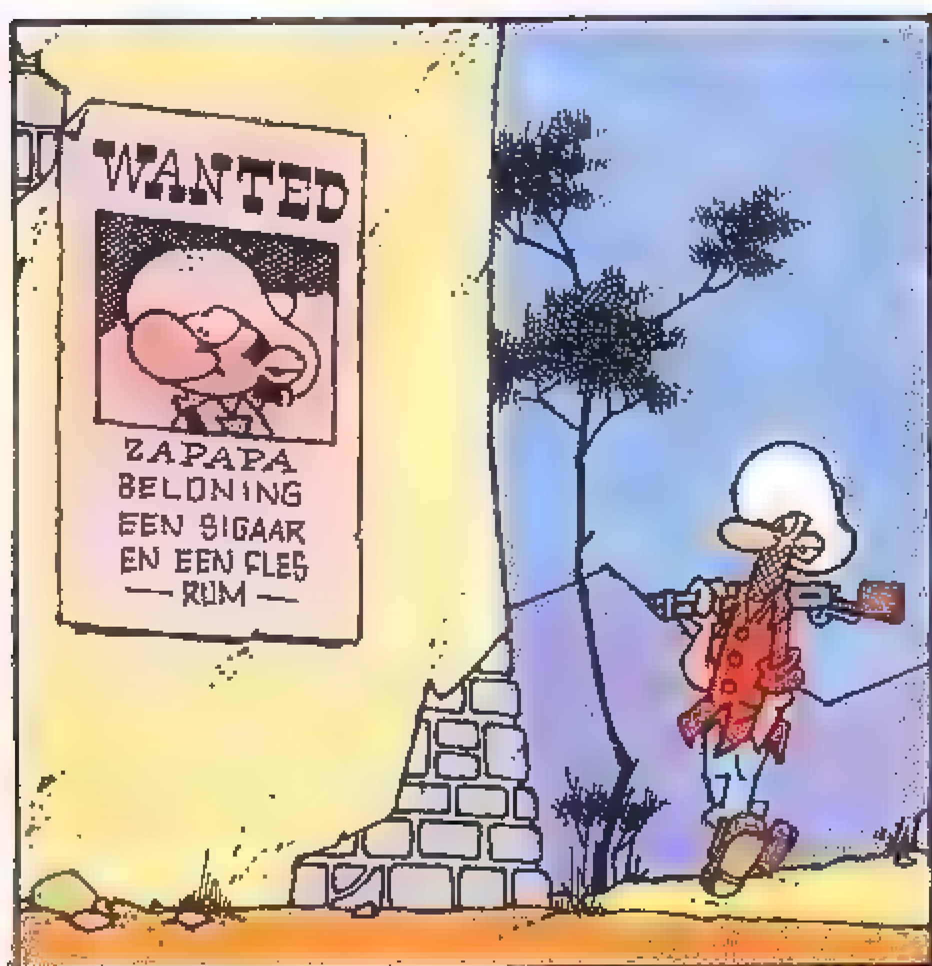
VIVA ZAPAPA

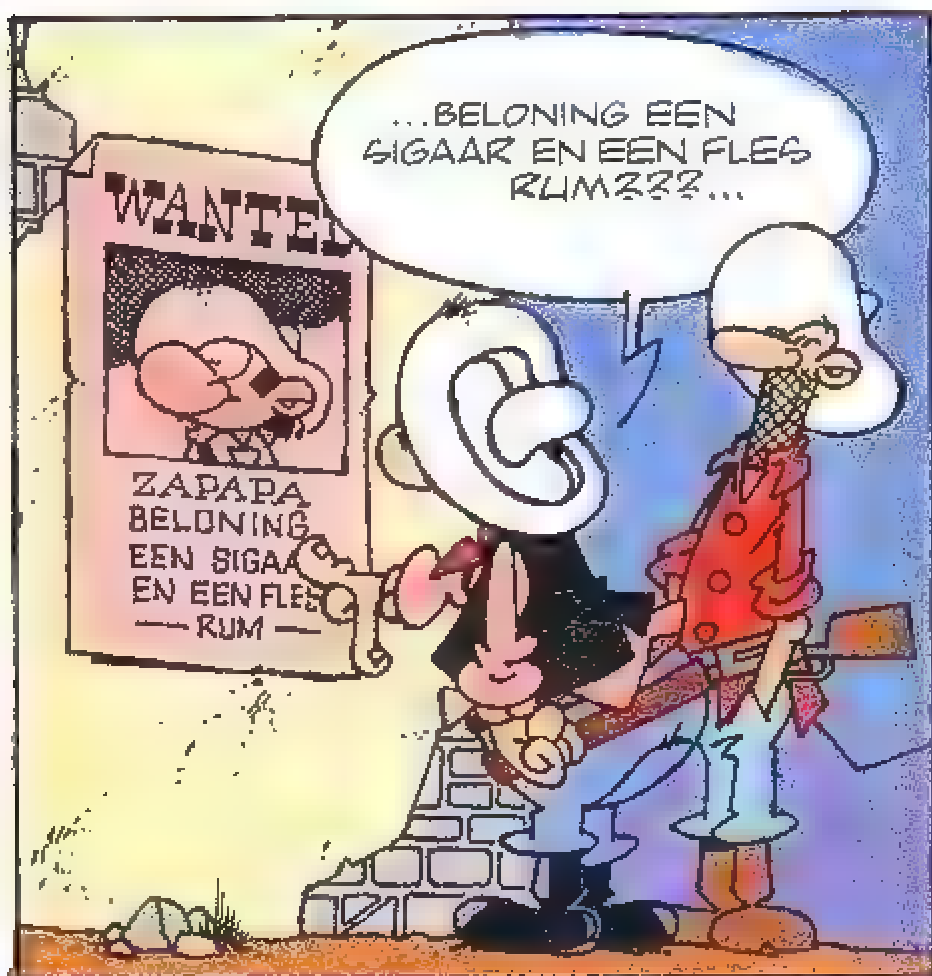

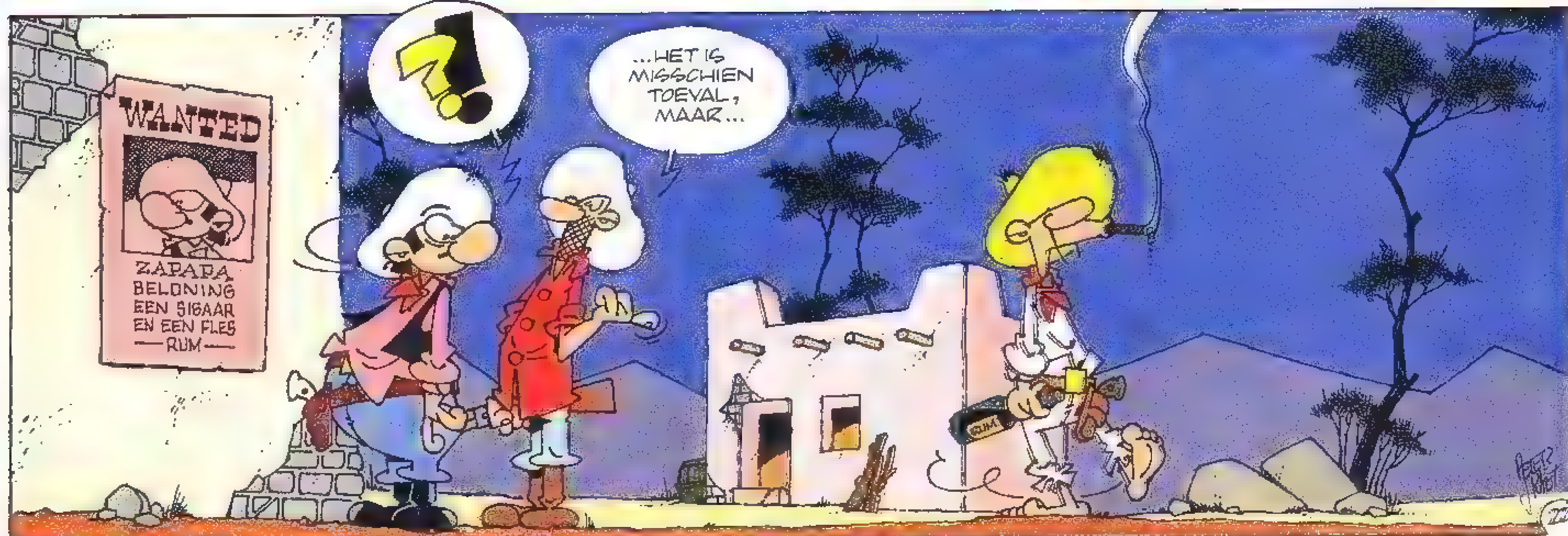

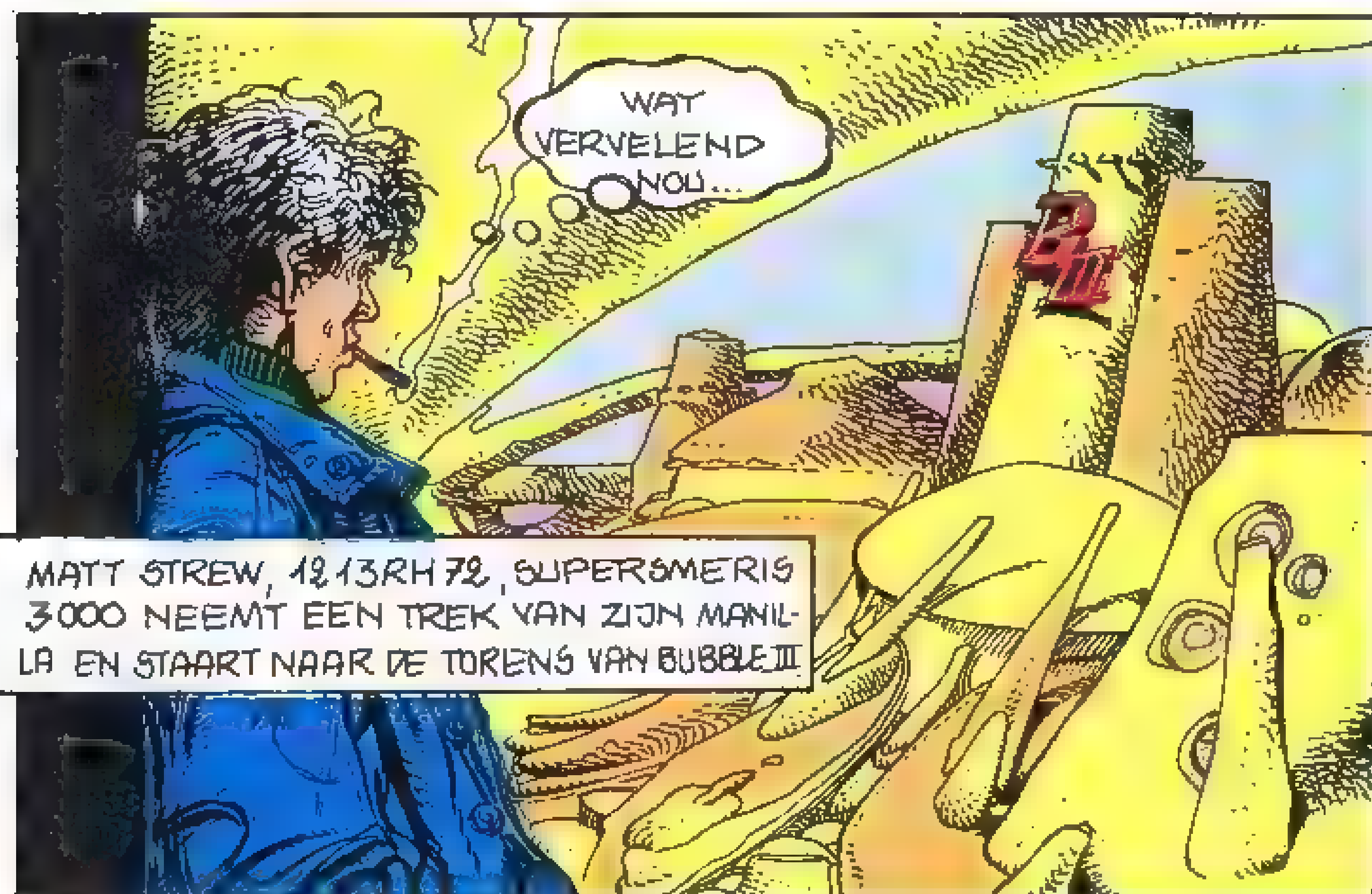

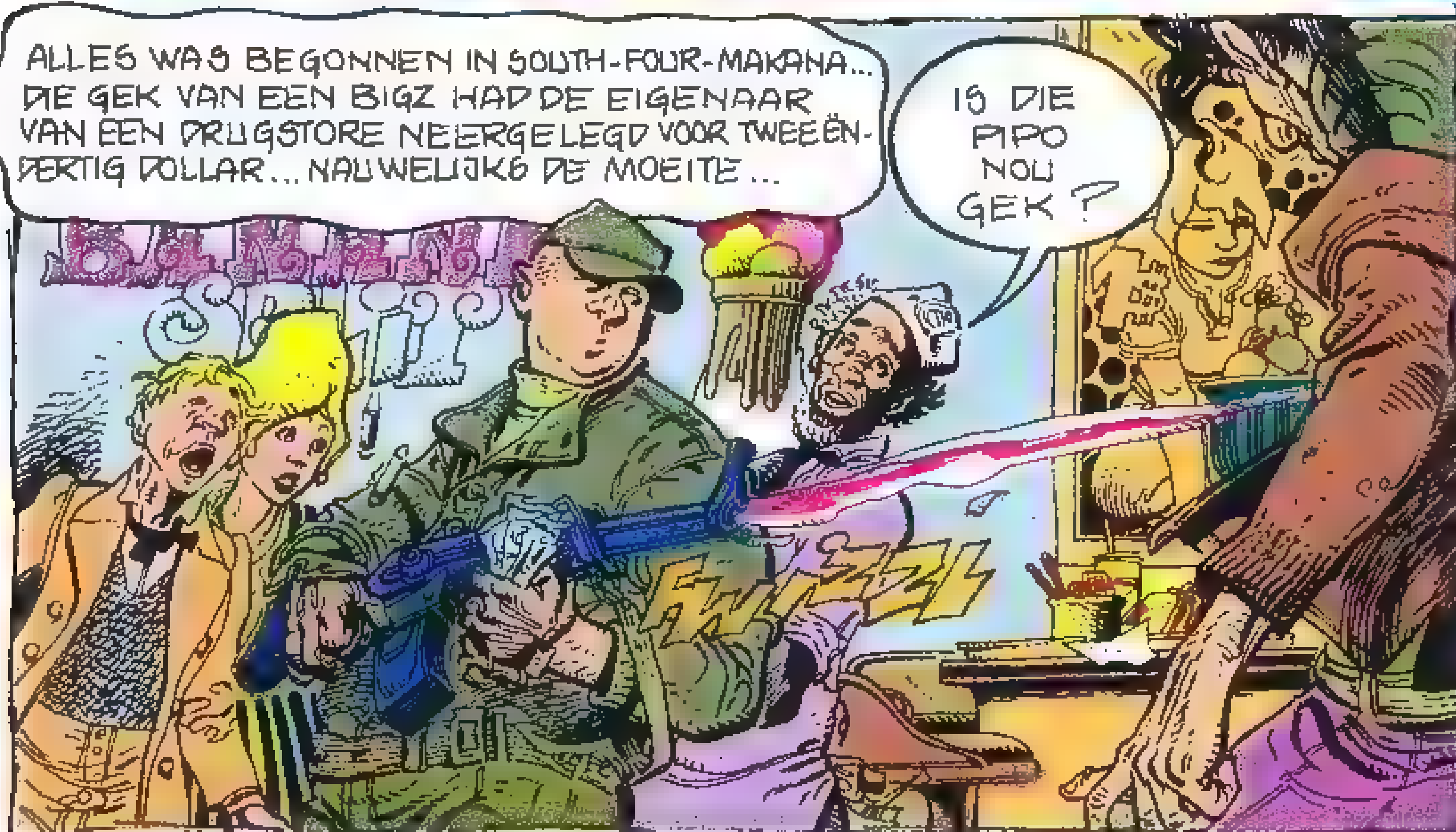
Franz

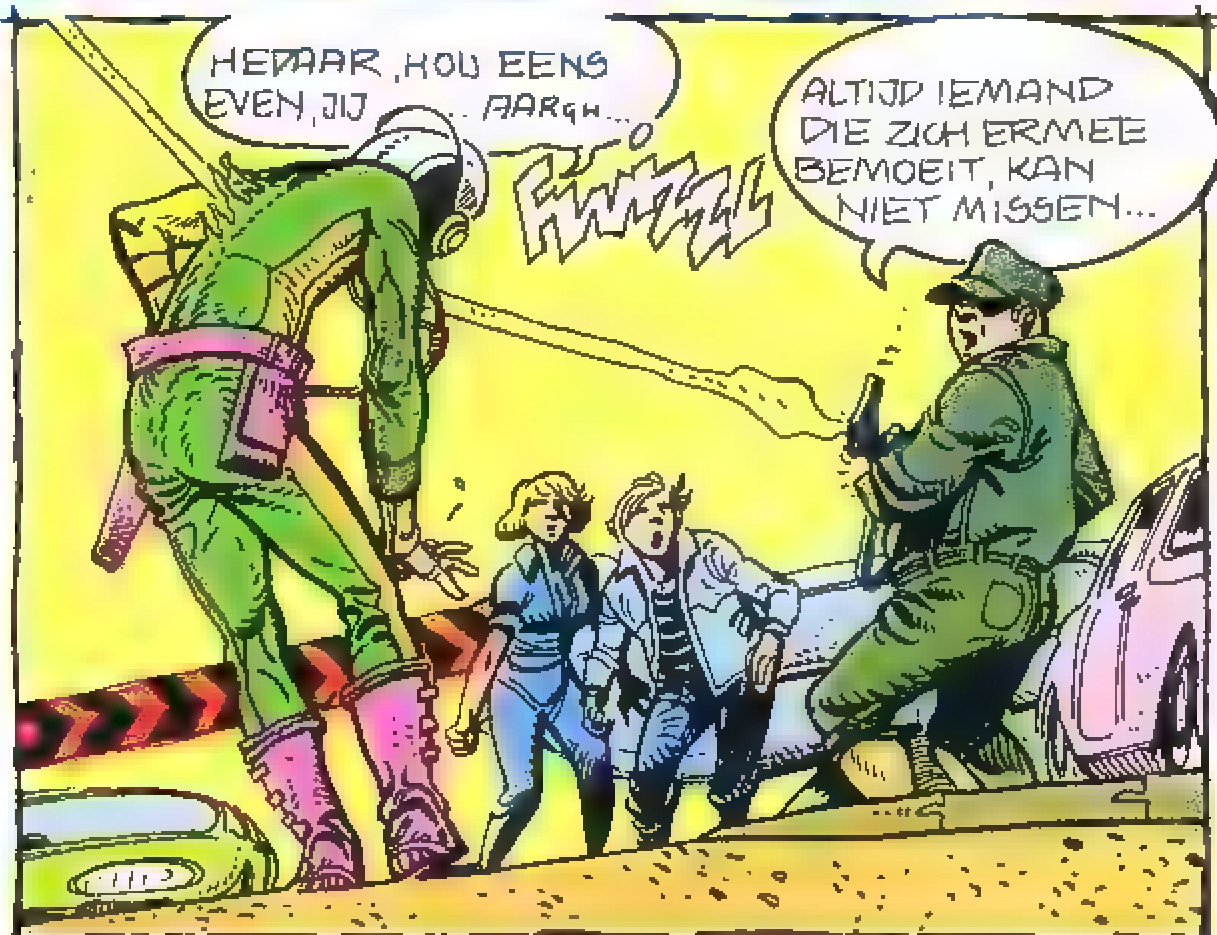
MATT STREW SUPER-SMERIS 3000

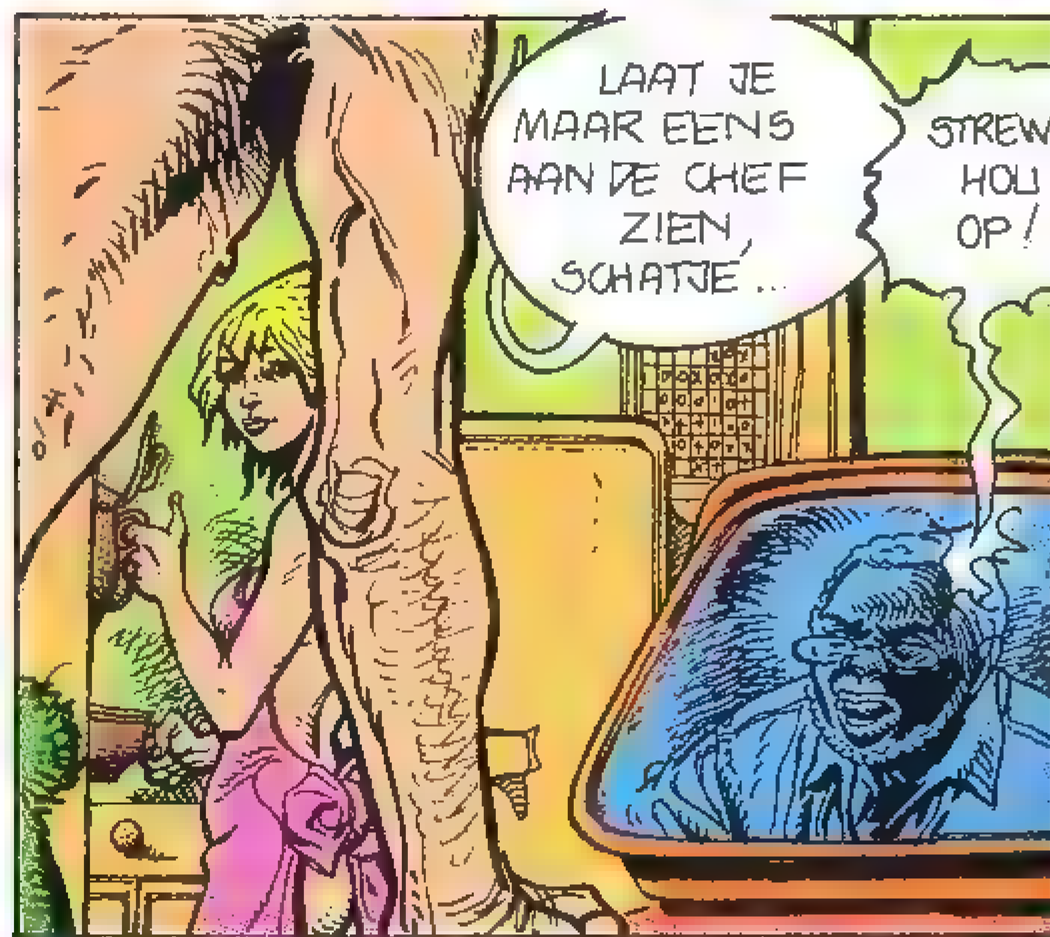

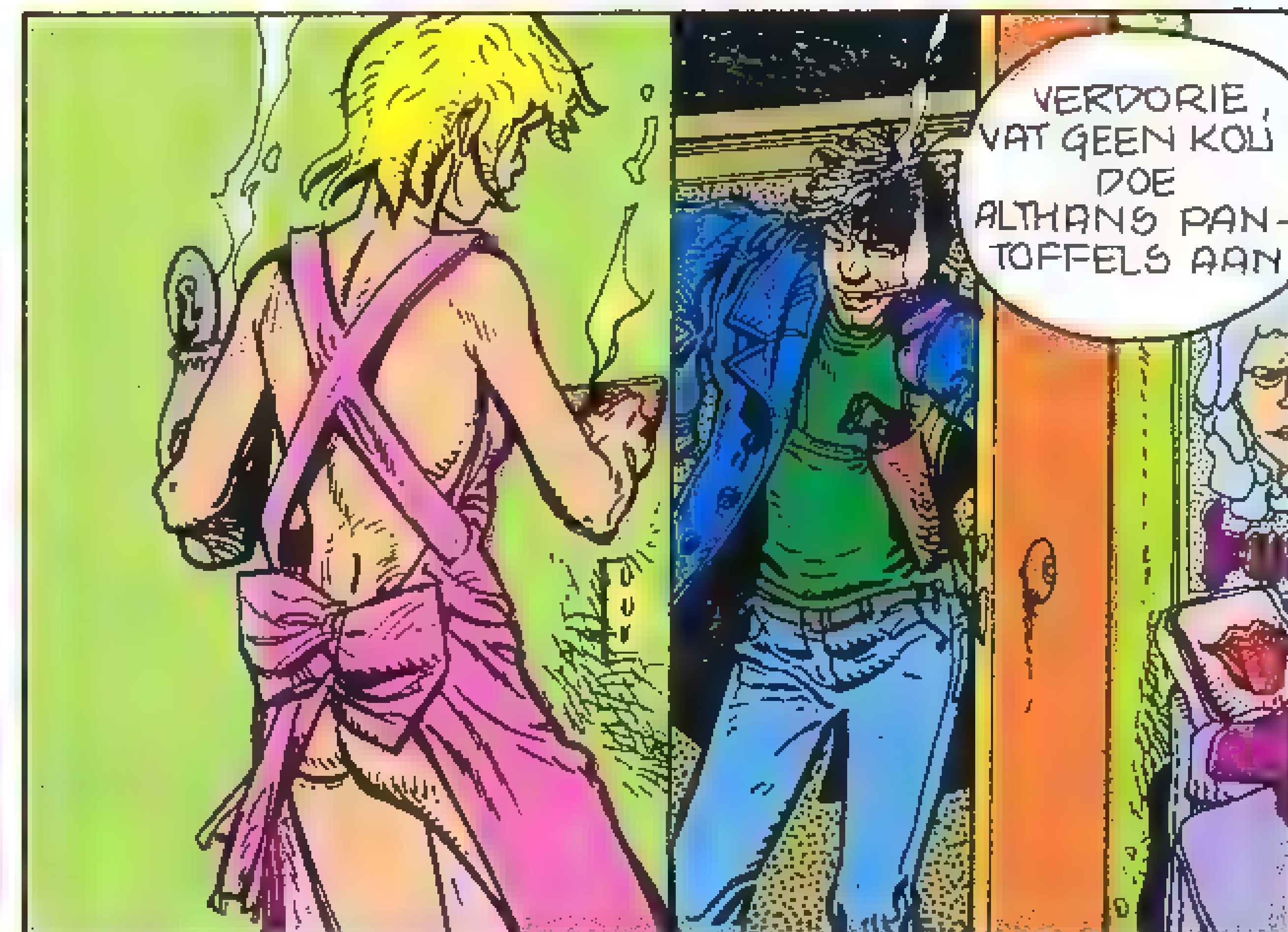

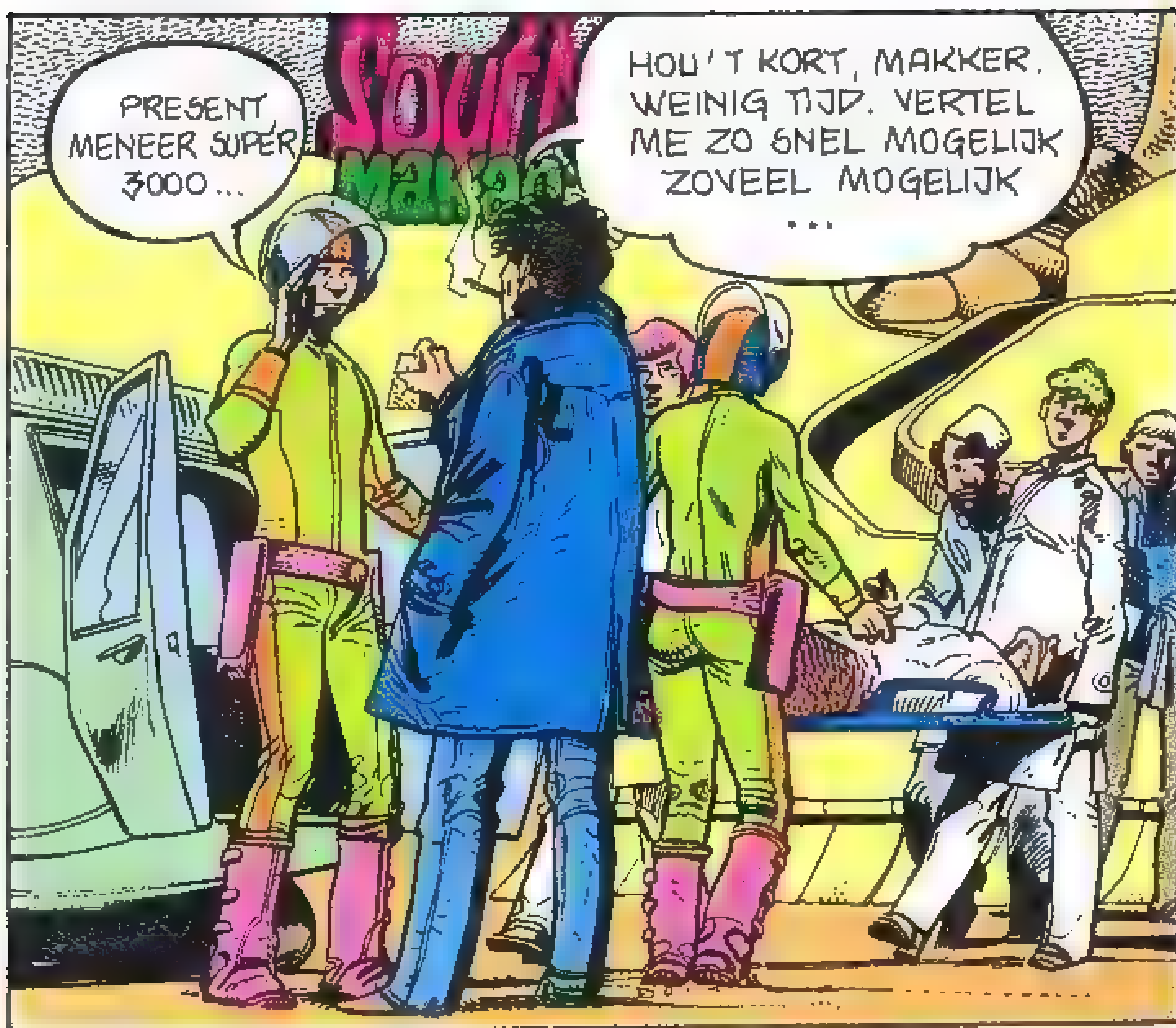

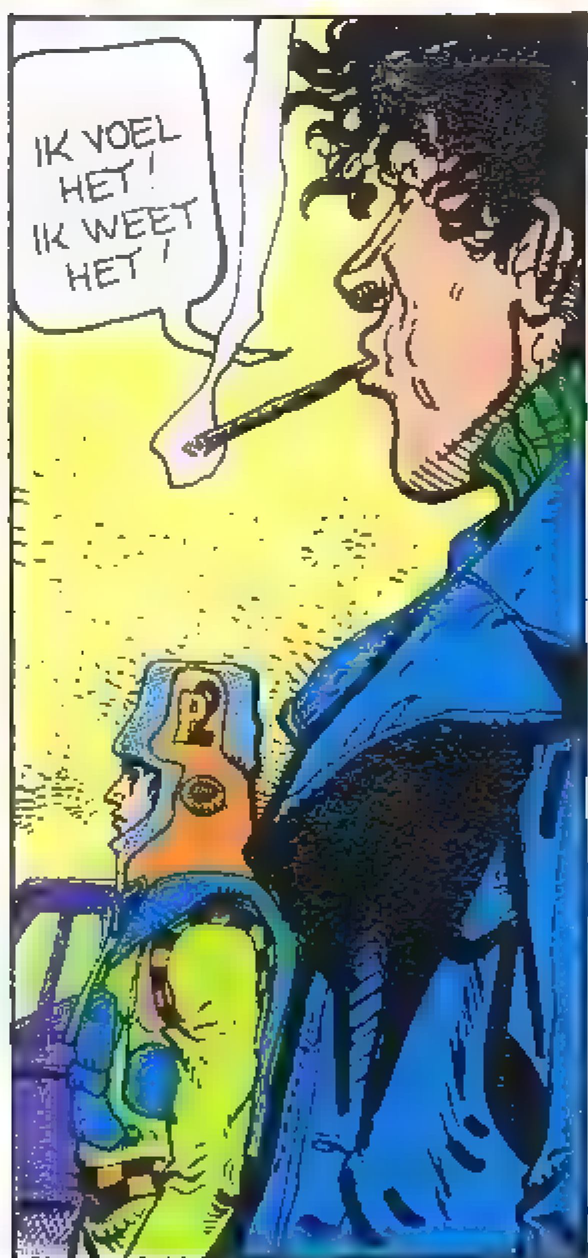

PRESENT MENEER SUPER 3000...
HOU'T KORT, MAKKER. WEINIG TIJD. VERTEL ME ZO SNEL MOGELIJK ZOVEEL MOGELIJK ...

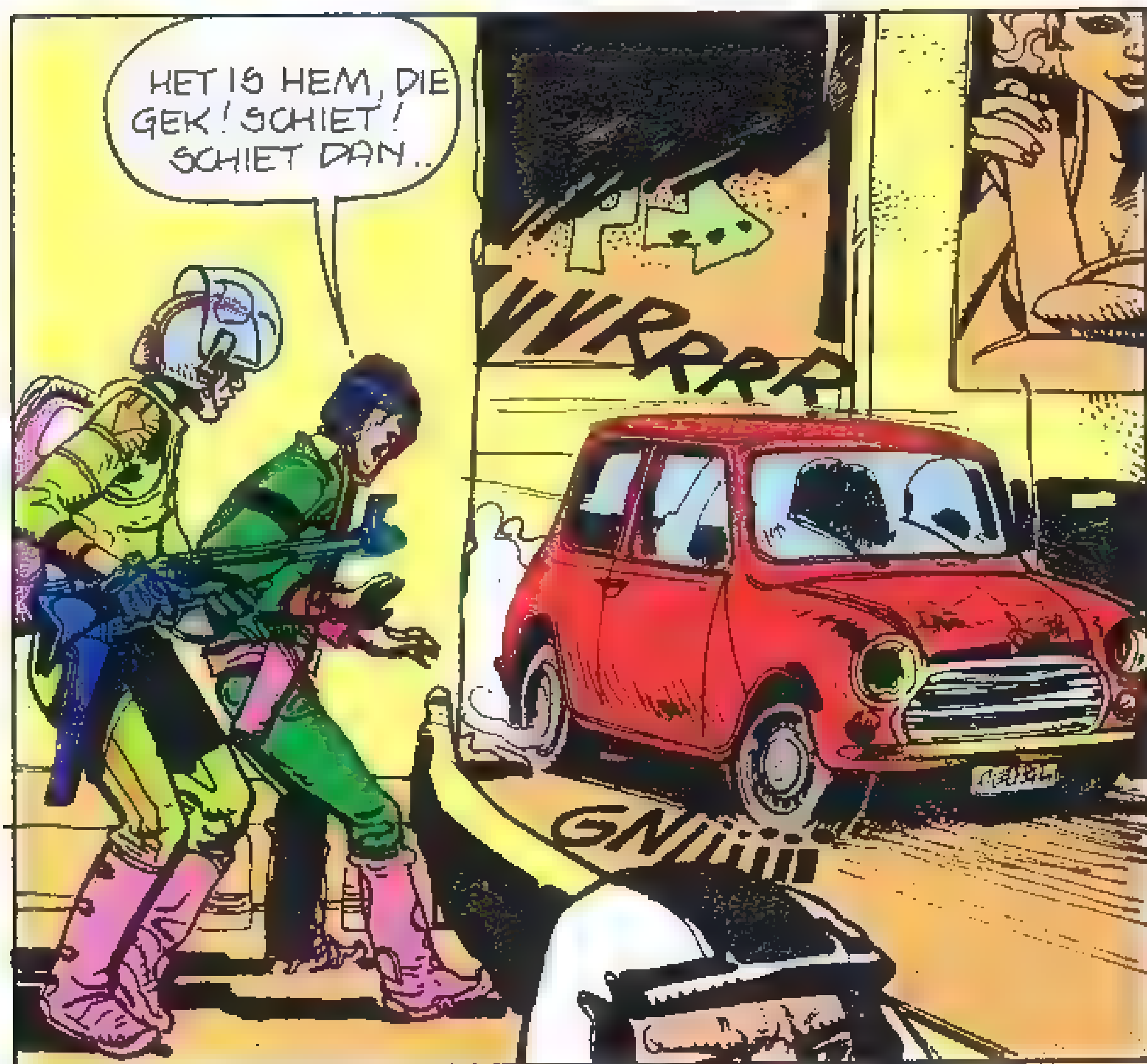

HOEWEL ONDER EDE, VERTELDE HIJ ALLES BEKNOPT EN...

ALLE UITGANGEN WAREN AFGESLOTEN EEN PAAR SECONDEN NA HET MISDRIJF... BIGZ BILL WIST HET EN MATT WIST DAT HIJ HET WIST EN OMGEKEERD...
HIJ DOET WEL WAT!

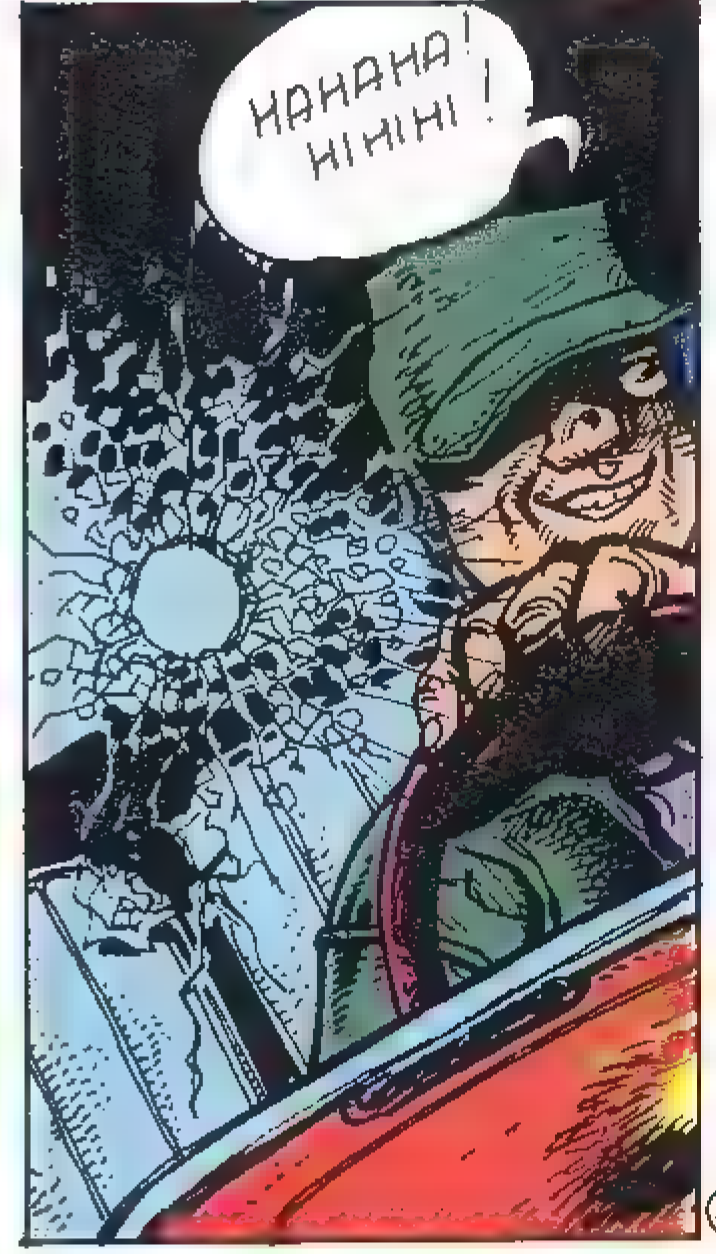

IK VOEL HET! IK WEET HET!

WAARVAN ACTE...
HEDAAR! STOPPEN!

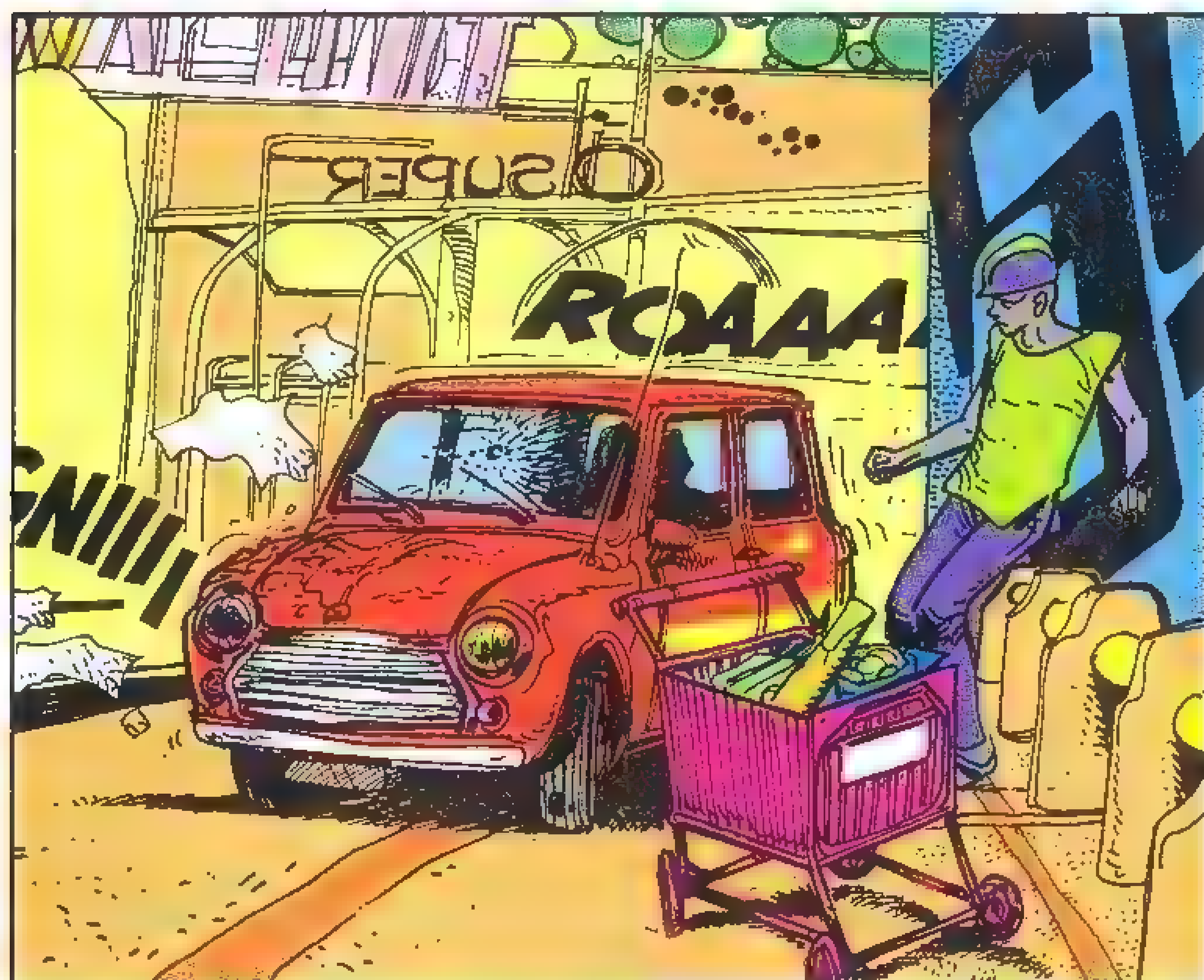

GNIFFELGNIFFEL DAT BEGINT GOED... IK DENK DAT DIT LACHEN WORDT!

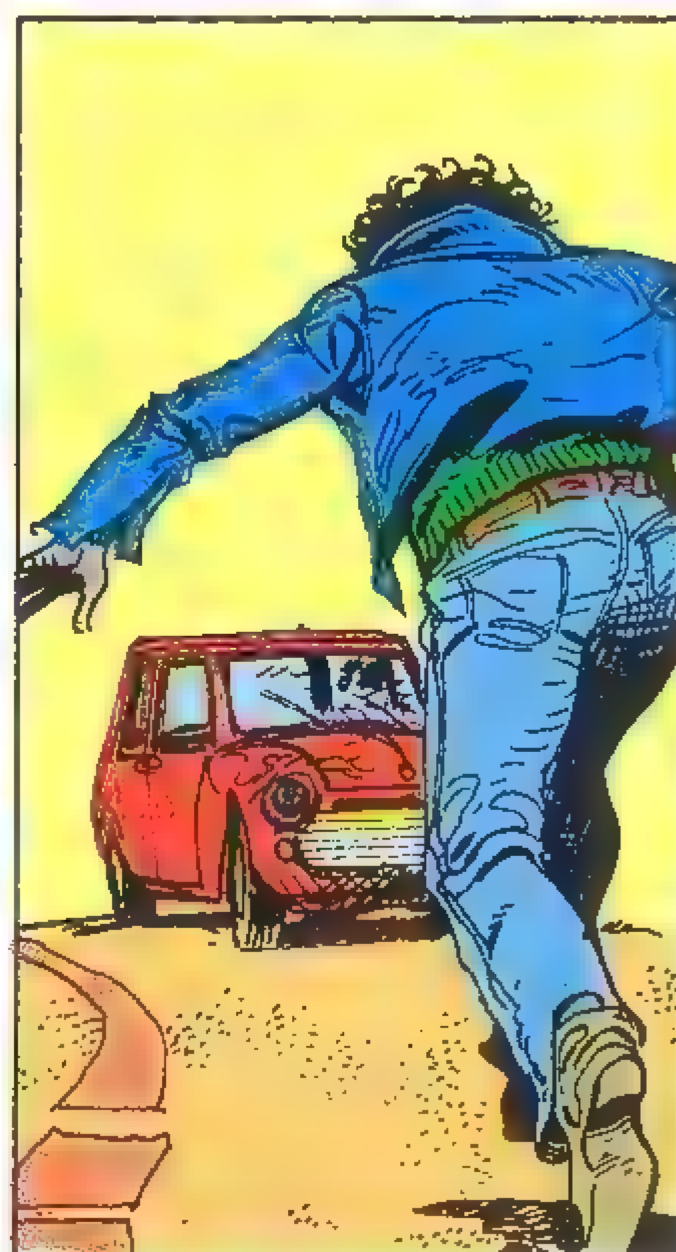

HET IS HEM, DIE GEK! SCHIET! SCHIET DAN..
VVRRRRR
GNiiiiii

MATT STREW HOORDE HET GEPIEP VAN DE BANDEN EN ALS EEN PIJL SCHOOT HIJ DOOR HET WINKELCEN-TRUM, VOORBIJGANGERS OMVERLOPEND.
ABSOLUUT.

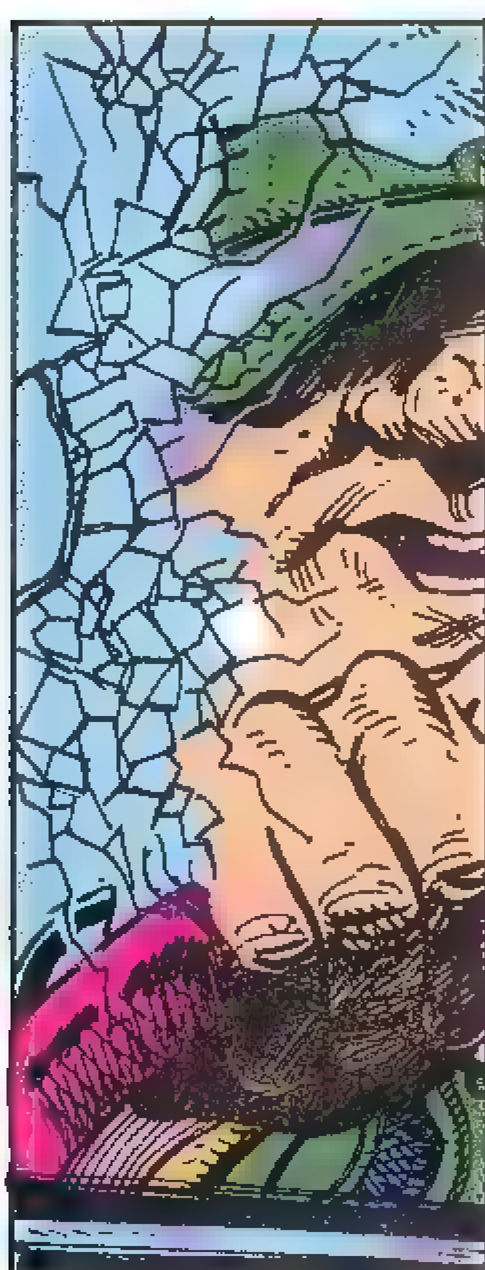

HAHAHA! HIHIHI!

MATT STREW SUPER-SMERIS 3000

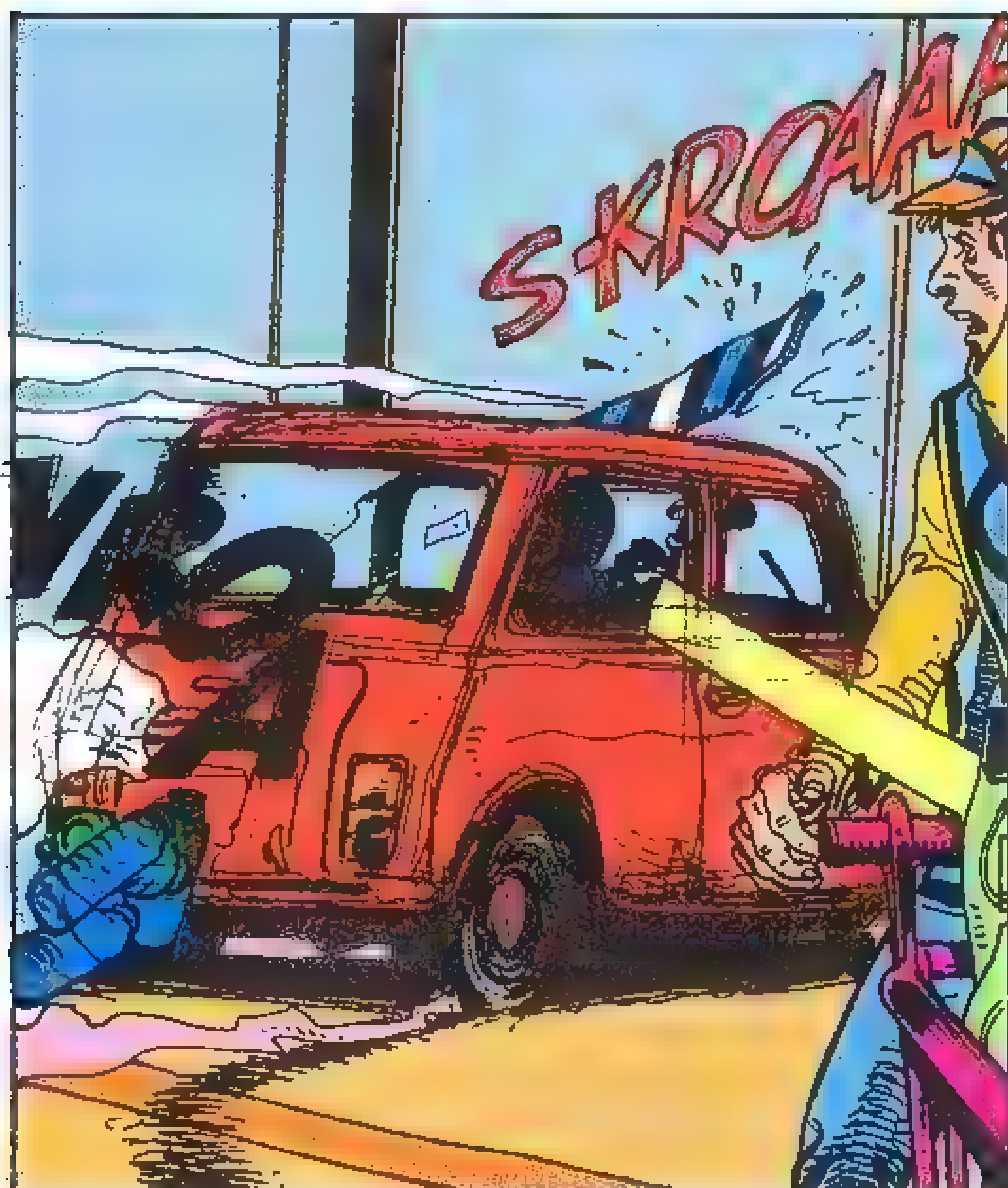

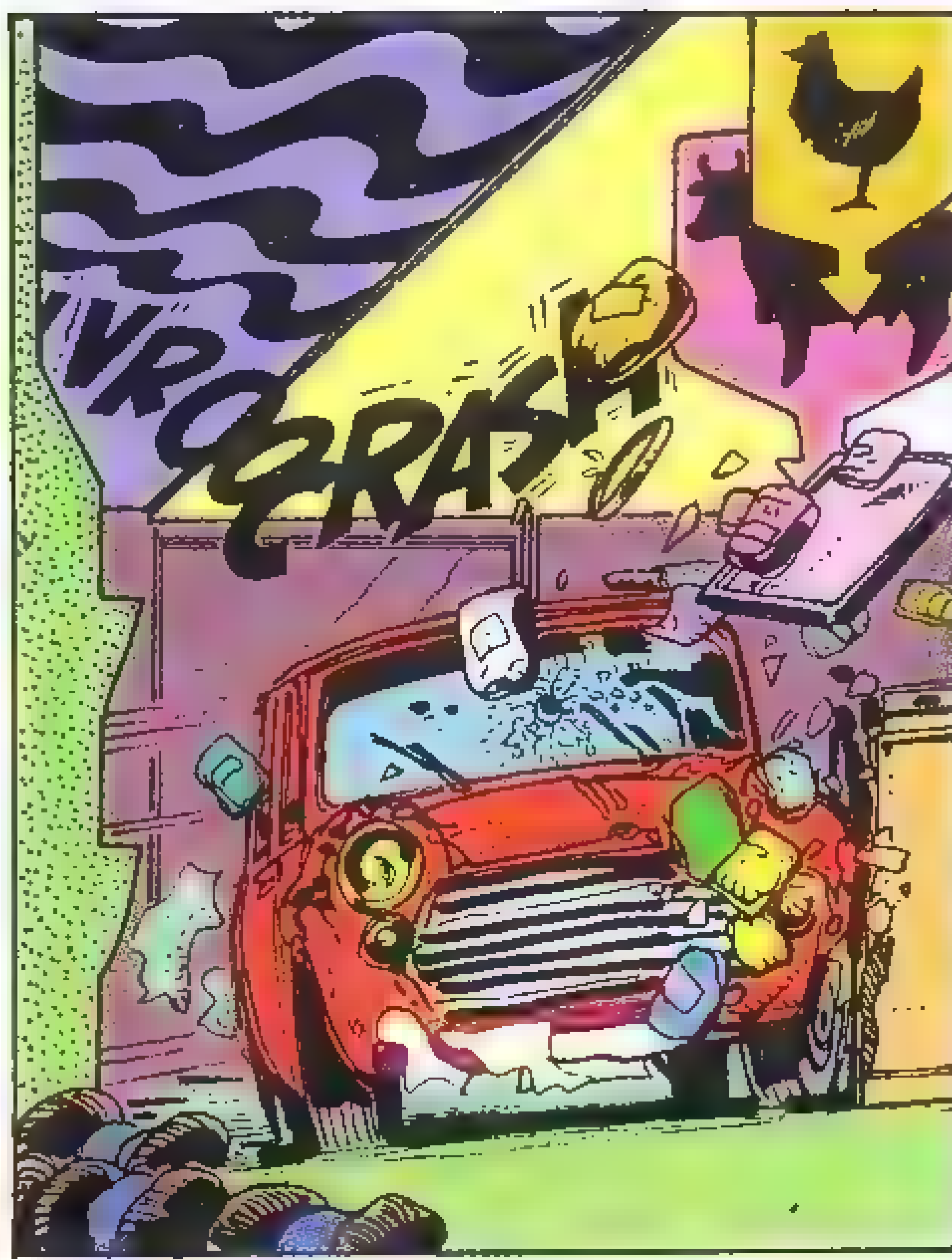

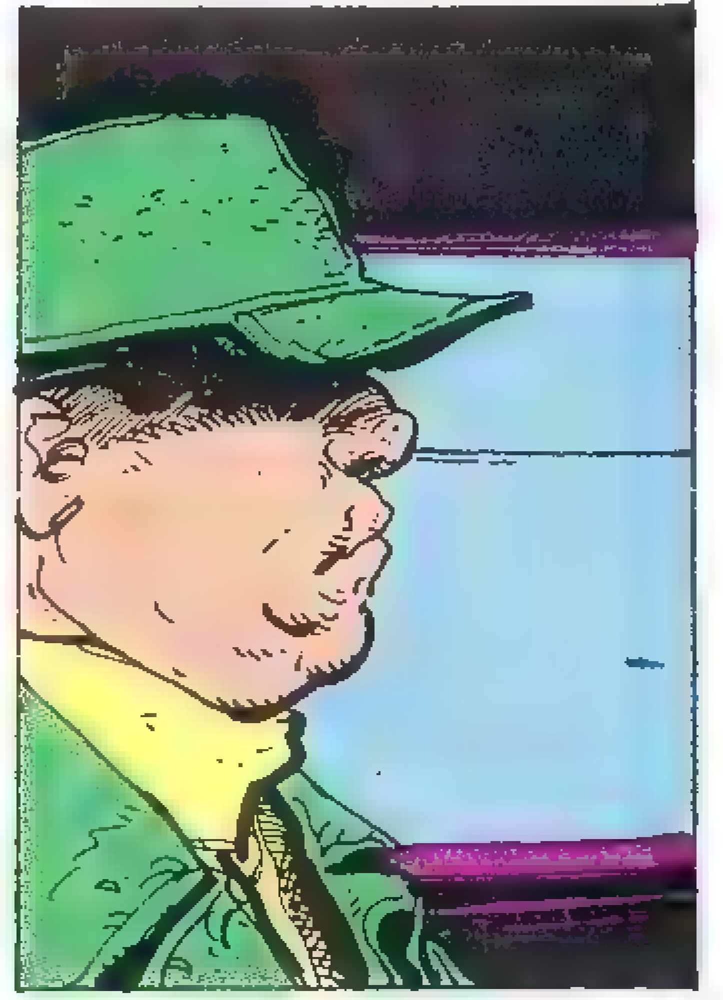

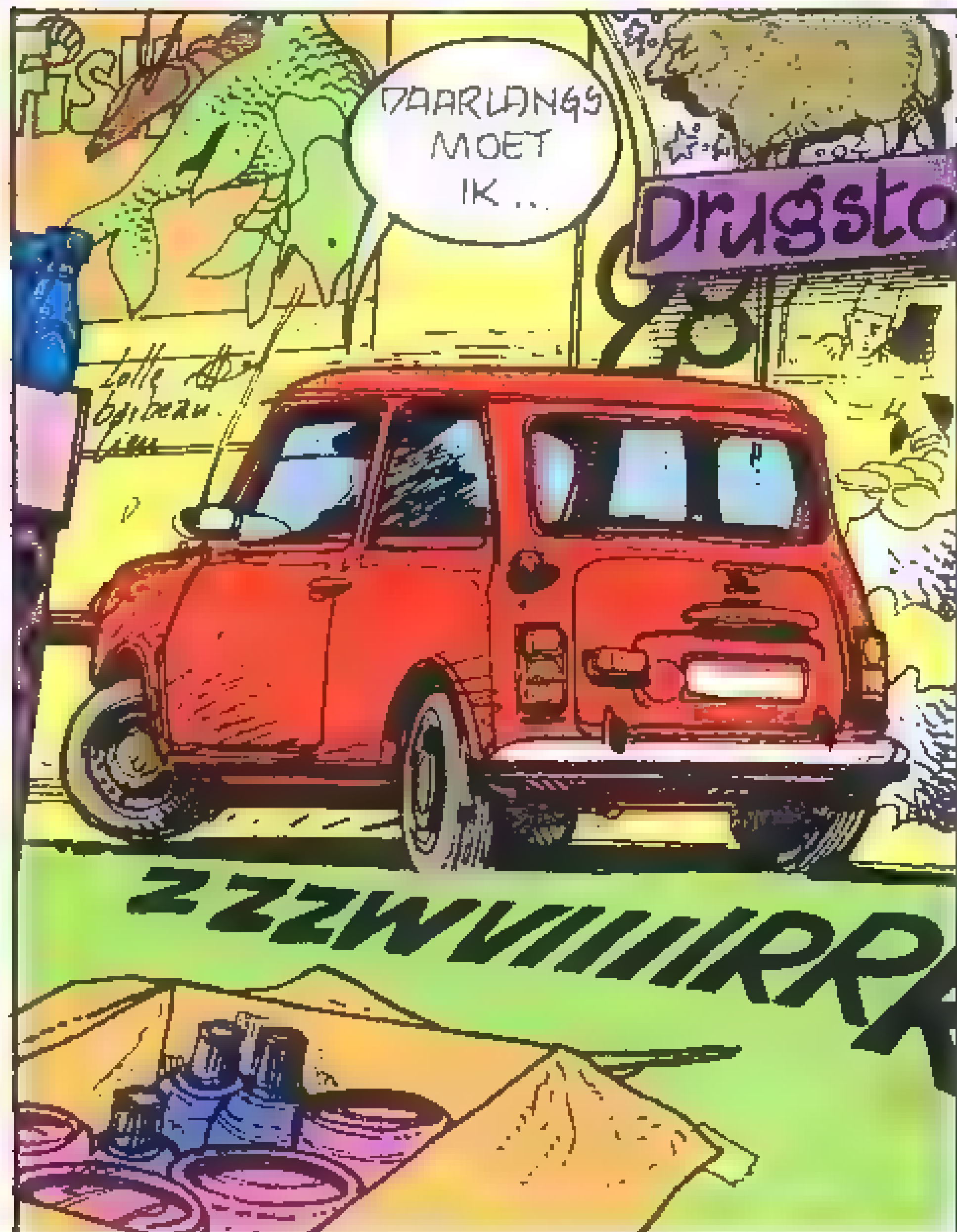

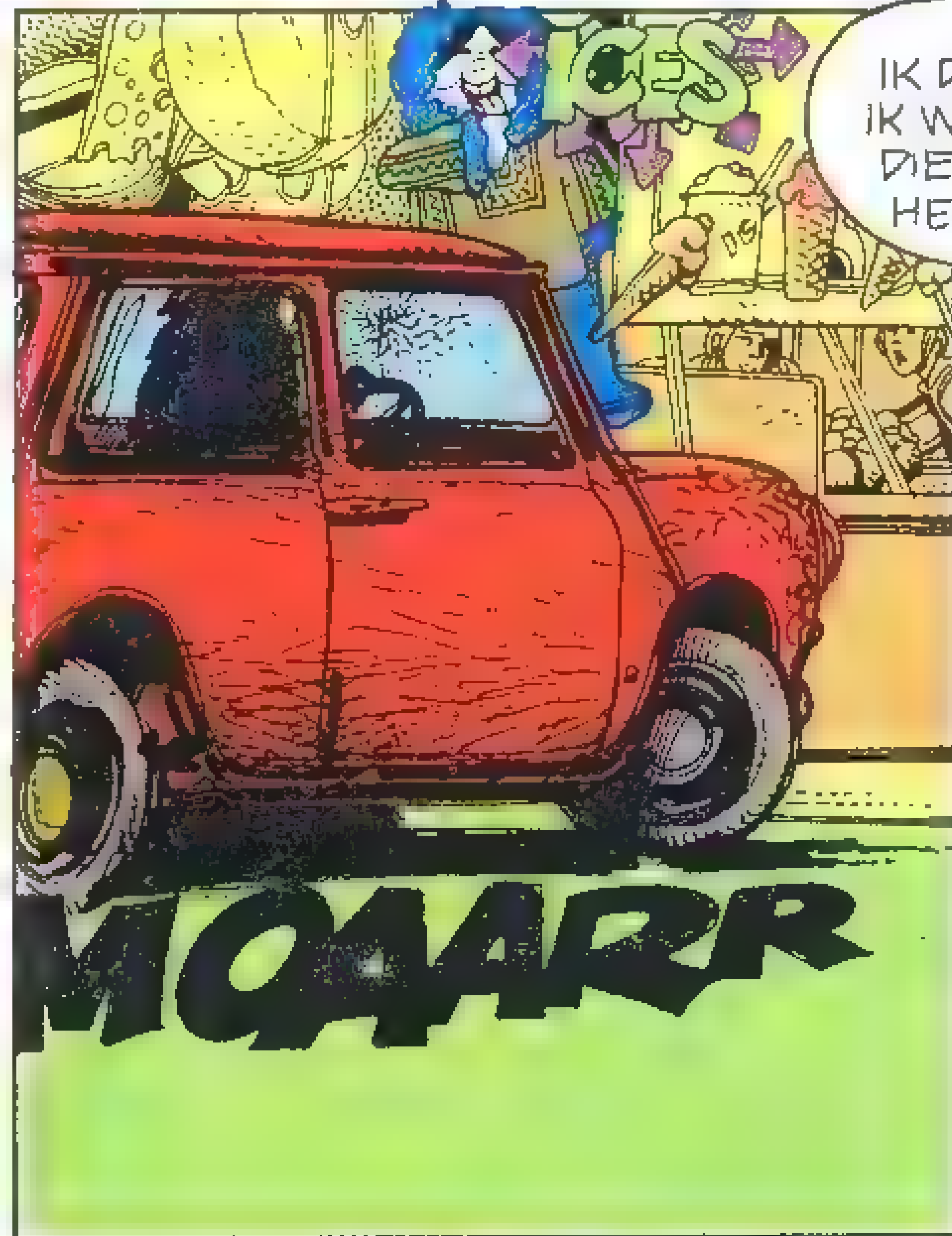

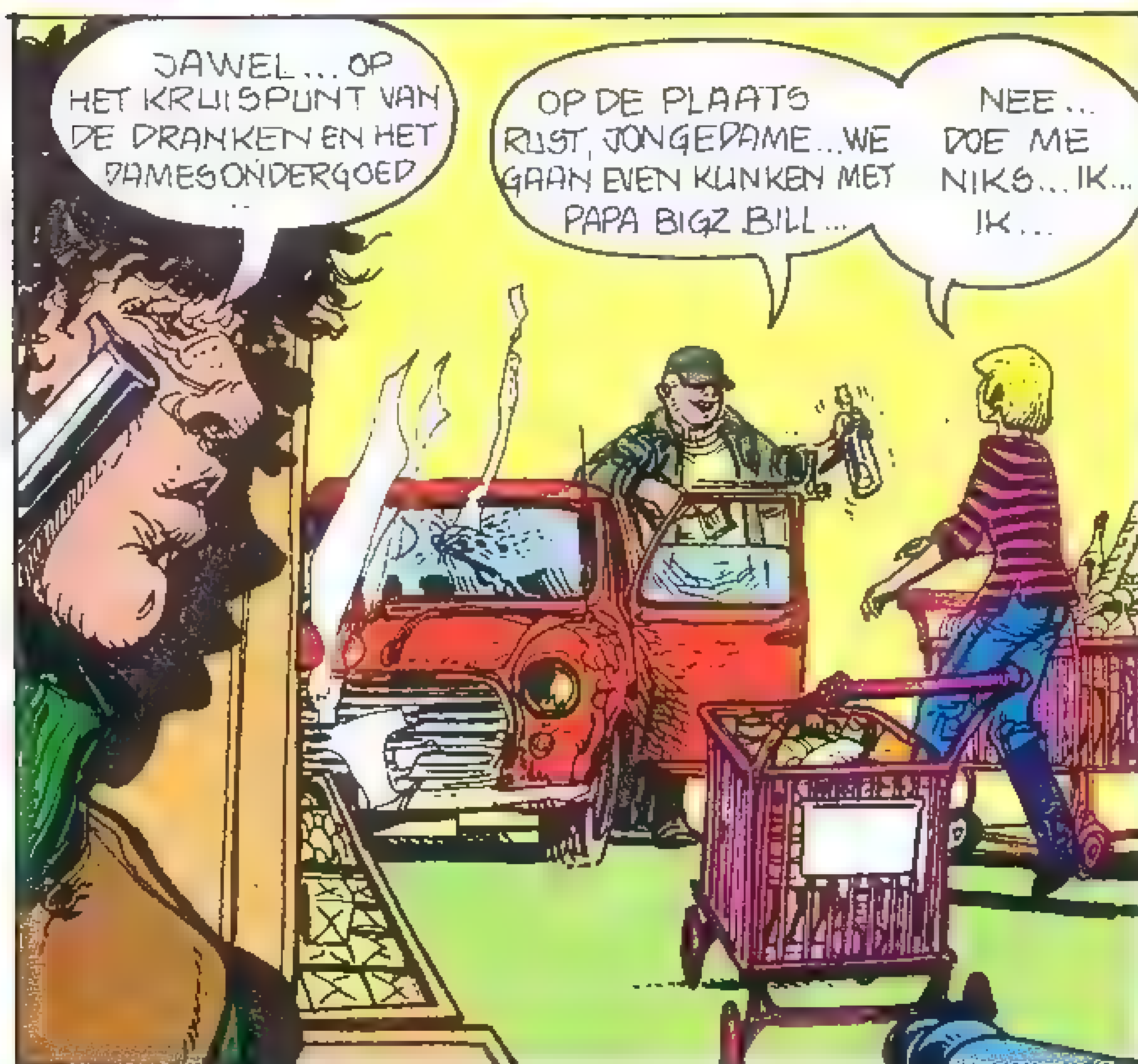
GEDACHTEN WARRELEN DOOREEN IN DE DIKKE SCHEDEL VAN BIGZ BILL BRONZEE. HIJ BESLUIT MAAR LIEVER OP ZIJN INSTINCT TE VERTROUWEN.

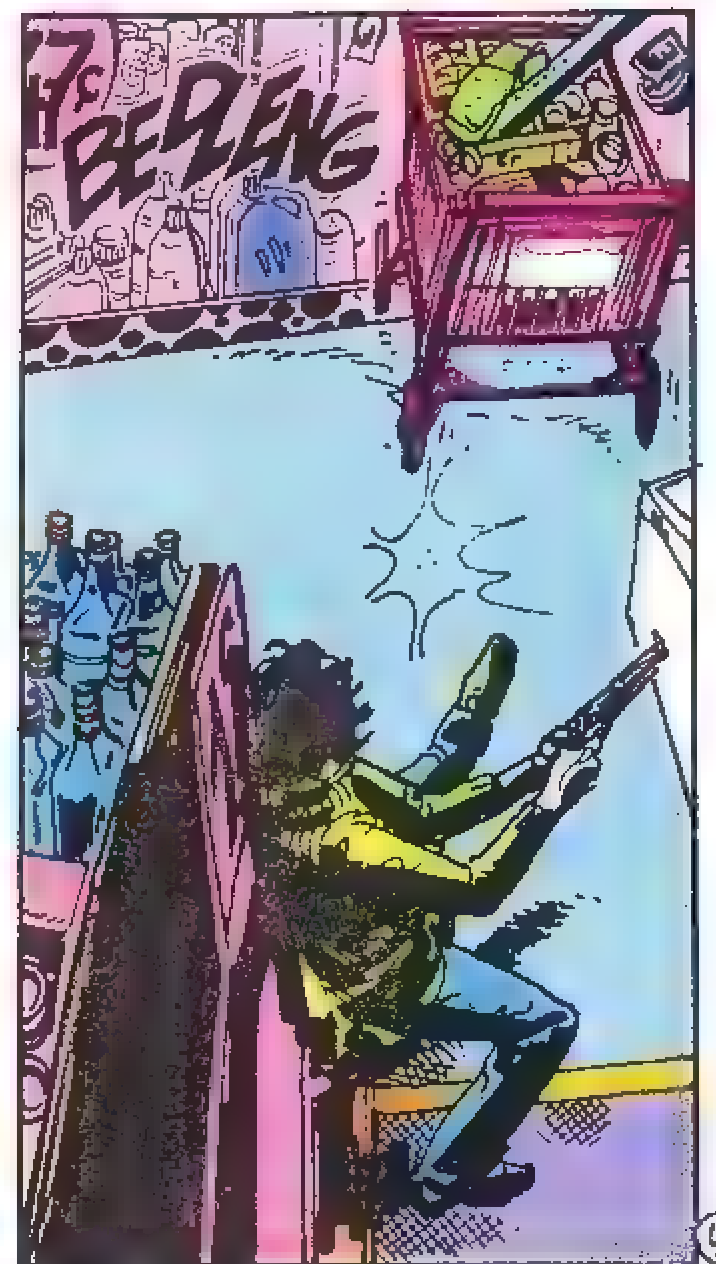

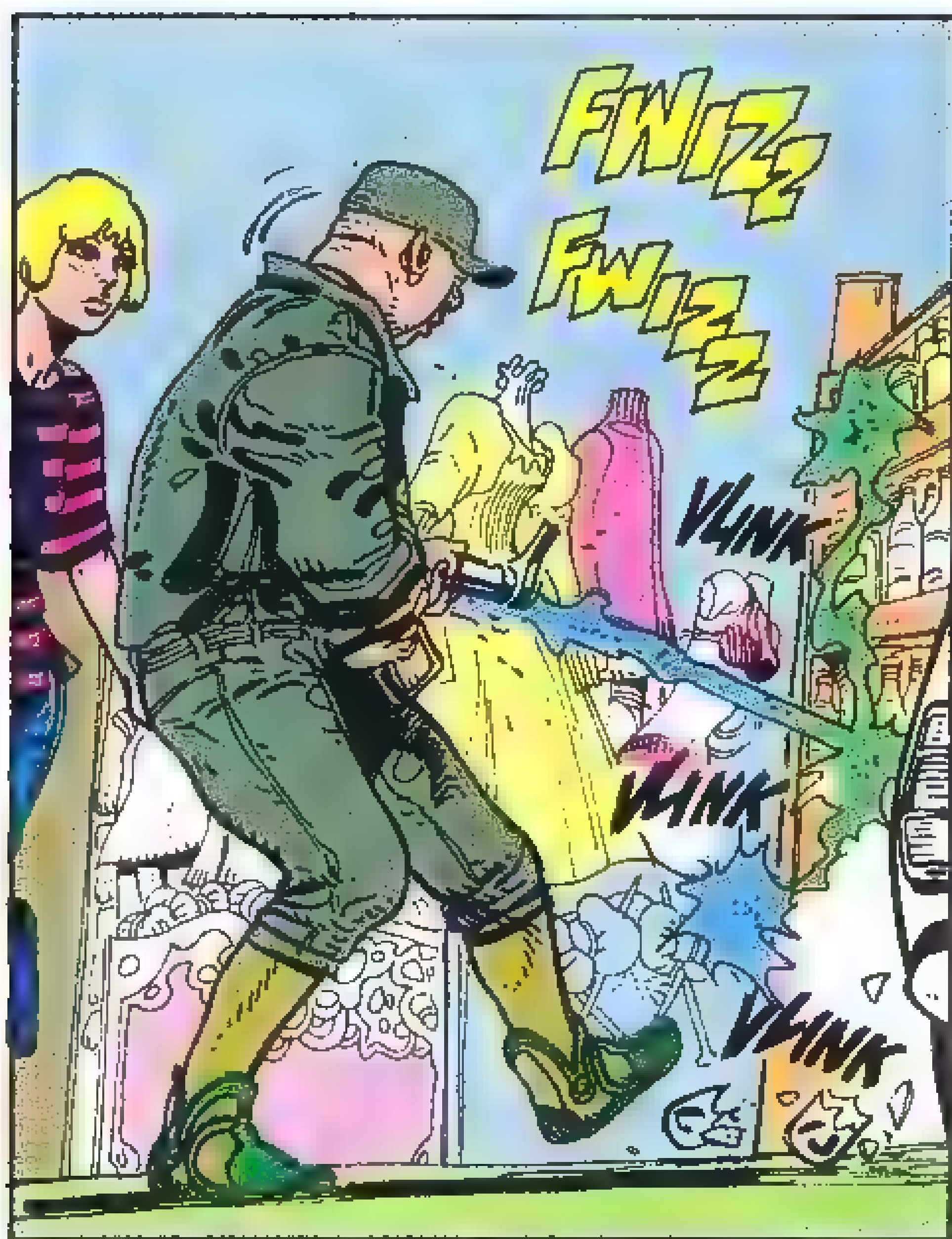

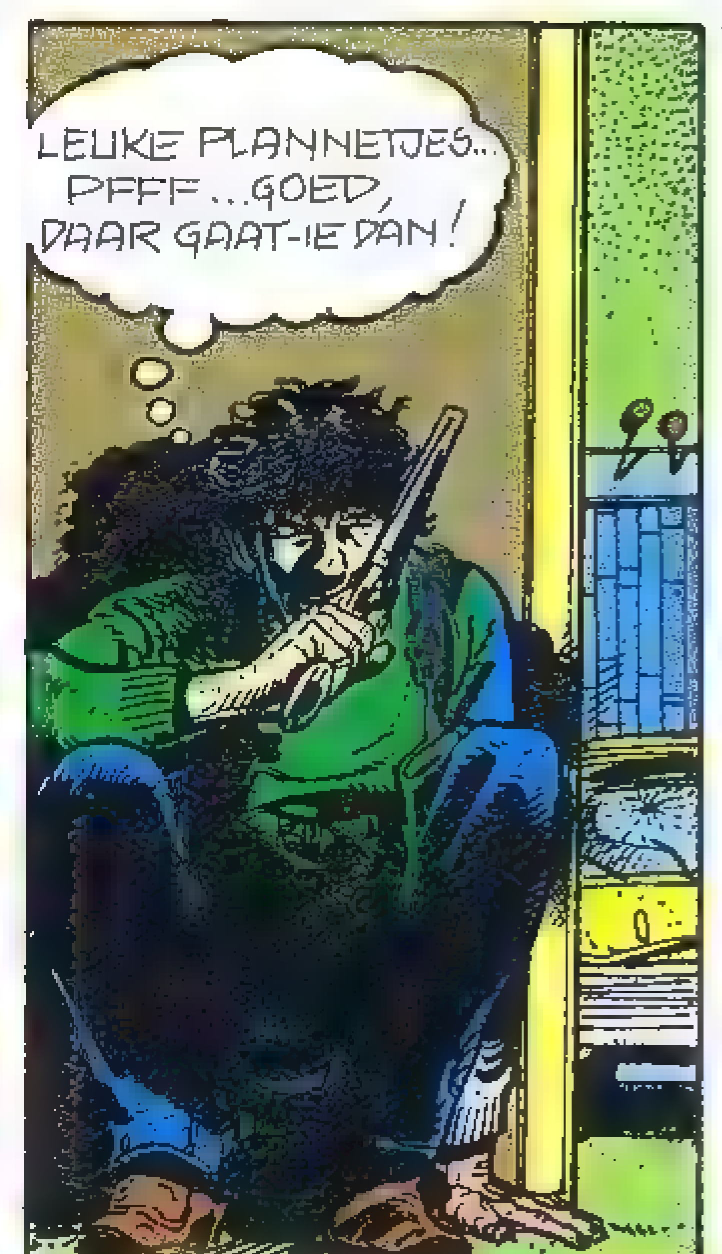

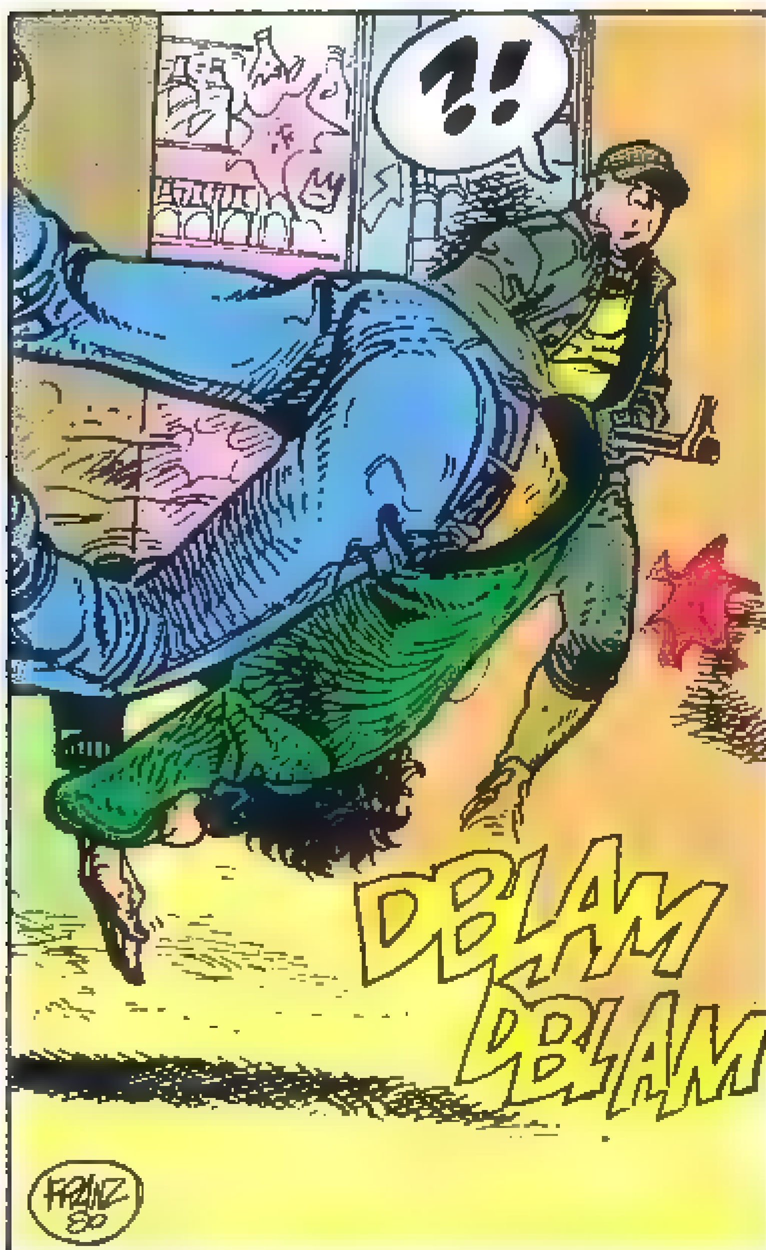

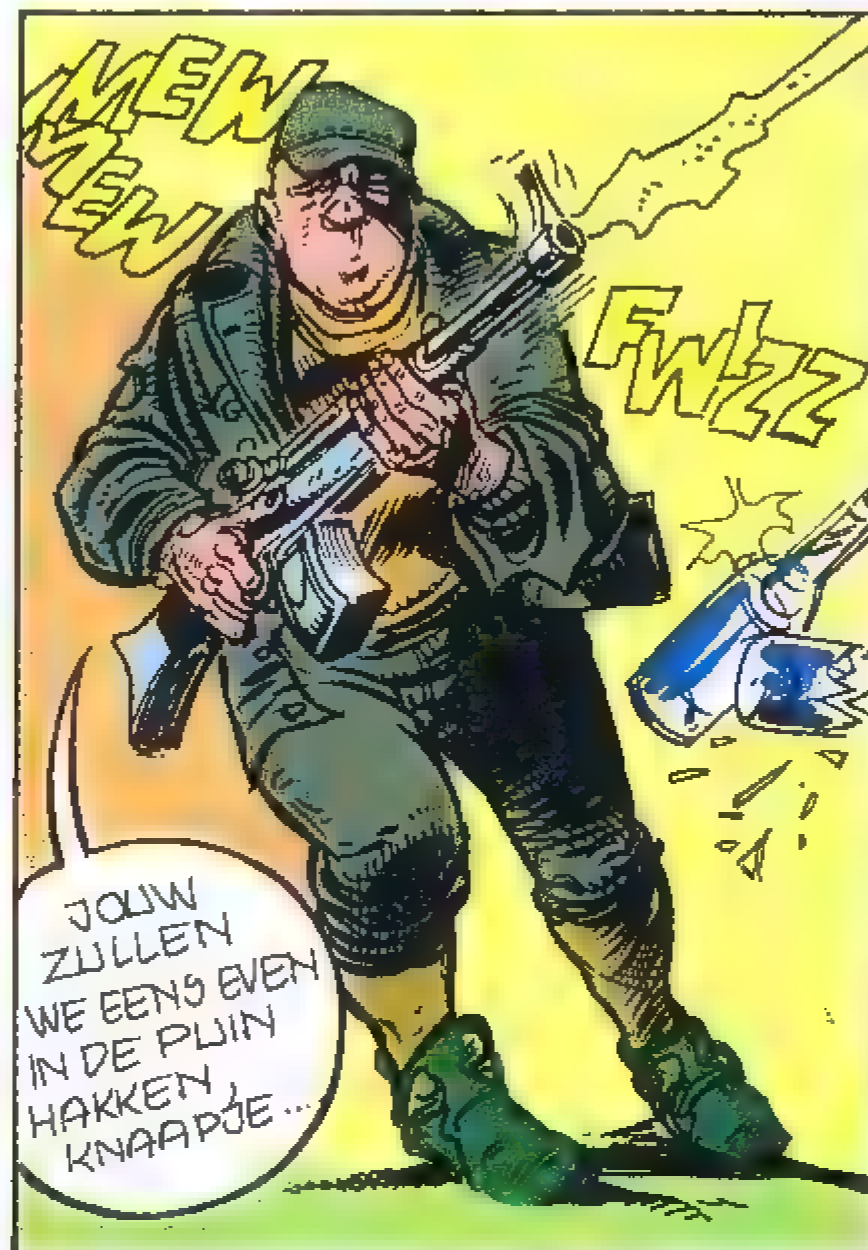
MATT STREW SUPER-SMERIS 3000

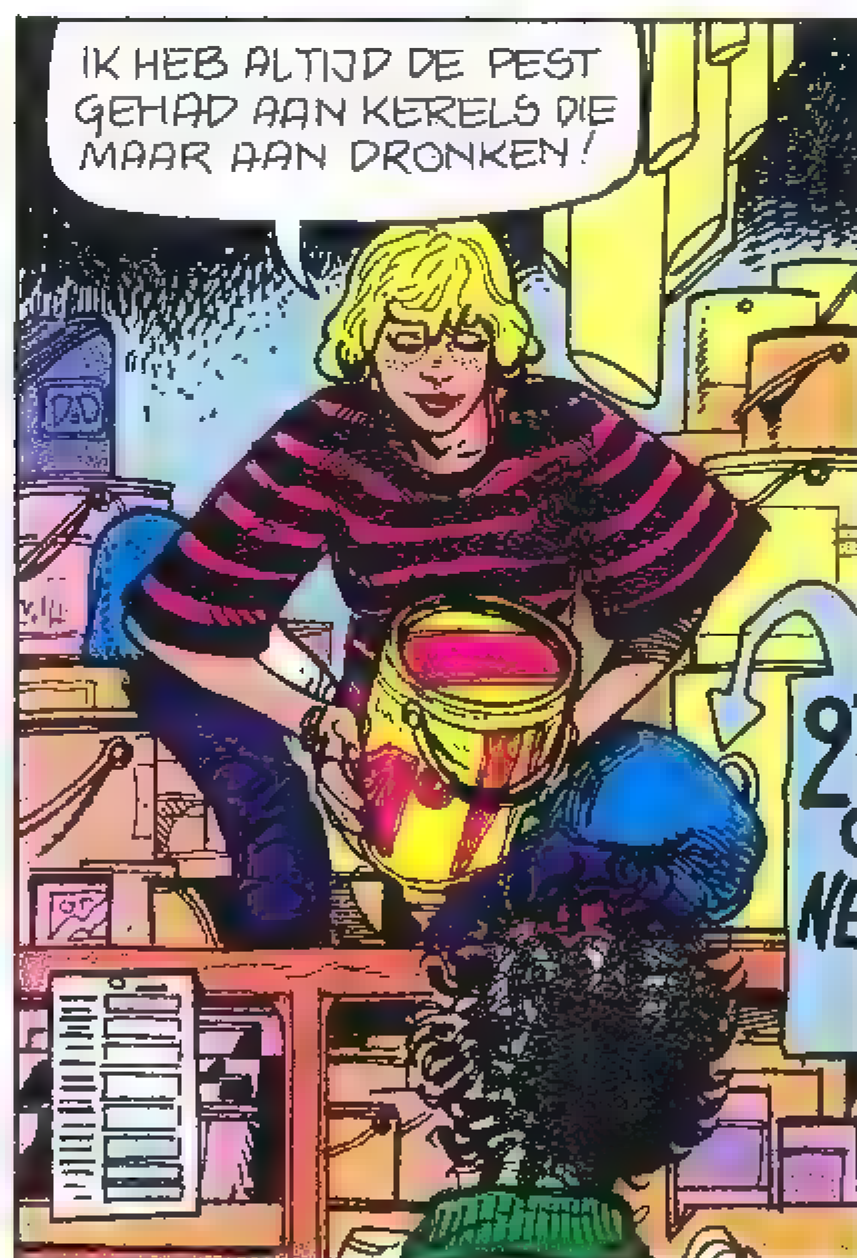

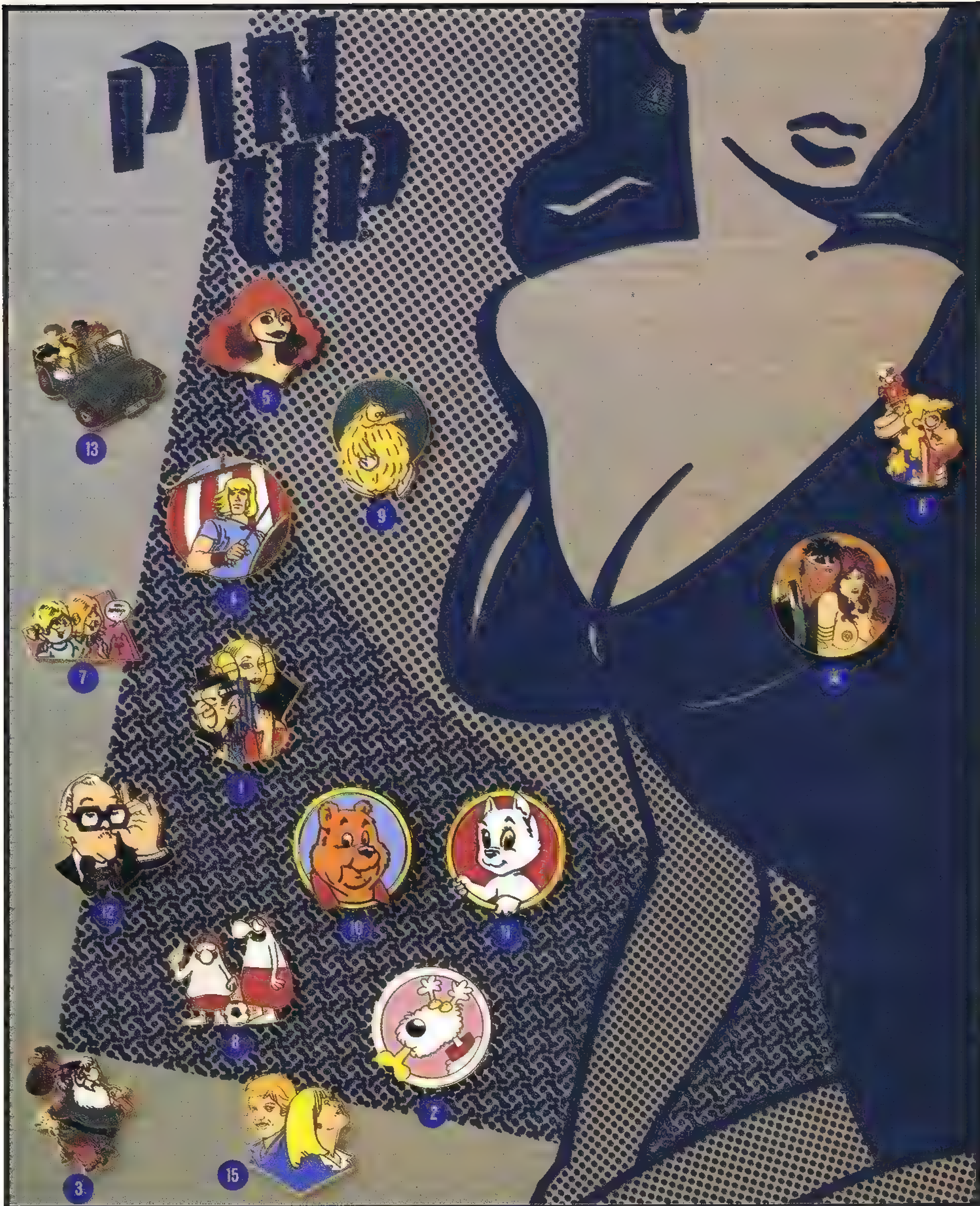

EINDE

STRIPSPELDJES VAN JE FAVORIETE STRIPFIGUUR!

1. Agent 327 & Olga
2. Doorzon hond
3. Douwe Dabbert
4. Eric de Noorman
5. Franka
6. De Generaal & Truus
7. Catootje & Jeroen
8. F.C. Knudde
9. Leipie (Stamgasten)
10. Ollie B. Bommel
11. Tom Poes
12. Sjef van Oekel
13. Sjors & Sjimmie
14. Storm & Roodhaar
15. De Partners

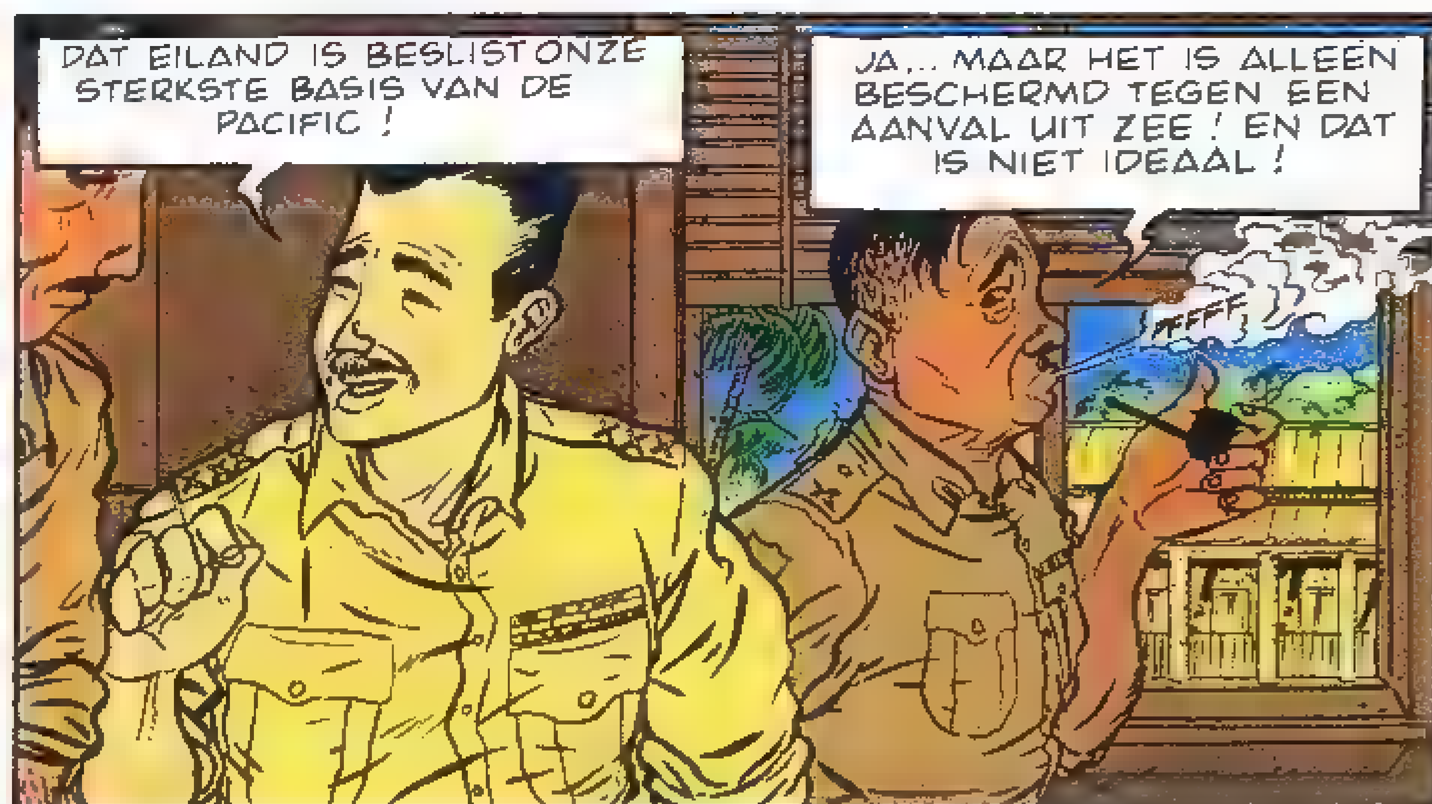
De speldjes zijn zwaar geëmailleerd, aan de achterkant voorzien van een pin zodat ze goed op je kleren blijven zitten, en kosten fl. 13,50/Bfr 250 per stuk. VERKRIJGBAAR IN DE BETERE STRIPWINKEL

De speldjes zijn ook per post verkrijgbaar.

Voor Nederland: Maak fl. 15,— (incl. porto) over op gironummer 1557104 t.n.v. Dynamo te Rotterdam, onder vermelding van het gewenste nummer. Voor België: Maak Bfr. 275 (incl. porto) over op bankrekening nummer 280-0424366-28 van Excalibur Press te Knokke. Na ontvangst van de betaling worden de speldjes direkt verzonden.

DE VAL VAN SINGAPORE

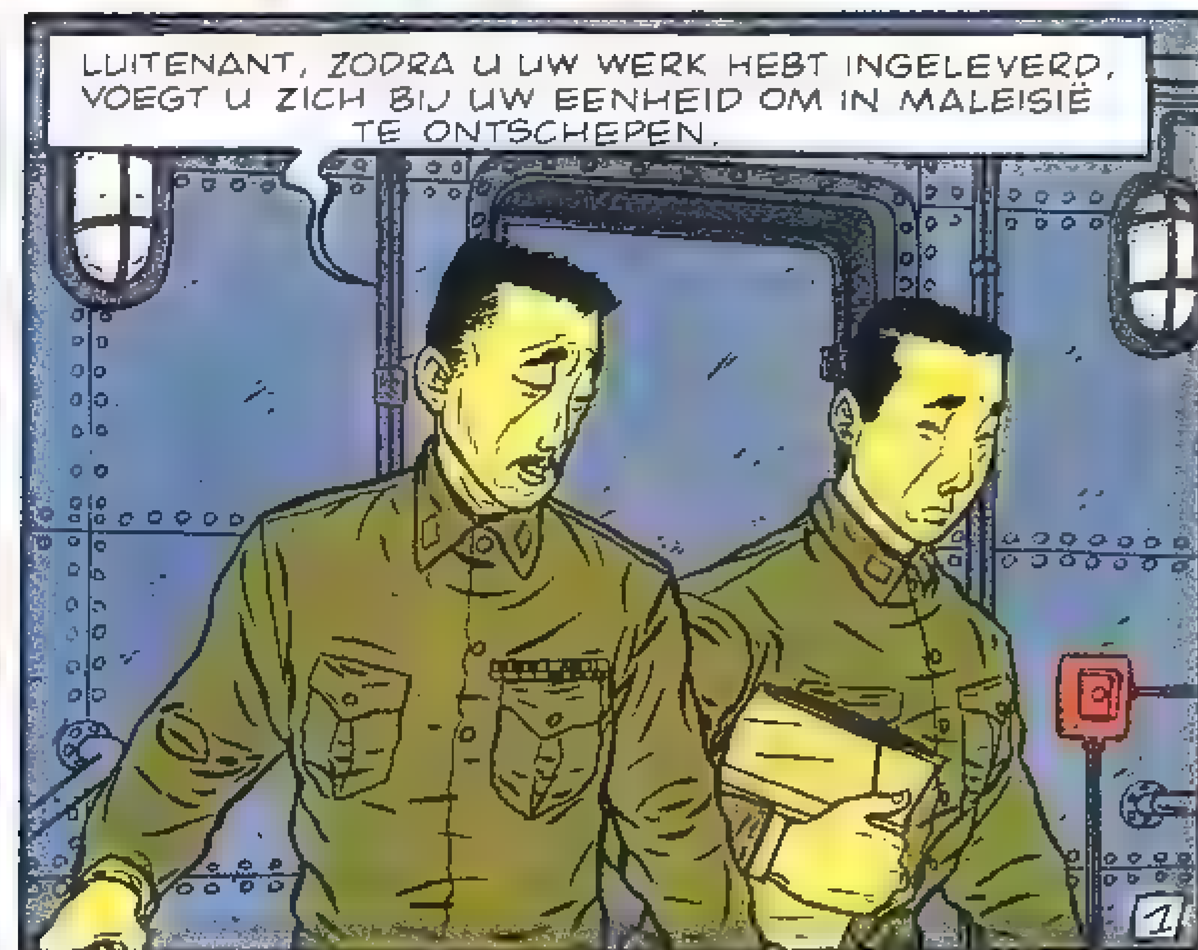

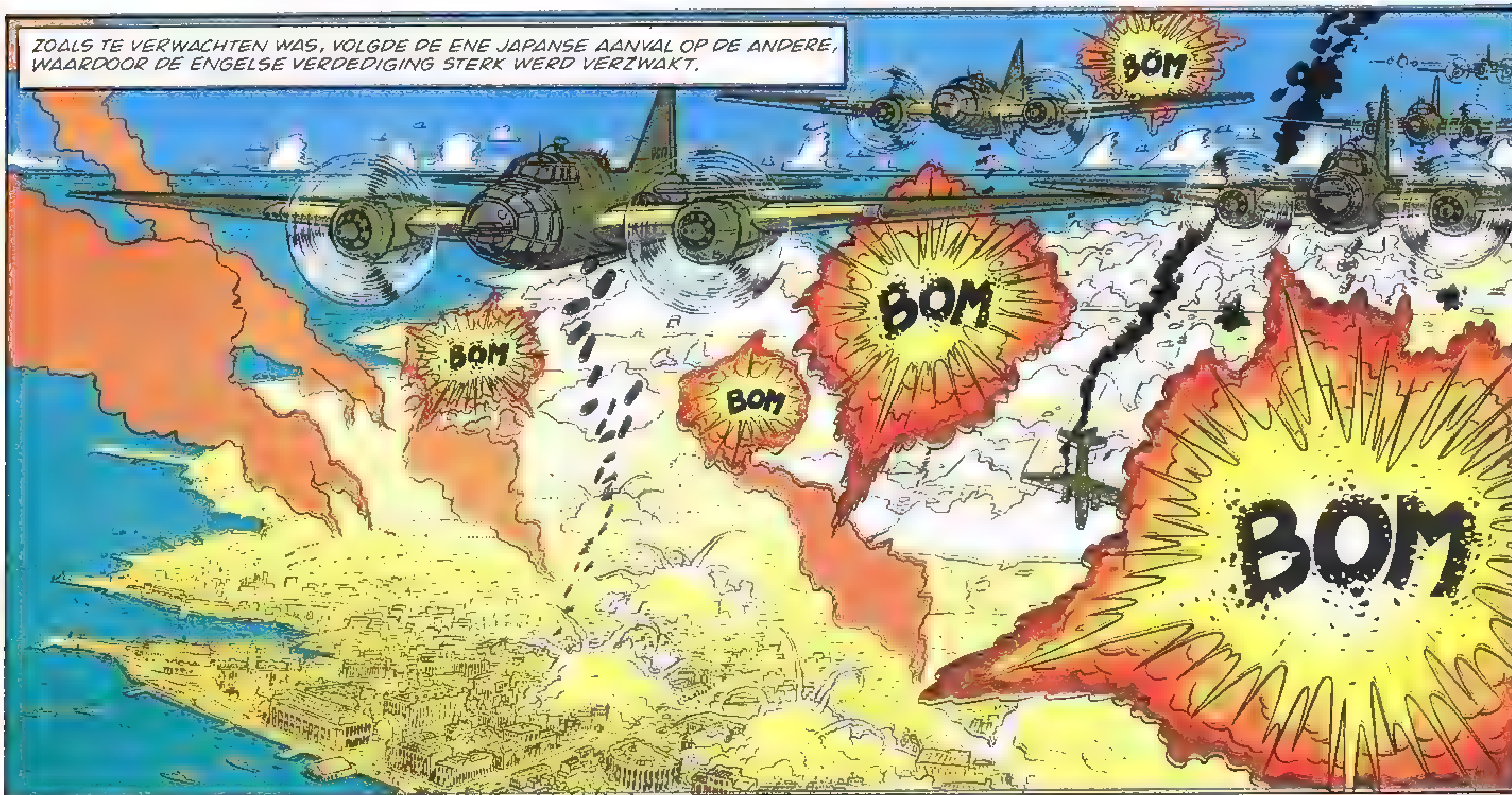

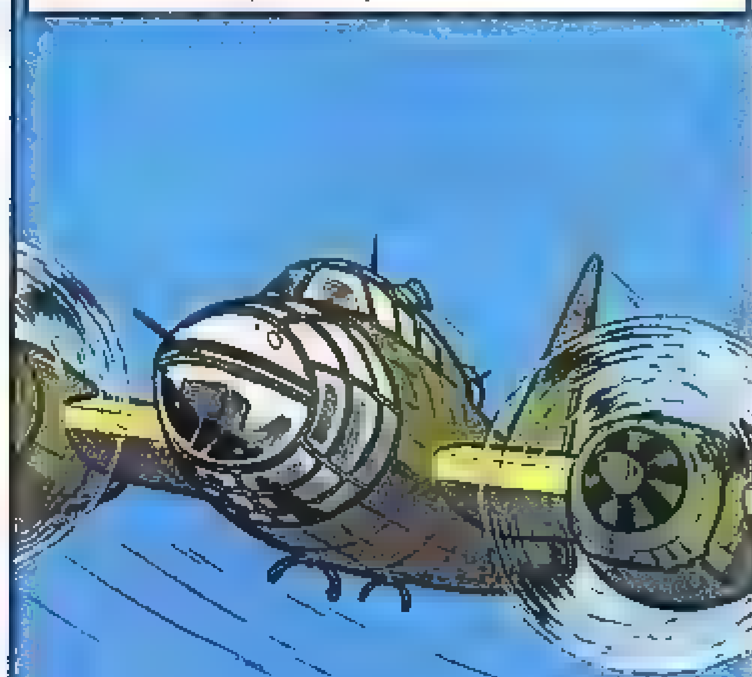

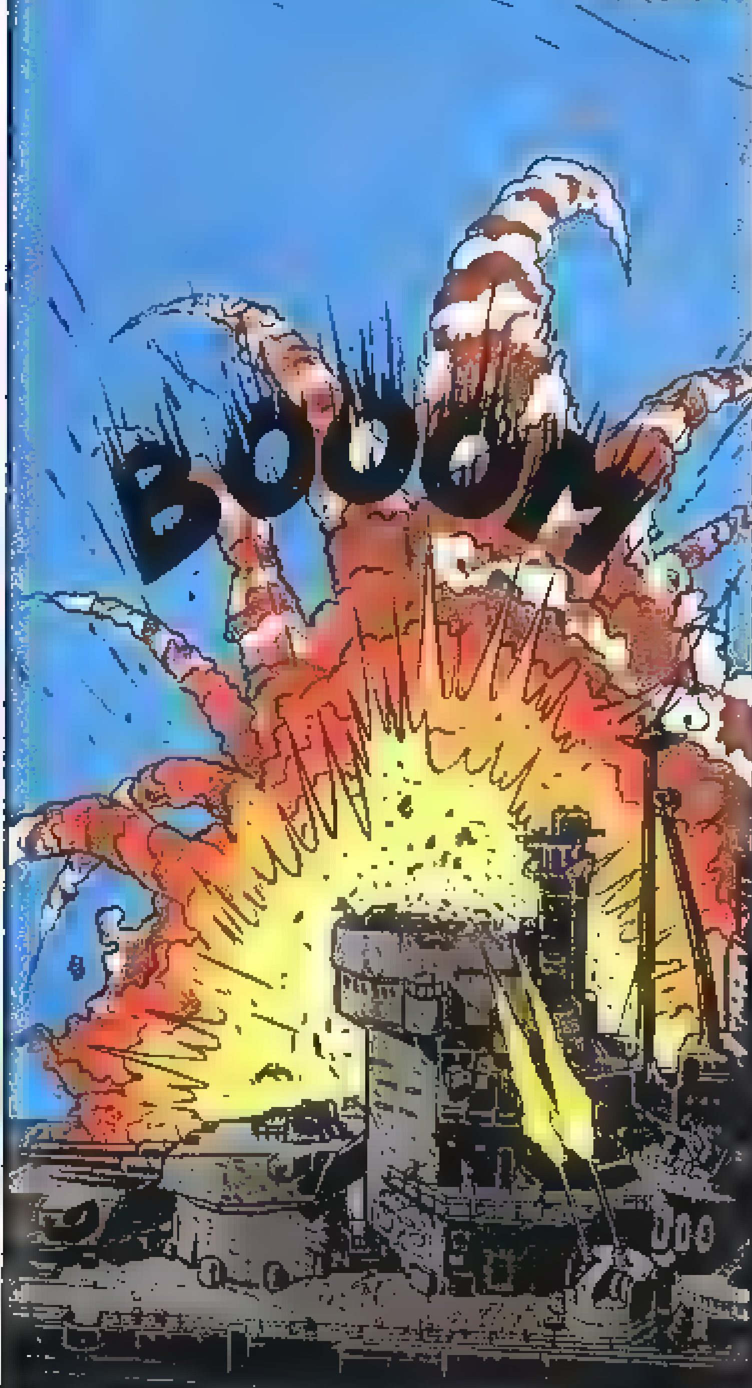

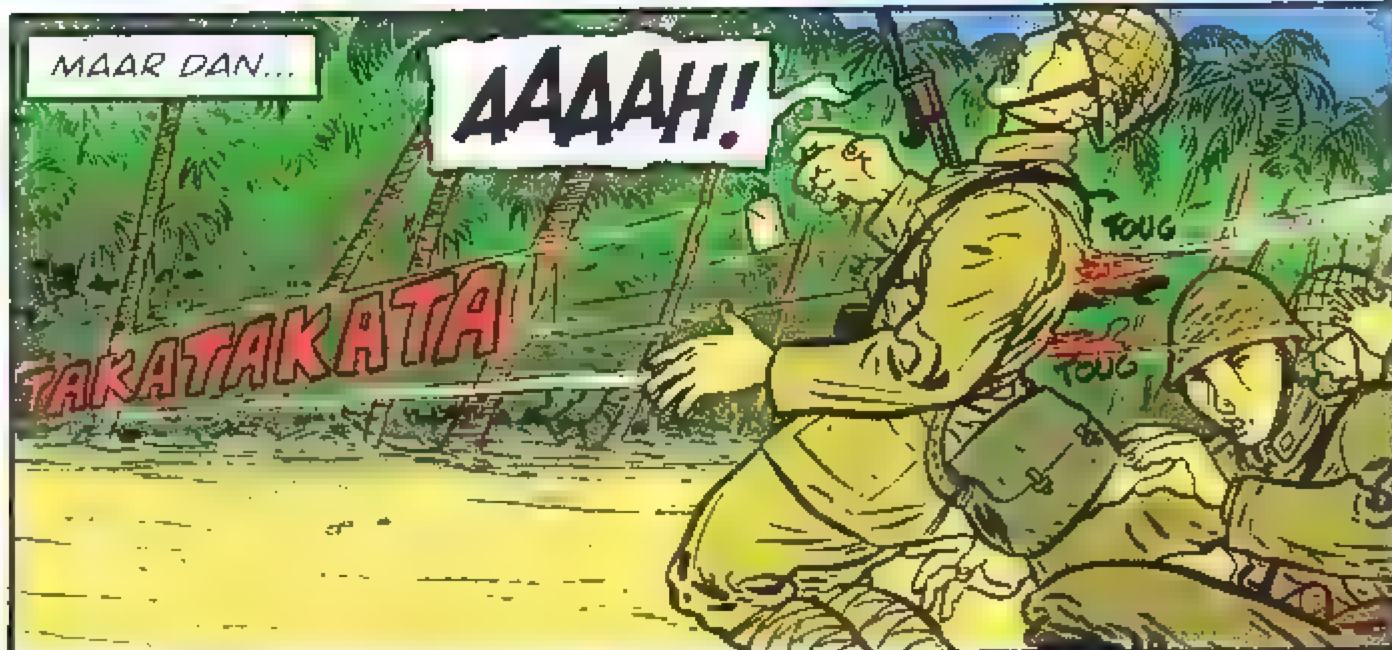

ZOALS TE VERWACHTEN WAS, VOLGDE DE ENE JAPANSE AANVAL OP DE ANDERE, WAARDOOR DE ENGELSE VERDEDIGING STERK WERD VERZWAKT.
BOM
BOM
BOM
BOM
BOM

EN AL SNEL BEVINDEN DE "REPULSE" EN DE "PRINCE OF WALES", DE TROTS VAN DE ROYAL NAVY, ZICH ALS GEVOLG VAN DE BOMMENREGEN IN DE PEILLOZE DIEPTES VAN DE OCEAAN.

BOOOOM

ONDERTUSSEN ONTSCHEPEN SABURO EN ZIJN MANNEN VLAK BIJ KOTA BARU...
TOE VRIENDEN... SNELLER! HIER OP HET STRAND VORM JE EEN TE GEMAKKELIJK DOELWIT!

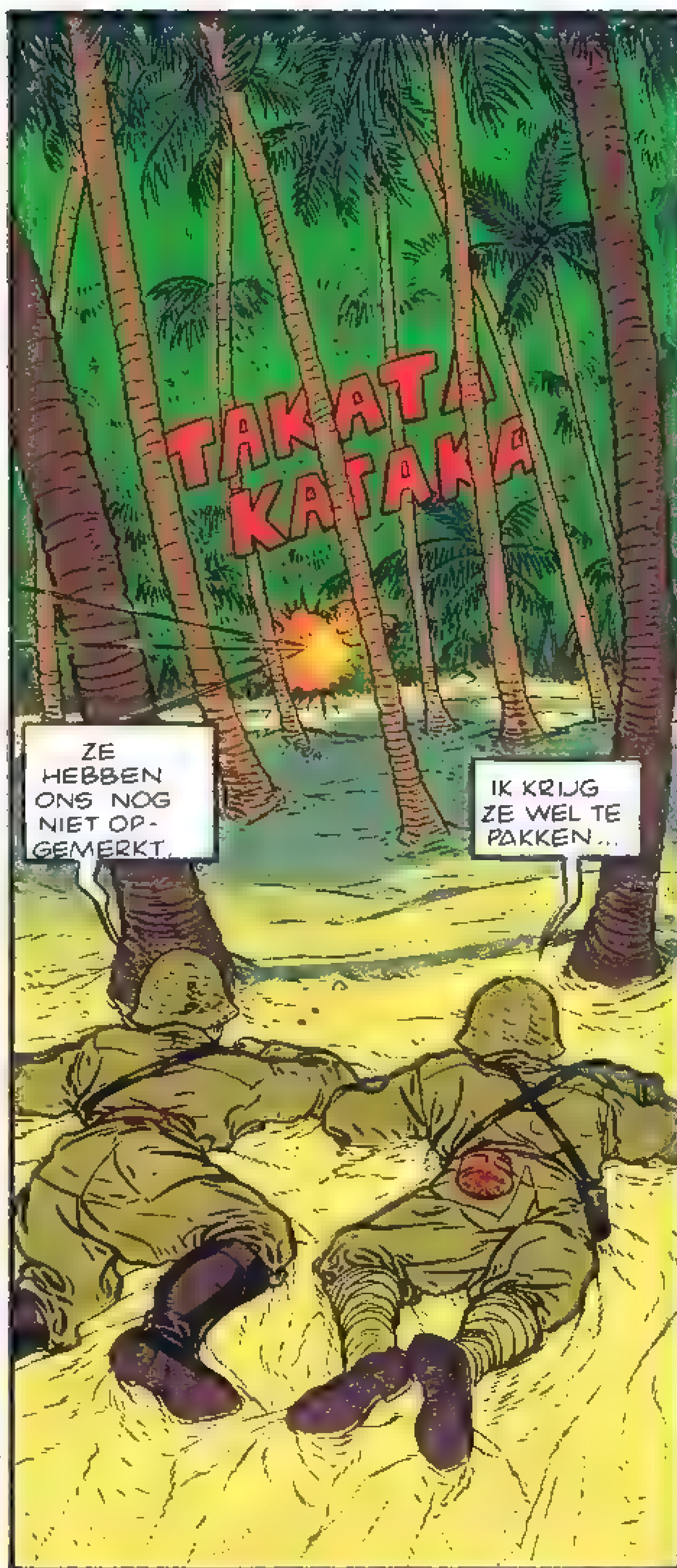

HET LIJKT WEL EEN SCHOOLREISJE, LUITENANT ...SIGARETJE?
VOORUIT, TAKEO... GEEN GRAPJES! SCHIET OP!

MAAR DAN...
AAAAH!
TAKATAKATA
TOUG
TOUG

WE MOETEN DIE VERVLOEKTE MITRAILLEUR HET ZWIJGEN OPLEGGEN, ANDERS GAAN WE ER ALLEMAAL AAN!
TAKATAKA
TAKAT
M'N GRANATEN EN IK VOLGEN U...

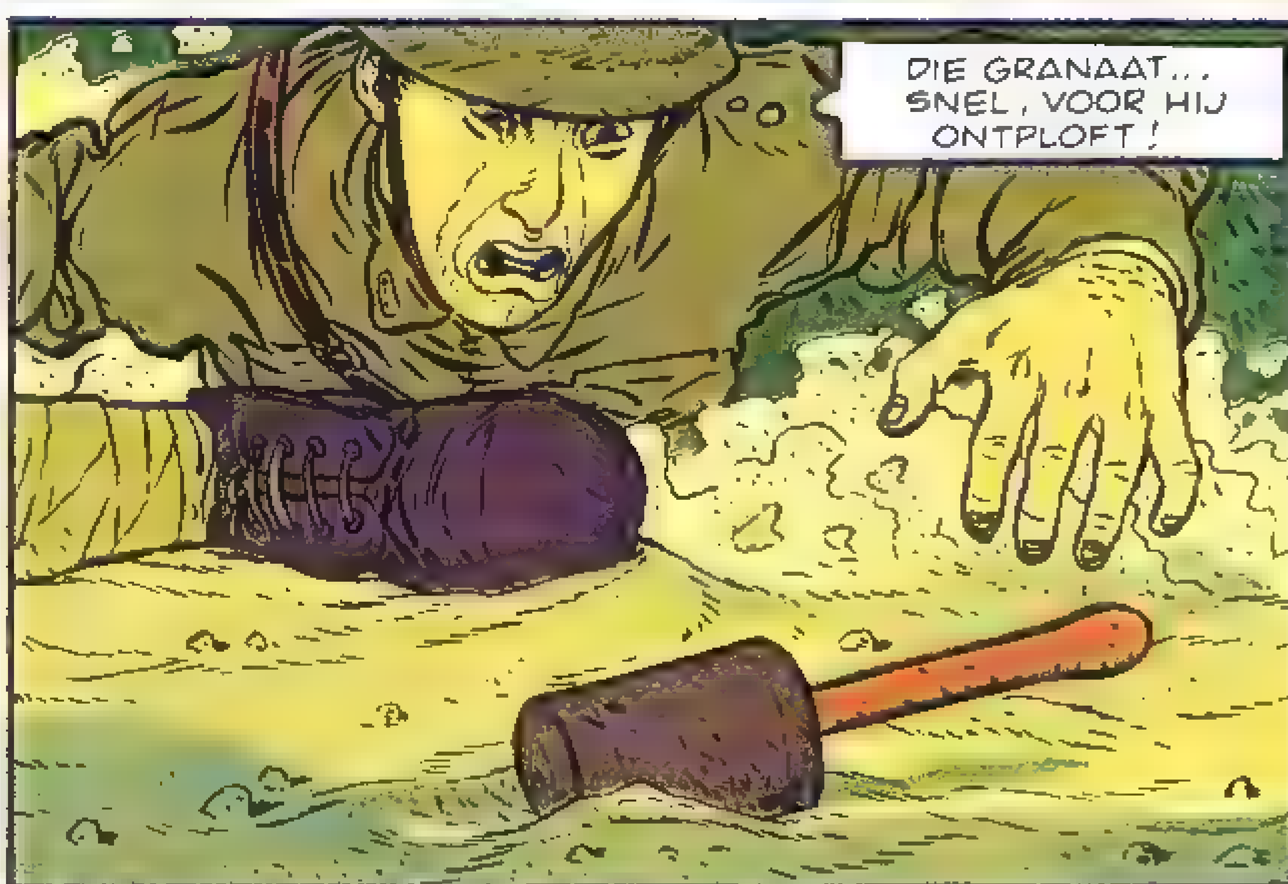
J.-M. Beuriot
Y. Duval

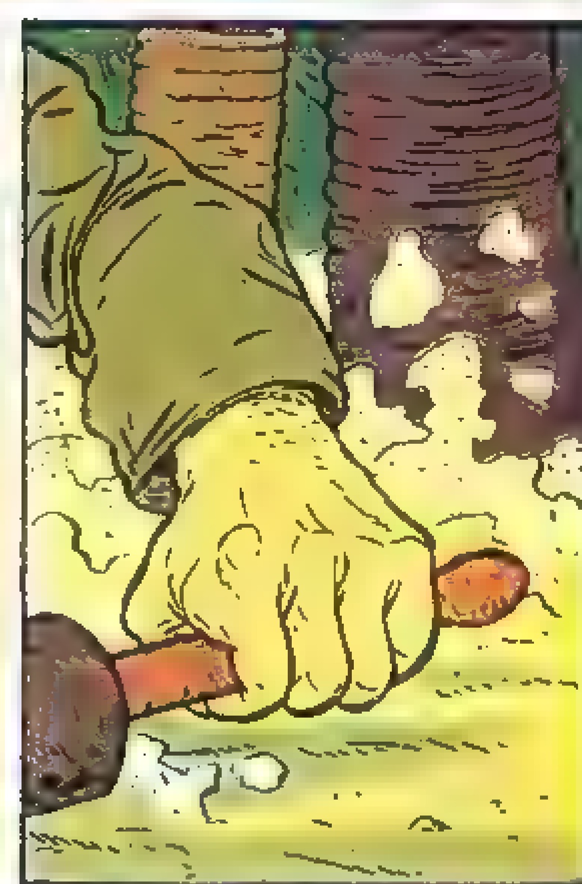
DE VAL VAN SINGAPORE

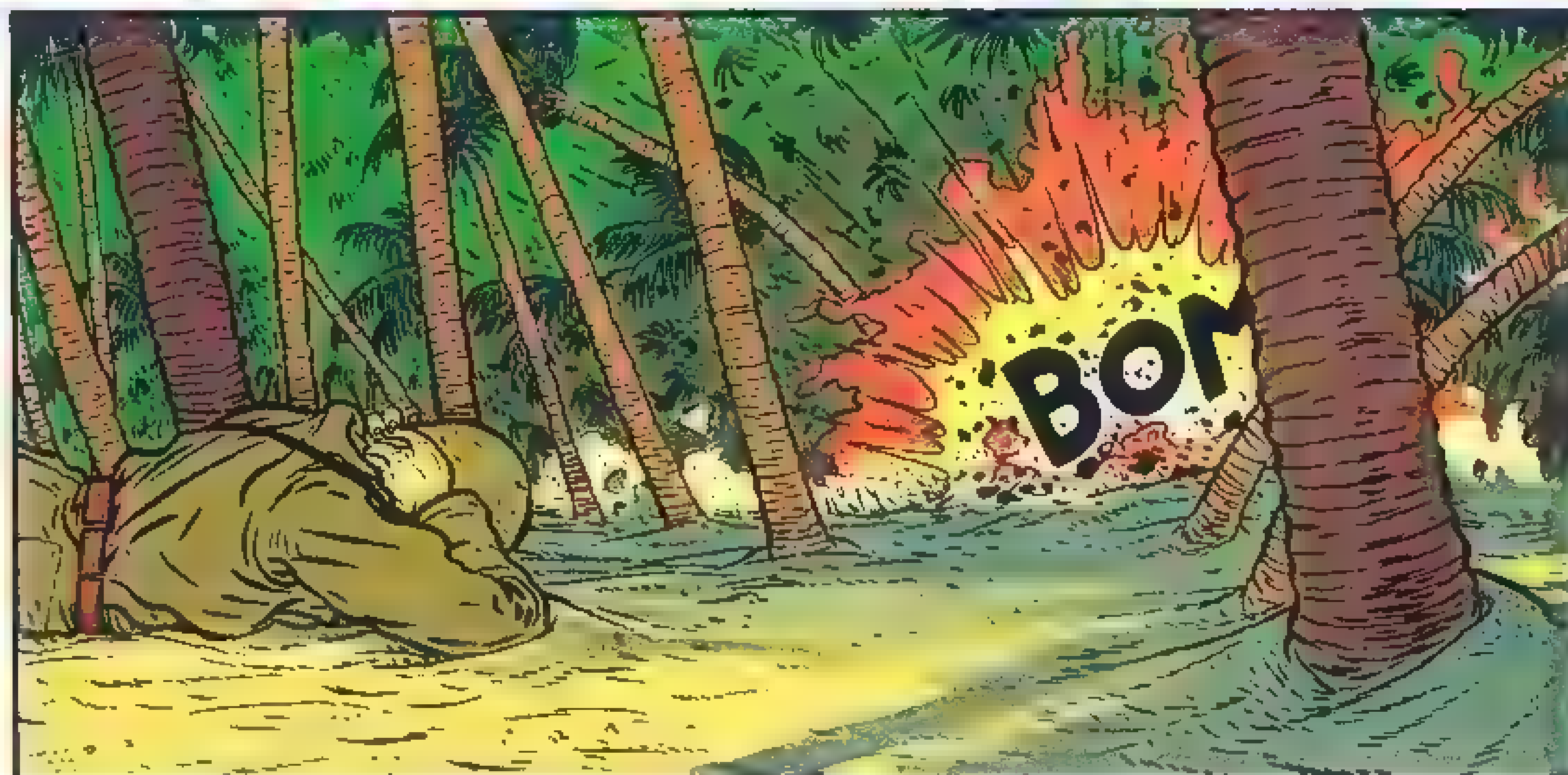

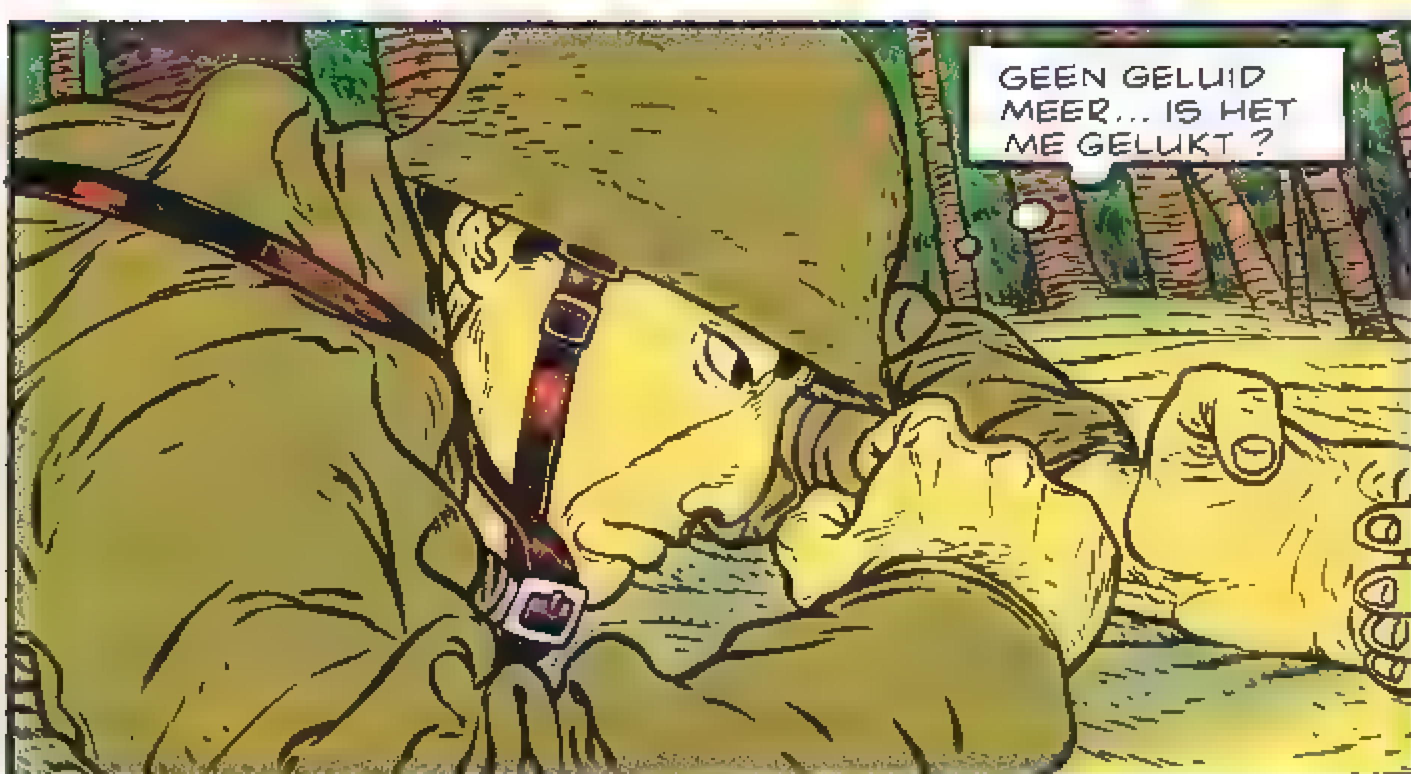

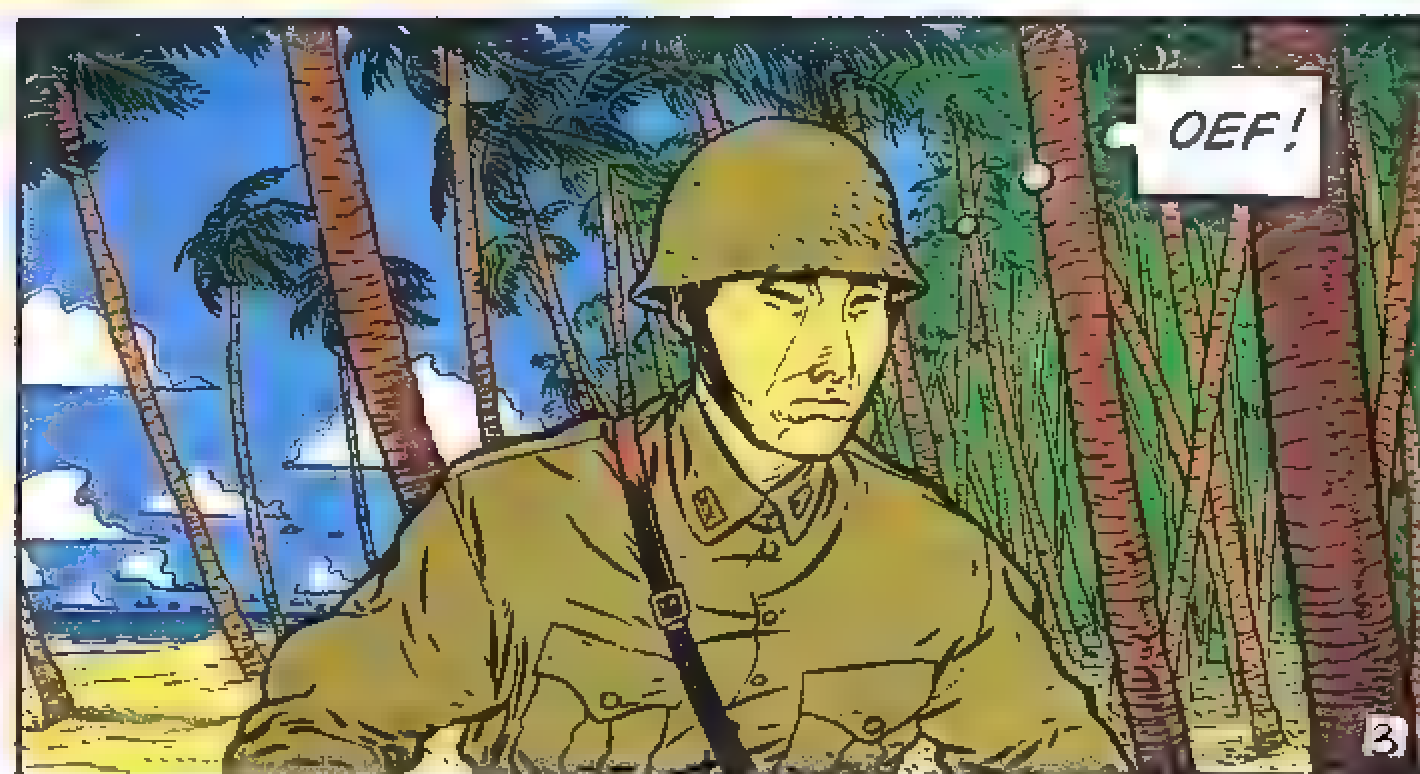

GOED GEDAAN, LUITENANT, U WEET HOE U DAARMEE OM MOET GAAN !
NIET PRATEN... DE HOSPIKS KOMEN JE ZO HALEN... VOOR JOU GAAT ALLES GOED ! JE MAG NAAR HUIS, GELUKSVOGEL !

DAAROP VOLGT EEN MOEIZAME TOCHT DOOR DE JUNGLE NAAR HET ZUIDEN VAN HET SCHIEREILAND...

IK HEB NOG LIEVER MET EEN WILD DIER TE MAKEN DAN MET DIE DUIZENDEN MUSKIETEN !

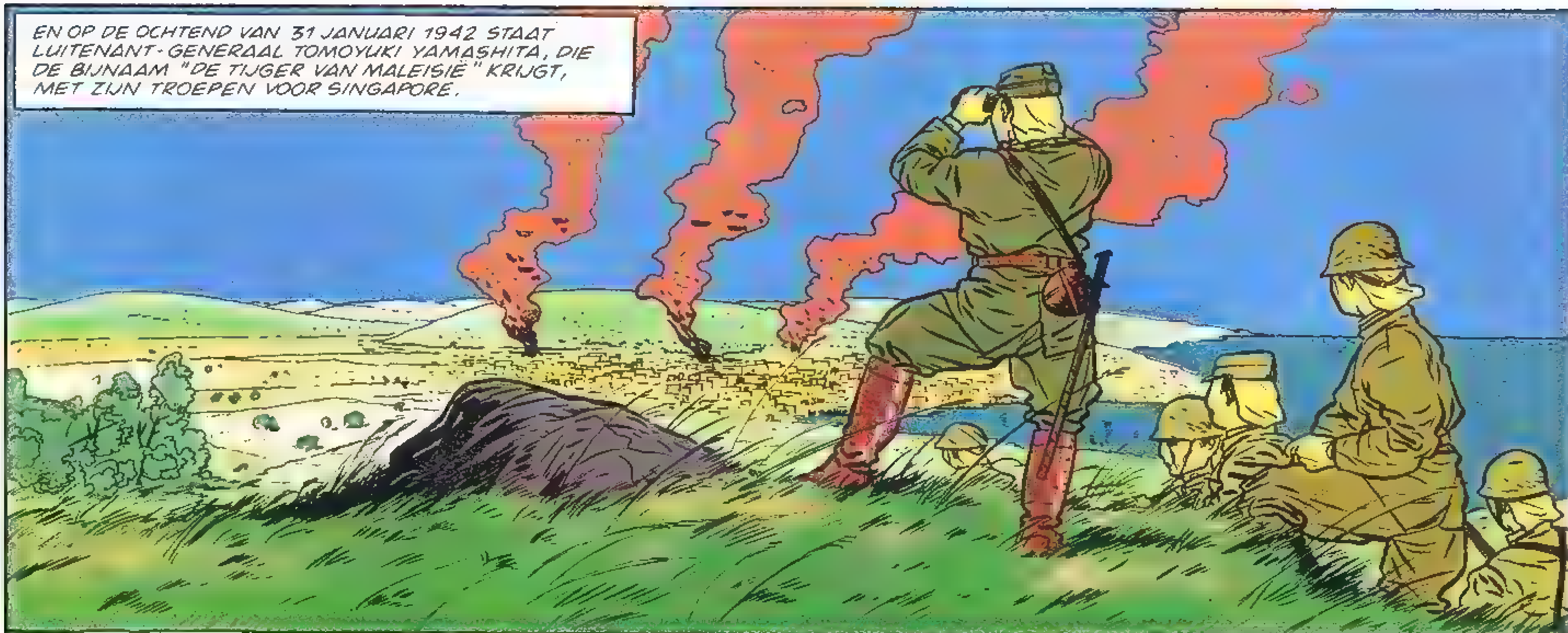

EEN PAAR MINUTEN RUST...

WAAROM NEMEN WE DE GEASFALTEERDE WEGEN DIE ER ZIJN NIET ? DAN SCHIETEN WE TENMINSTE OP !
ZO HEBBEN DE ENGELSEN ONS TE SNEL IN DE GATEN, EN ZE DENKEN DAT WIJ VIA DE ZEE SINGAPORE BINNENVALLEN ! ... DEZE OORLOG WINNEN WE DOOR EEN VERRASSINGS-AANVAL !

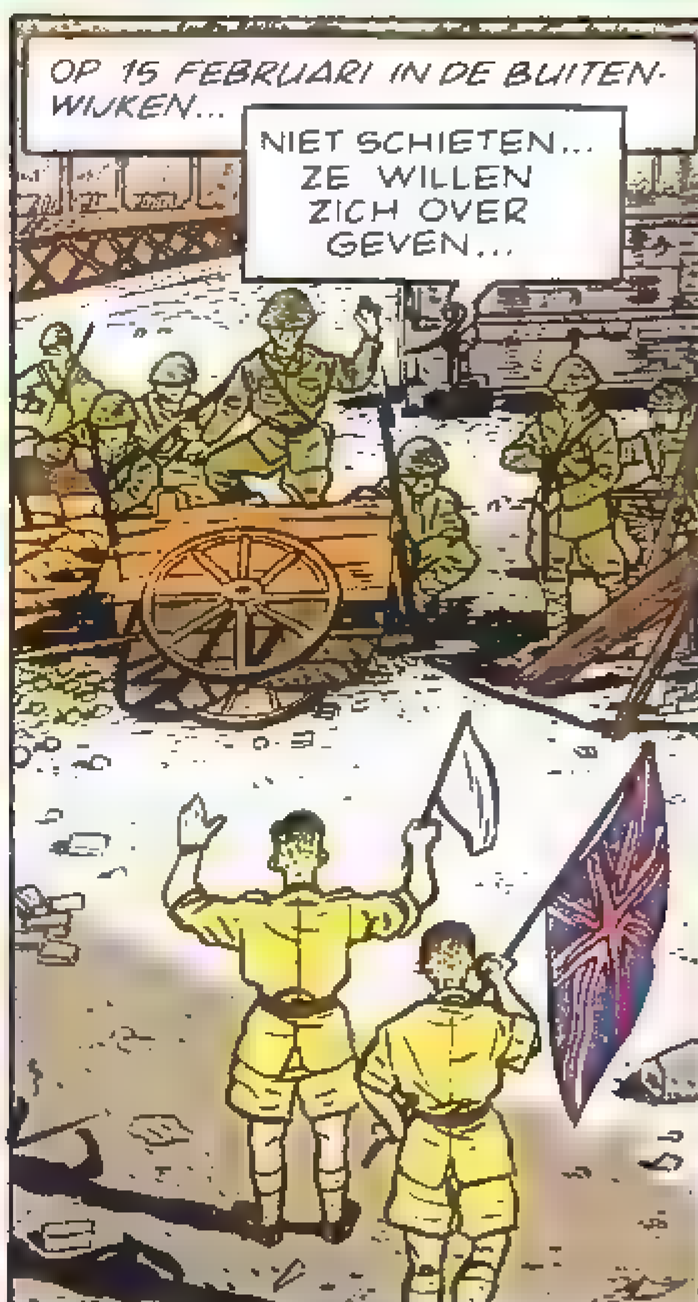

SERGEANT, LAAT TWEE MANNEN DE GEVANGENEN WEGLEIDEN... EN LAAT ZE ELK VAN HEN WATER EN VOEDSEL BRENGEN !

DIE ORDER BEVALT KOLONEL MITSHUTO NIET
LUITENANT, WIE HEEFT U TOEGESTAAN ONZE RANTSOENEN TE VERSPILLEN ? DIE ENGELSE HONDEN MOETEN ZICH ZELF MAAR REDDEN, DOOR WORTELS EN BLADEREN TE ETEN !
?!
4

DE VAL VAN SINGAPORE

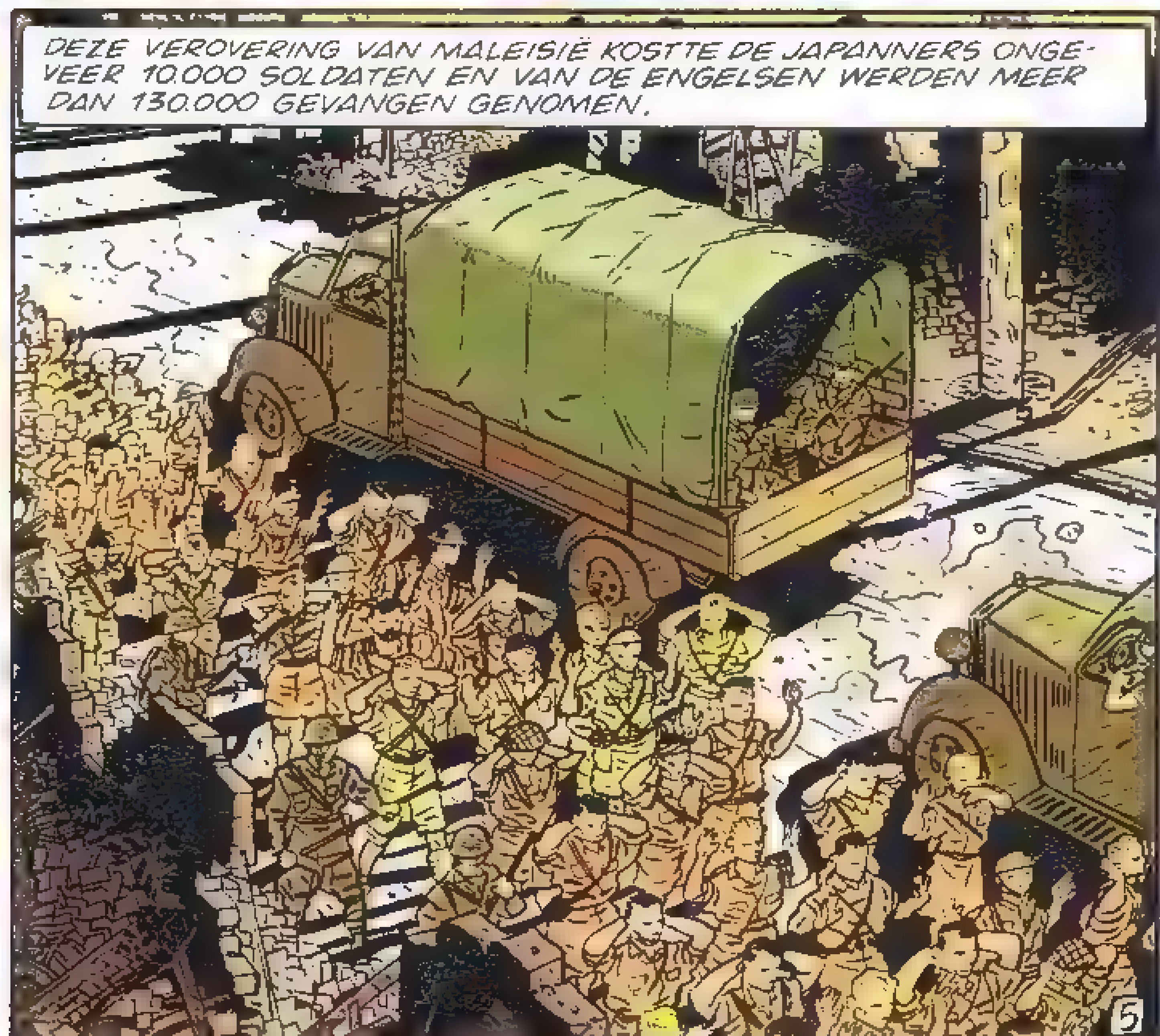

einde

W·I·L·L·O·W

Willow was een van de grootste filmsuccessen van de afgelopen maanden. Een beetje filmfreak heeft hem vast en zeker gezien. De kans dat jij hem gemist hebt, is klein; de kans dat je hem nog een keer wilt zien, is groot. Ze hebben de film - gelukkig - op video uitgebracht. Voor een nieuwe, of hernieuwde, kennismaking.

Het verhaal

Een regelrecht sprookje met alle goede en kwade elementen die daarin thuishoren. De boze koningin heeft zoveel macht, dat ze zelfs de baas is over de zon. Maar ja, het is dan ook een ongelofelijk loeder. Toch is er een plaats in haar oneindige koninkrijk waar ze weinig controle over heeft. Tot overmaat van ramp krijgt ze ook nog te horen dat er een baby geboren zal worden die haar ten val zal brengen. De baby kan herkend worden aan een teken. De koningin Bavmorda laat alle zwangere vrouwen in de kerkers gooien. En dan wordt de baby geboren...
Met veel kunst en vliegwerk wordt de zuigeling uit de kerkers gesmokkeld. Hij komt bij de één meter kleine Willow terecht, die de baby in veiligheid moet brengen.

De film

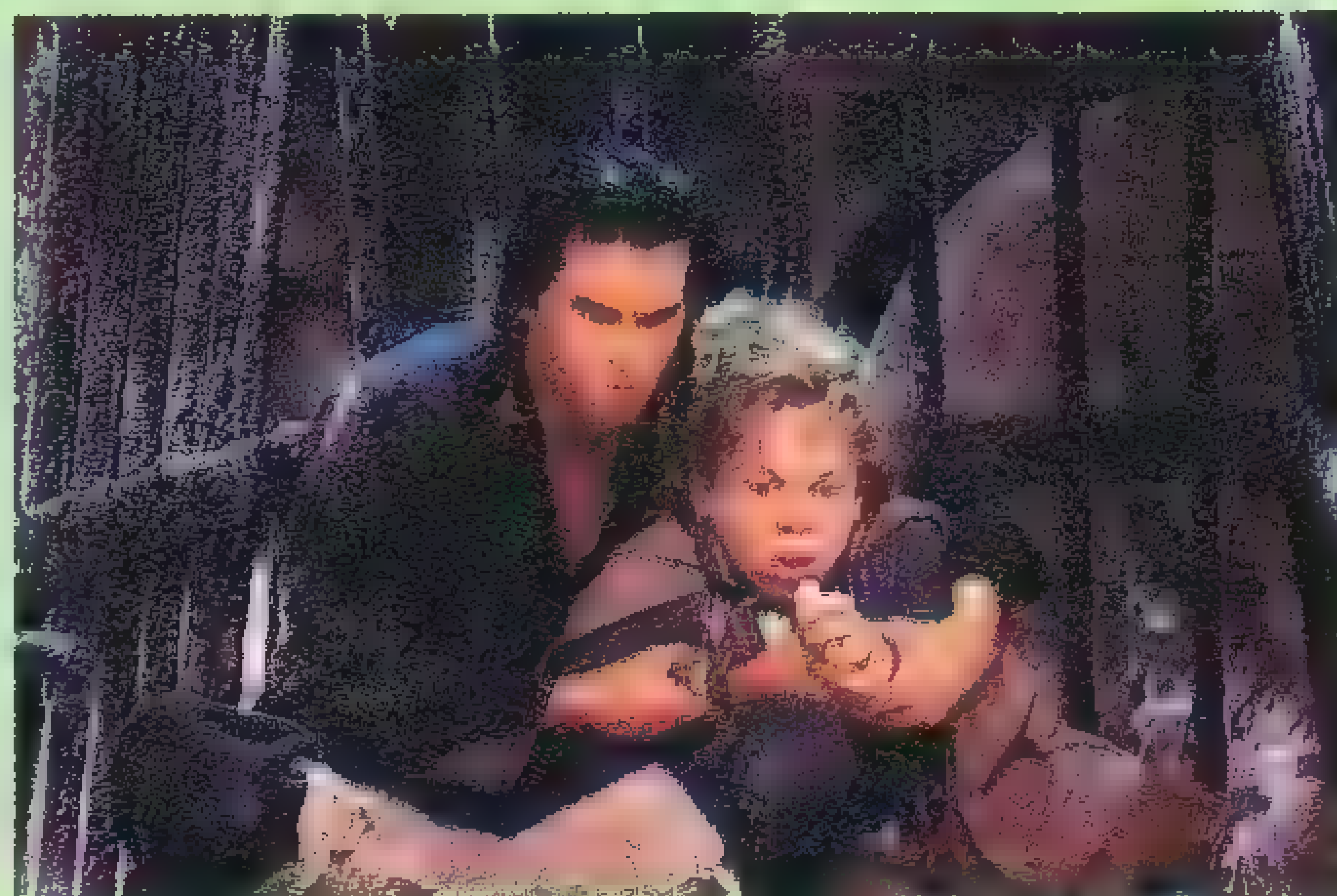
Het klinkt als een cliché, mar de film is grandioos. Spanning, actie, knappe trucage, goed gespeeld en schitterende muziek - wat wil je nog meer? George Lucas, de man achter onder andere *Star Wars*, staat garant voor een film van grote klasse. En wie houdt er niet van sprookjes?

Wedstrijd

Misschien vind je WILLOW zo'n goede film, dat je hem zelf wel op video zou willen hebben. Wie weet... Beantwoord onderstaande drie vragen en stuur je antwoorden voor *31 december 1989* naar:

RCA/COLUMBIA
PICTURES B.V.
t.a.v. Carine de Meyere
Postbus 685
1200 AR Hilversum.

En dit zijn de prijzen die je kunt winnen:
5 videobanden van de film WILLOW
25 WILLOW filmaffiches
50 WILLOW pennen.
En nu de vragen:
1. Wat is de naam van de boze koningin?
2. Wie is de man achter WILLOW?
3. Hoe lang is Willow?
De uitslag kun je t.z.t. in Kuifje lezen. Je zult er hopelijk begrip voor hebben dat we niet gaan corresponderen over deze wedstrijd. We kijken liever video, net als jij. Succes en wie weet...

Binnenkort: GHOSTBUSTERS II

Niet verder vertellen, maar we weten nu al absoluut zeker dat we een witte kerst krijgen. De eerste spoken zijn alweer gesignaleerd en rond de kerstdagen bezetten ze Nederland en België. *Ghostbusters II* is in Amerika een ongelofelijk succes.

De mensen staan in de rij en de film trekt meer bezoekers dan zijn voorganger. Nog even geduld voor de geestigste kerstvakantie sinds tijden. We houden je op de hoogte - tenminste, als de spoken me voor die tijd niet in hun ban krijgen... Maar dan huurt Kuifje een 'ghostwriter' in!

Rein van Willigen

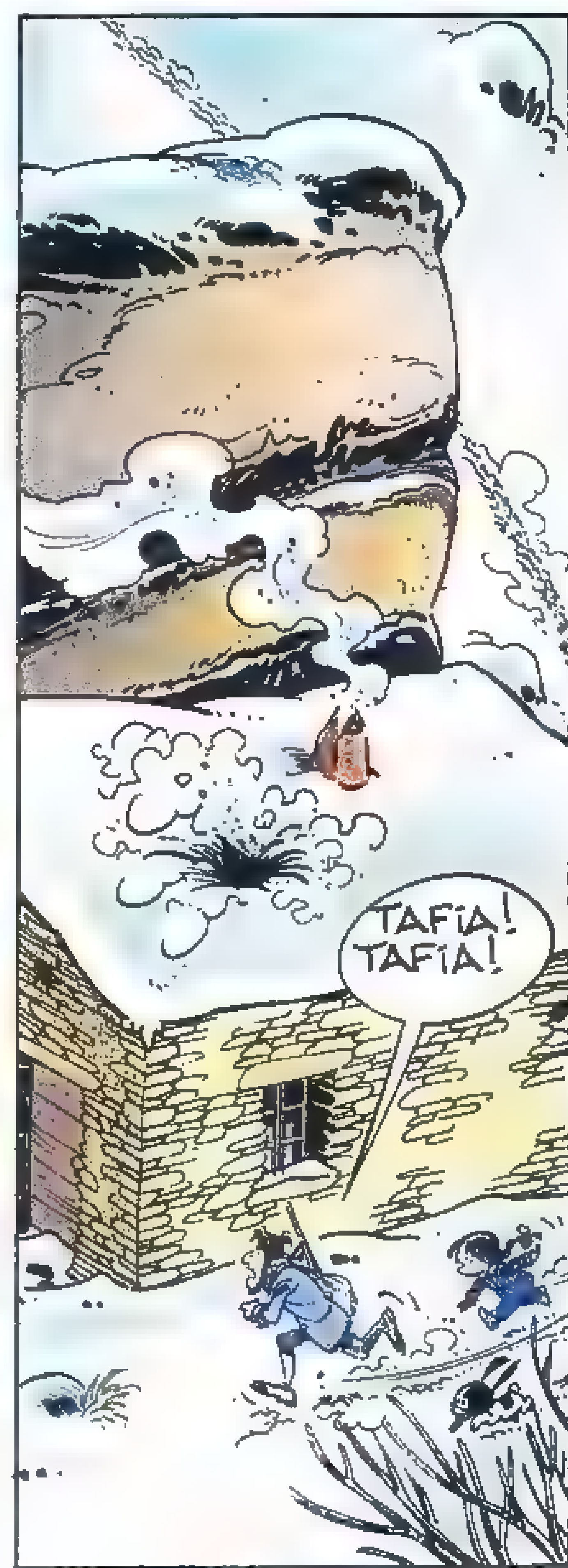
P. Tranchand
F. Corteggiani

MARINE *VALSTRIK OP CORSICA*

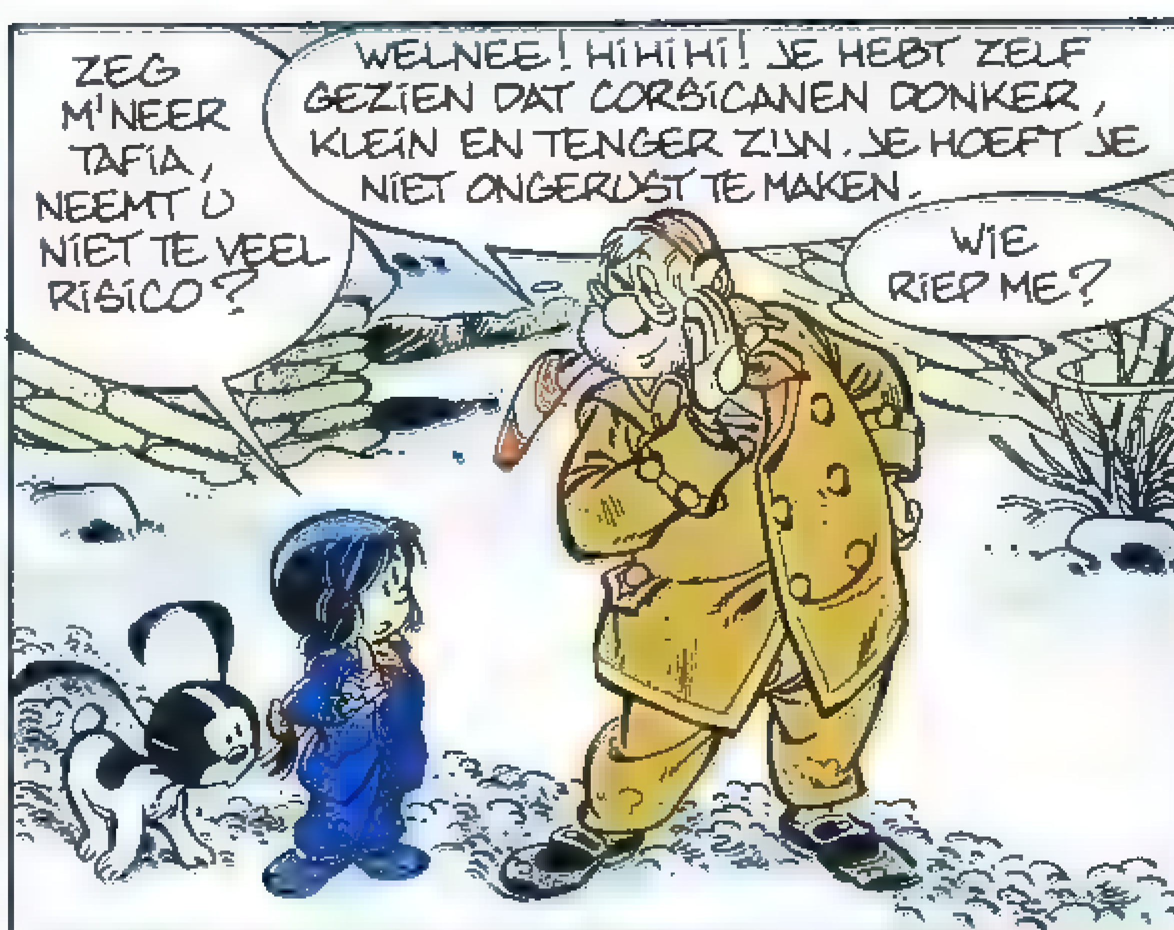

SAMENVATTING: Onze vrienden nemen, in gezelschap van Joseph, de weg naar de Duivelsgrot... en ze worden op de voet gevolgd door de raadsheer! Vanop de top van de berg bewonderen ze de prachtige vallei, maar plots schuift Tafia uit en verandert in een sneeuwbal...

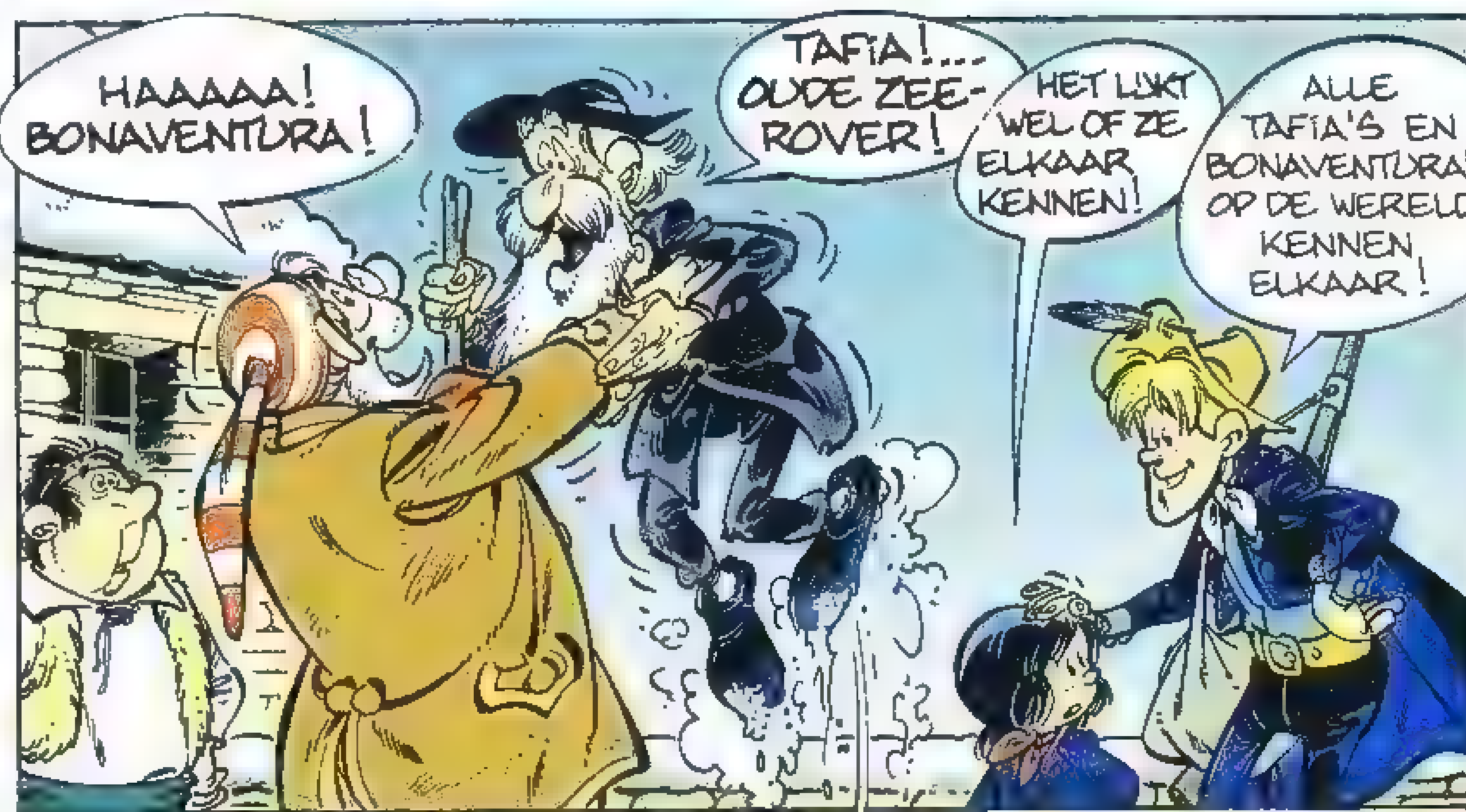

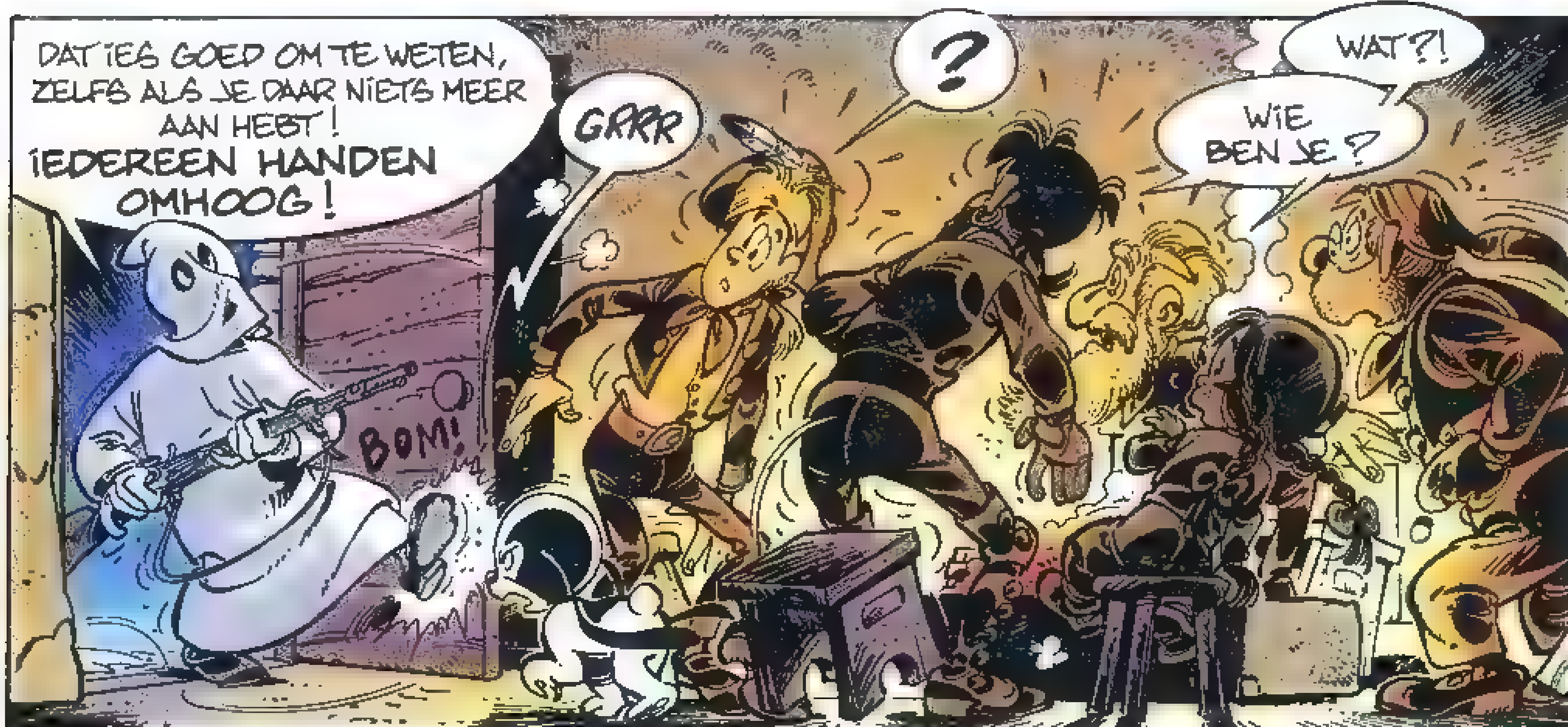

DAAROM ZIJN JULLIE OP DEZE HEILIGE NACHT DUS HIER... MAAR LUCIFER EN DE GOEDE GOD ZIJN NOOIT GOED TE VERENIGEN GEWEEST!
IK KOM VOOR HET GOUD! CORSICA HEEFT HET NODIG OM ZICH TE WAPENEN!

MAAR JE KUNT JE HART BETER ZUIVER HOUDEN DAN HET GOUD VAN DE DUIVEL AANRAKEN... ZELFS ALS HET VOOR EEN EDEL DOEL IS...

ZELFS ALS HET BEDOELD IS OM ANDERE DUIVELS TE VERJAGEN? NEE, HET IS TE LAAT OM HET OP TE GEVEN! IK HEB EEN PLAN OM DE INGANG VAN DE GROT OPEN TE HOUDEN, ZODAT WE DE SCHAT KUNNEN MEENEMEN!

VERBEELD JE MAAR NIET DAT JE DE DUIVEL OM DE TUIN KUNT LEIDEN, VRIEND! EN DE LEGENDARISCHE SCHATTEN MOETEN BLIJVEN WAAR ZE ZIJN... HUN BESTAAN IS EEN VOEDINGSBODEM VOOR DROMENDE DICHTERS, KINDEREN EN DWAZEN...

ALLEEN DE MENSEN DIE HIER WONEN WETEN WAAR DE GROT IS, MAAR NIEMAND ZAL JE ERHEEN WILLEN BRENGEN... IK ZEI TOCH AL DAT HET EEN LEGENDE IS!...
NEE!... IK HEB EEN KAART... DIE HEB IK ZELFS ONDER DE NEUS VAN DE SULTAN MOETEN WEGPIKKEN... HIJ ZIT IN ÉÉN VAN DE VLECHTEN VAN MARINE VERBORGEN...

DAT IES GOED OM TE WETEN, ZELFS ALS JE DAAR NIETS MEER AAN HEBT! IEDEREEN HANDEN OMHOOG!
GRRR
BOM!
?
WAT?!
WIE BEN JE?

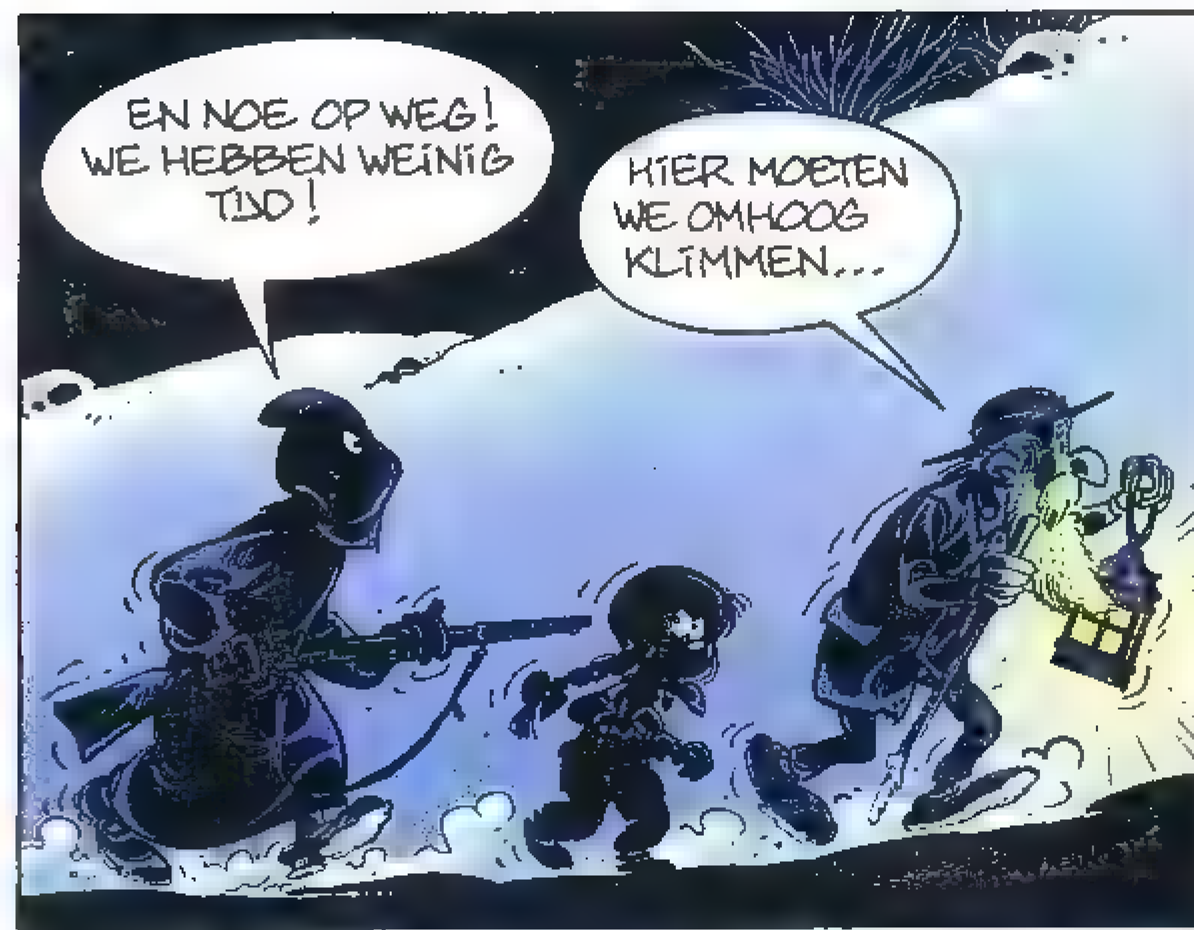

OEN DEUVEL DIE NAAR ZIJN GROT TERUG WIL! HIHIHI!...

HEB JE DAN NIET GEHOORD DAT DIE SCHAT EEN LEGENDE IS!
BENE... EN IEK BEN DIE KONINGIN VAN ENGELAND, JIJ KOEMT HIER VANDAAN... DOES JIJ WIJST MIJ DIE WEG...

HOU DIE HOEND VAST... EN DAT MEISJE GAAT OOK MET OENS ME... PROBIER OENS NIET TE VOELGEN... ANDERS: PANG PANG!...

EN EVEN LATER...
EN HERBERT ZEI DUS TEGEN OOM JOSEPH DAT...
OH, KIJK!

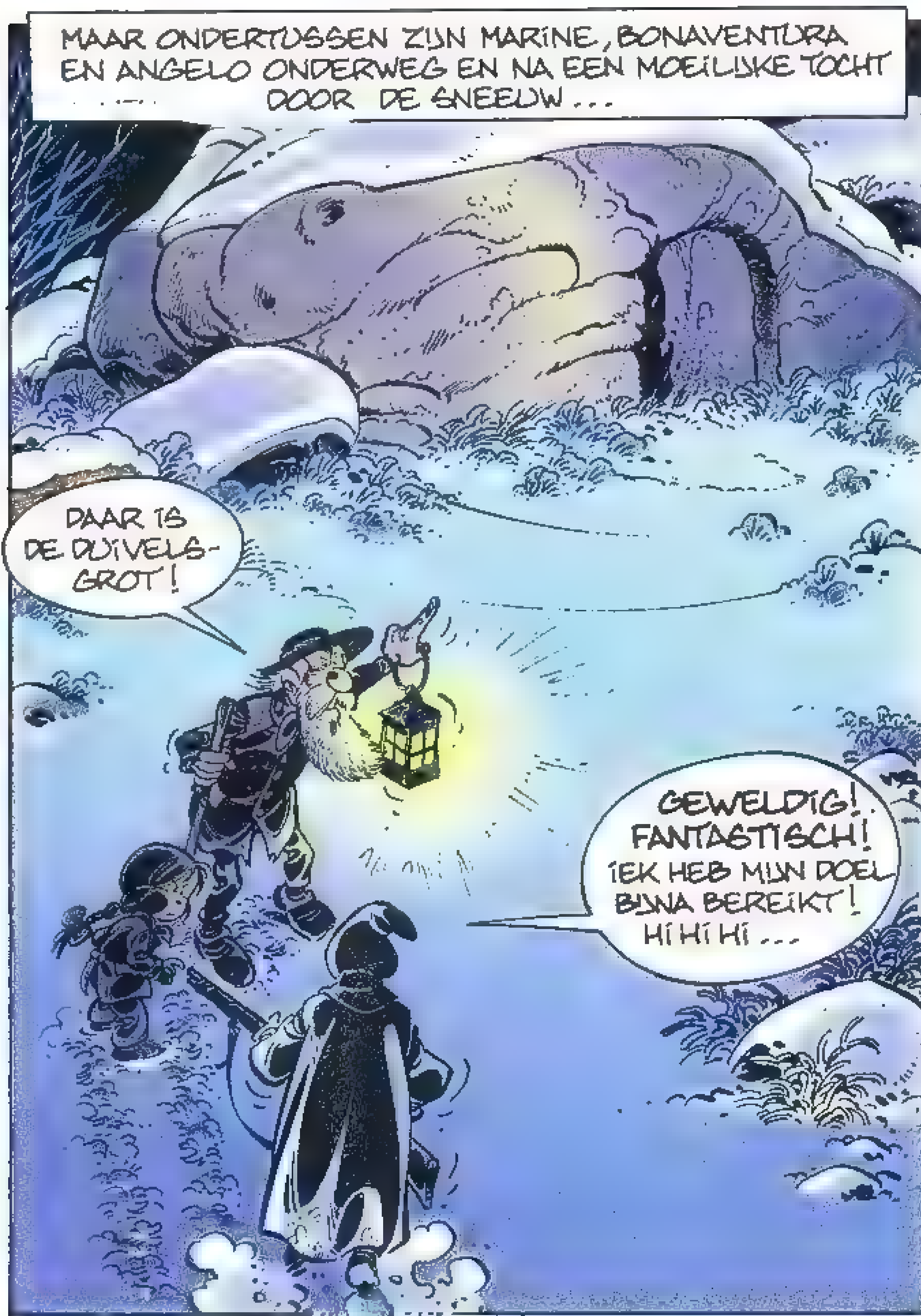

WAT GEBEURT ER?... WIE IS DAT?
MAAK JE NIET ONGERUST... EN VERROER JE NIET... ALLES GAAT GOED!...
SI! HAHAHA... ERG GOED ZELFS...

EN NOE OP WEG! WE HEBBEN WEINIG TIJD!
HIER MOETEN WE OMHOOG KLIMMEN...

GRR... ALS IK ME LIET GAAN DAN...
RUSTIG AAN... WE VOLGEN ZE OP EEN AFSTAND!

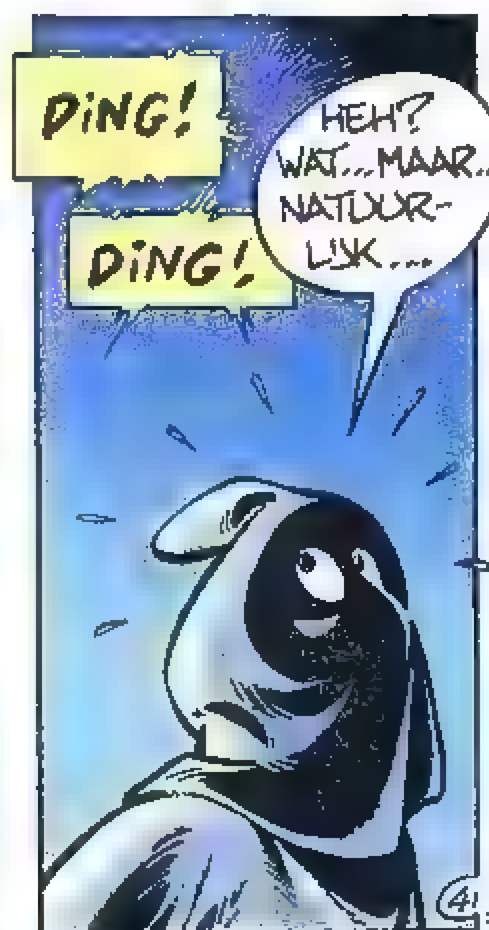

DIE INDRINGER DRAAGT DE KAP VAN EEN GEZWORENE! IK ZOU ER ALLE SCHATTEN VOOR OVER HEBBEN OM TE WETEN WIE HIJ IS...

HET IS DE RAADSHEER VAN DE GOUVERNEUR VAN BASTIA...
OH! HÉ! JULLIE HIER?!

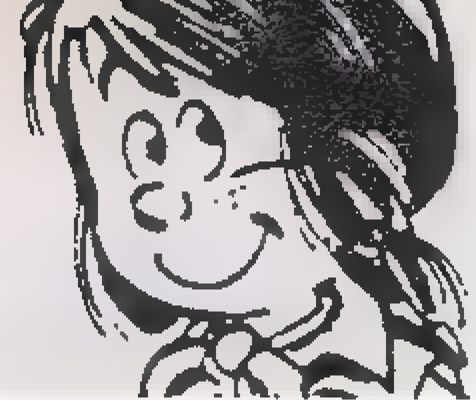

MAAR ONDERTUSSEN ZIJN MARINE, BONAVENTURA EN ANGELO ONDERWEG EN NA EEN MOEILIJKE TOCHT DOOR DE SNEEUW...
DAAR IS DE DUIVELSGROT!
GEWELDIG! FANTASTISCH! IEK HEB MIJN DOEL BIJNA BEREIKT! HI HI HI...

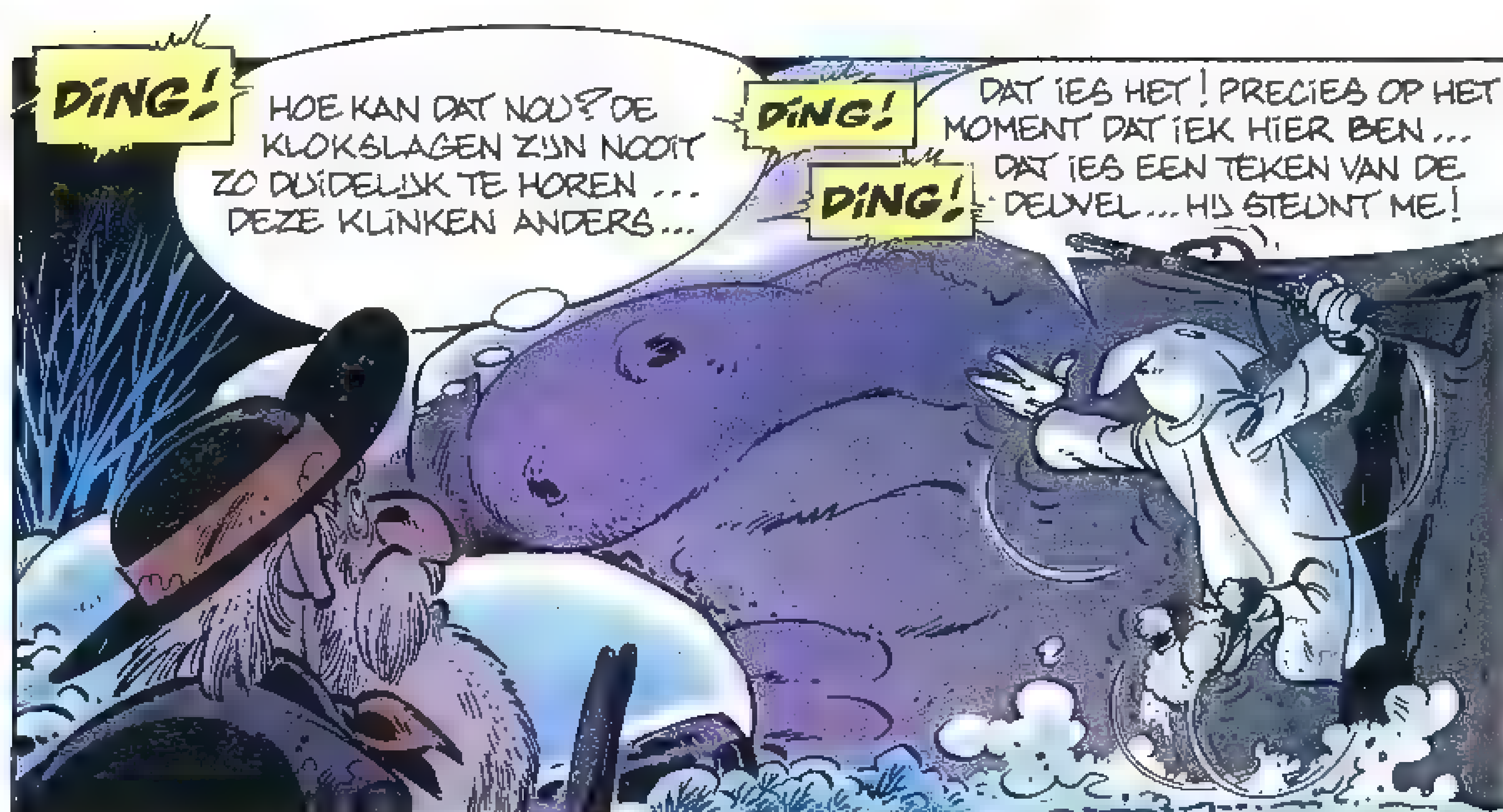

DAN BEN IEK RIJK! NOG RIJKER DAN DE ZEER HEILIGE OFFICIE VAN SAN GIORGIO EN... MAAR... DE SCHAT... IEK ZIE NIETS!

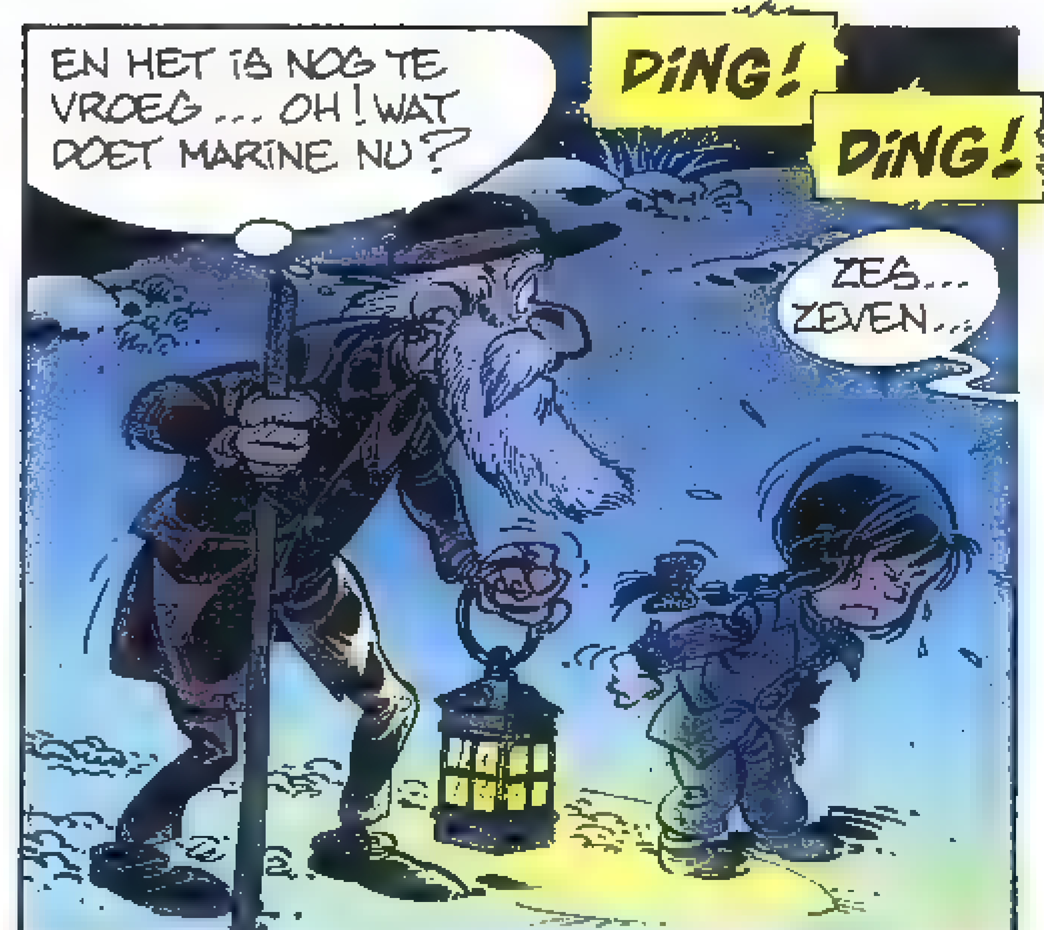

DIE ZIE JE ALLEEN ALS DE GROT ZICH OPENT EN ALLEEN TIJDENS DE TWAALF KLOKSLAGEN OM MIDDERNACHT VAN HET KLOOSTER CALACUCCIA...
KLOKSLAGEN?... DAT WORDT LACHEN!...

DING!
DING!
HEH? WAT... MAAR... NATUURLIJK...

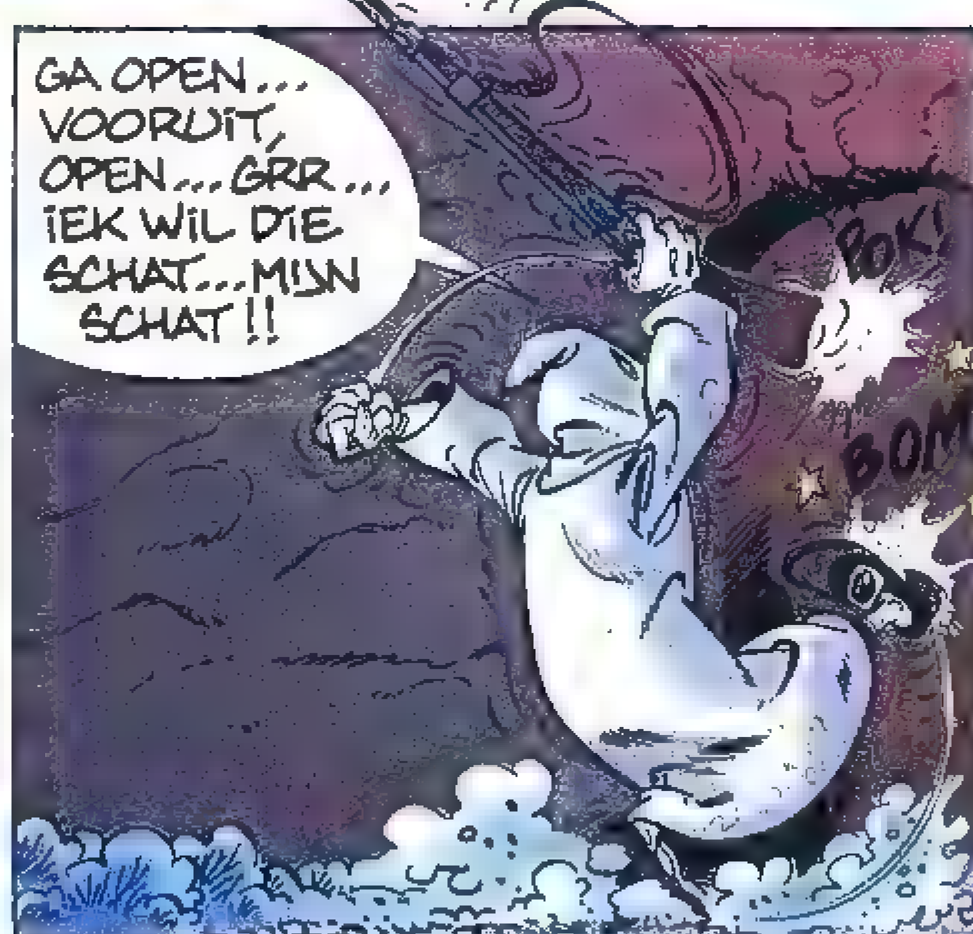
MARINE

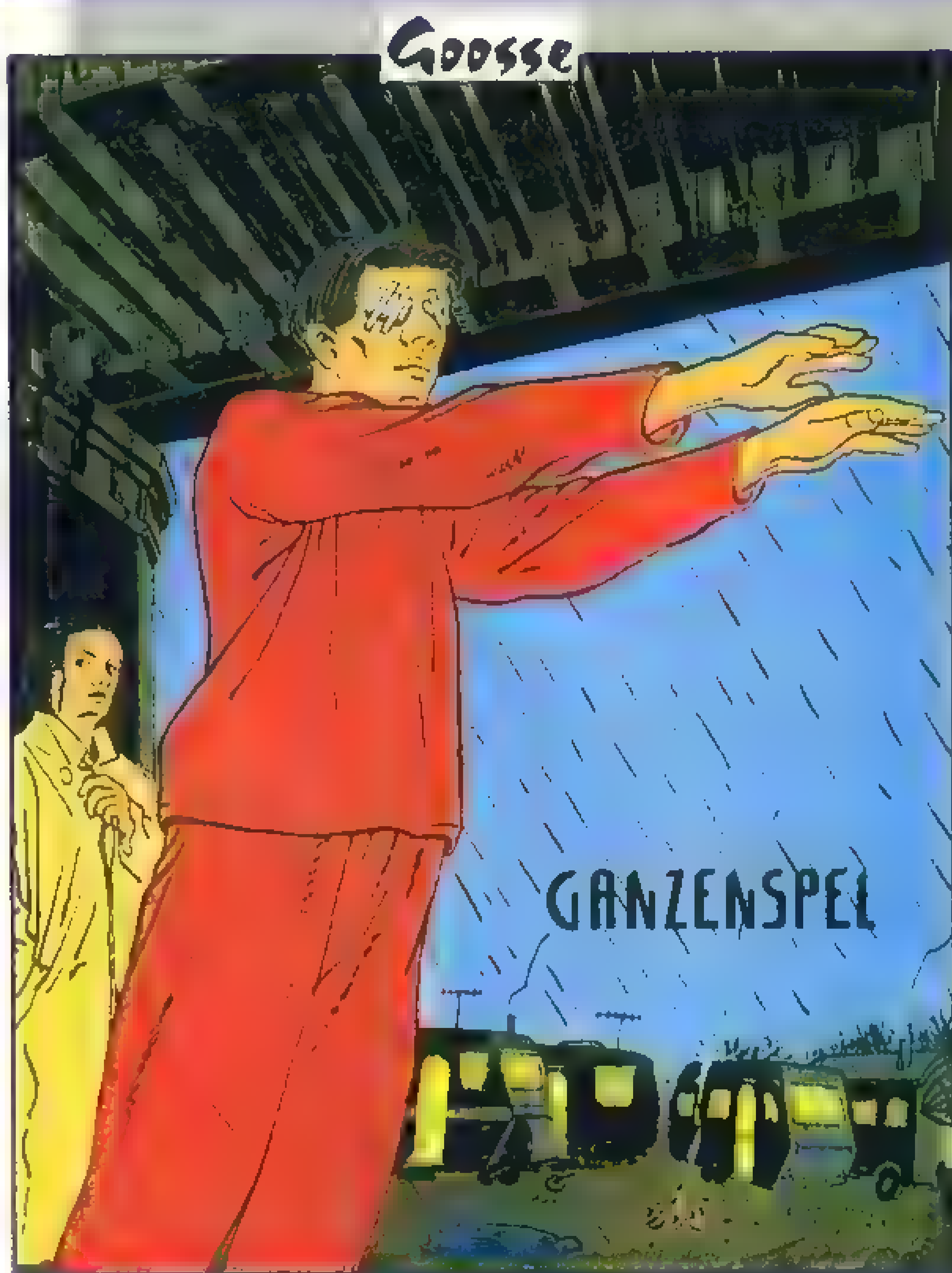

wordt vervolgd

Snel bergafwaarts

Bruno Goosse is een jonge, Belgische tekenaar die debuteert met het album *Ganzenspel*, dat bij Loempia verscheen. Het valt niet op door het tekenwerk, dat er nog erg onhandig en krasserig uitziet. Boeiender is het verhaal dat Goosse vertelt, over de jonge vrouw Alice, die bij toeval in contact komt met de oude zigeuner Shosho. Via hem probeert ze haar vader terug te vinden, die haar moeder in de steek liet toen Alice nog een heel klein kind was. Shosho vertelt haar over de gruwelijke gebeurtenissen die hem en zijn familie in de Tweede Wereldoorlog overkomen zijn, toen zigeuners in grote getale werden gedeporteerd en vergast.
De menselijke, emotionele inhoud van het verhaal is de sterke kant van *Ganzenspel*, ook al vertilt Goosse zich soms aan de symboliek die hij overvloedig gebruikt. Ondanks de grafische tekortkomingen is het album niettemin een boeiend debuut. Verder verschenen bij Loempia *De reiziger* van Mozart Couto en *Harder dan staal*, het eerste album in een nieuwe reeks van Antonio Segura en José Ortiz. *De reiziger* verscheen in de Collectie Création. De maker van het album heeft, behalve een opvallende voornaam, ook een opvallende nationaliteit: hij komt uit Brazilië. Het verhaal vertelt over een reiziger die op zoek is naar de Stad der Mysteries, waar hij en enkele anderen ingewijd zullen worden in de geheimen van de Uitverkorenen, om zo de strijd aan te kunnen binden met de machten van het kwaad. Het klinkt allemaal knap zweverig en dat ís het ook. Het album, dat een wat ouderwetse indruk maakt, is vaardig maar nogal clichématig getekend. *De reiziger* is een verhaal dat bovendien al vaker is verteld - en beter, dat ook.
Van de nieuwe strip *Hombre* wordt door de uitgever veel verwacht, al blinkt de strip evenmin als *De reiziger* uit door orginaliteit. Het verhaal speelt in een nabije toekomst, waarin het met de westerse beschaving snel bergafwaarts gaat. Het is een wereld van - letterlijk - eten of gegeten worden, waarin alleen de sterkste overleeft. Hoofdpersoon Hombre weet zich staande te houden. Hij is hard en geslepen, maar zeker niet meedogenloos. Onderweg ontfermt hij zich over een baby, die hij voortaan op zijn tochten met zich meesleept en met inzet van zijn leven verdedigt.
Het eerste album, *Harder dan staal*, is opgebouwd uit drie episoden, die min of meer op zichzelf staan. Segura en Ortiz zijn allebei uiterst capabele vaklui, maar in dit eerste boek lijken ze nog bezig de mogelijkheden van hun hoofdpersoon uit te proberen. Voorlopig is *Hombre* een rechttoe rechtaan gemaakte strip, die - gezien sommige nogal sensationele trekjes - slim is afgestemd op de eisen van de Europese stripmarkt, maar die zich zeker (nog) niet onderscheidt van het gemiddelde aanbod.

Plons!

Er is een nieuw Asterix-album uit. Hoewel... het is niet echt nieuw en evenmin een echt stripalbum. De tekst voor *Hoe de kleine Obelix in de ketel van de druïde viel* werd in 1965, toen de strip zes jaar oud was, door René Goscinny geschreven. In het verhaal zijn Asterix en Obelix ook werkelijk pas zes jaar oud, want Goscinny doet een voorval uit Obelix' jeugd uit de doeken, dat grote gevolgen heeft gehad en waarnaar in elk album wordt verwezen: zijn val in de ketel van druïde Panoramix. De oude tekst werd door Albert Uderzo weer uit de kast gehaald en door middel van een groot aantal nieuwe illustraties 'opgelengd' tot een boek, dat jammer genoeg weinig of niets toevoegt aan eerdere uitgaven. Goscinny's verhaal is niet meer dan een afschaduwing van de albums die Uderzo en hij in dezelfde jaren maakten, een tussendoortje dat wat ons betreft rustig in de kast had mogen blijven liggen. *Hoe de kleine Obelix etc.* lijkt vooral bestemd voor de trouwe fans, die alles (maar dan ook echt *alles*) over het leven van de twee moedige Galliërs willen weten.

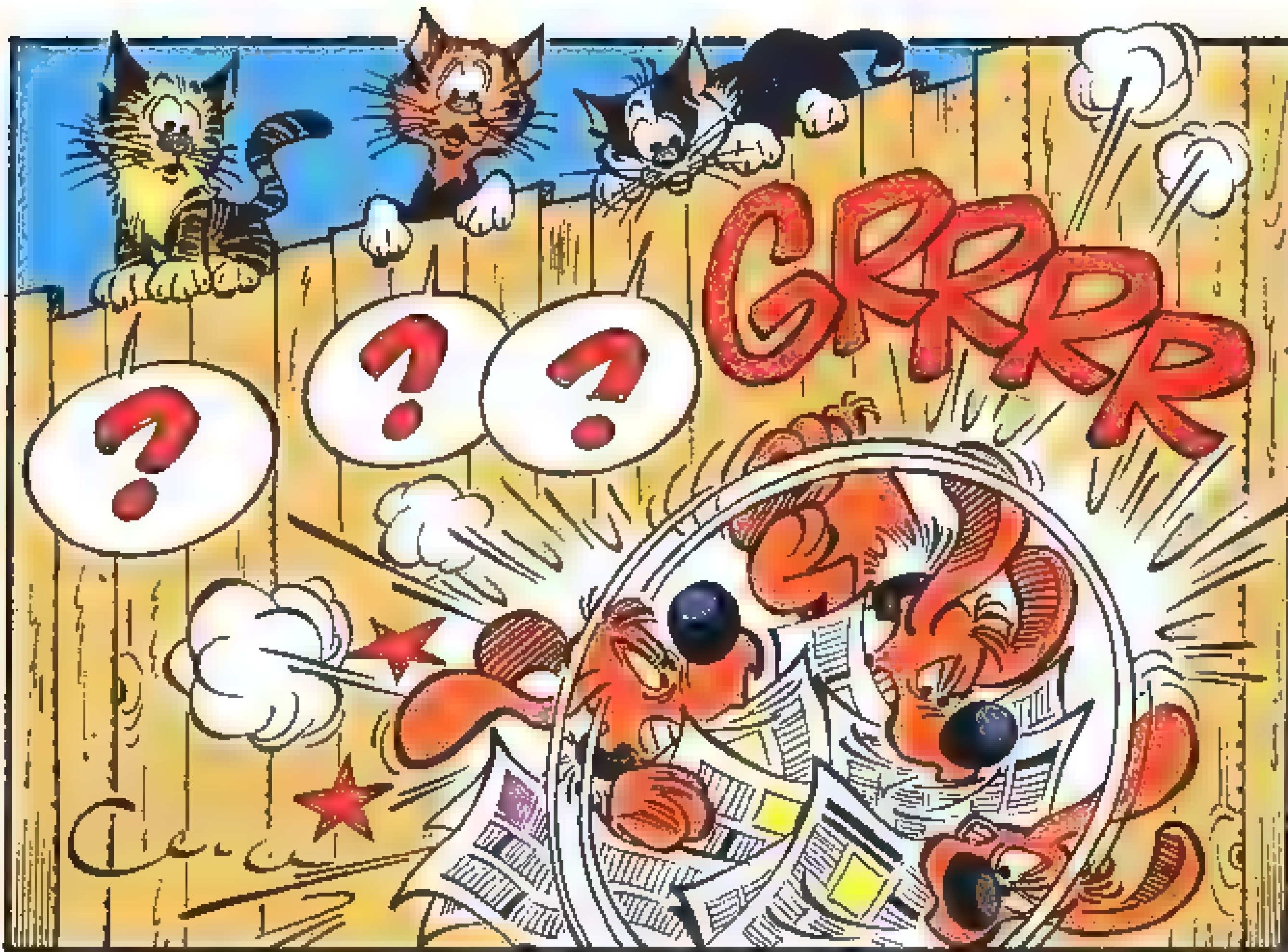

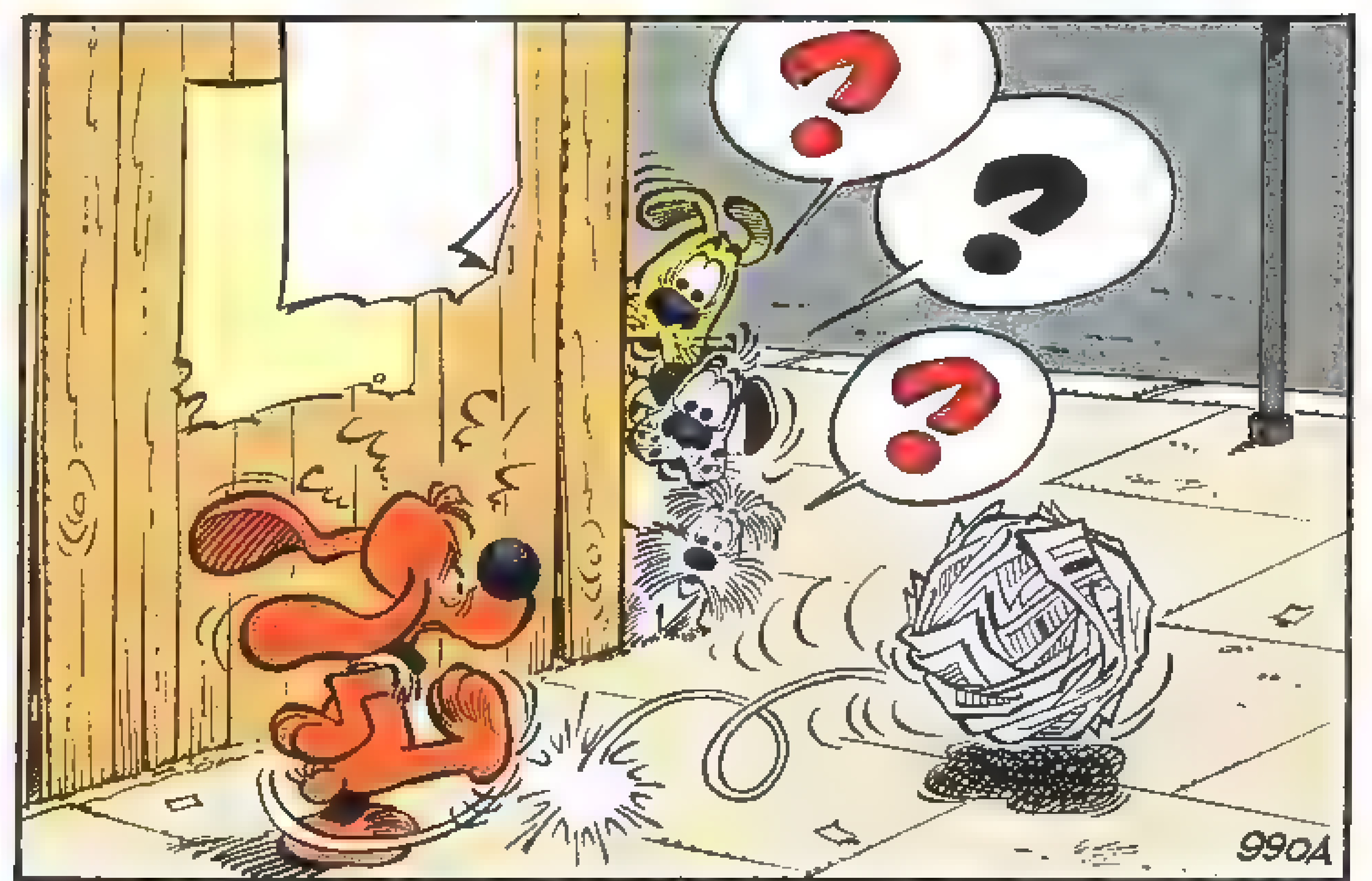
BOLLIE EN BILLIE ...VOLGEN ELKAAR OP...

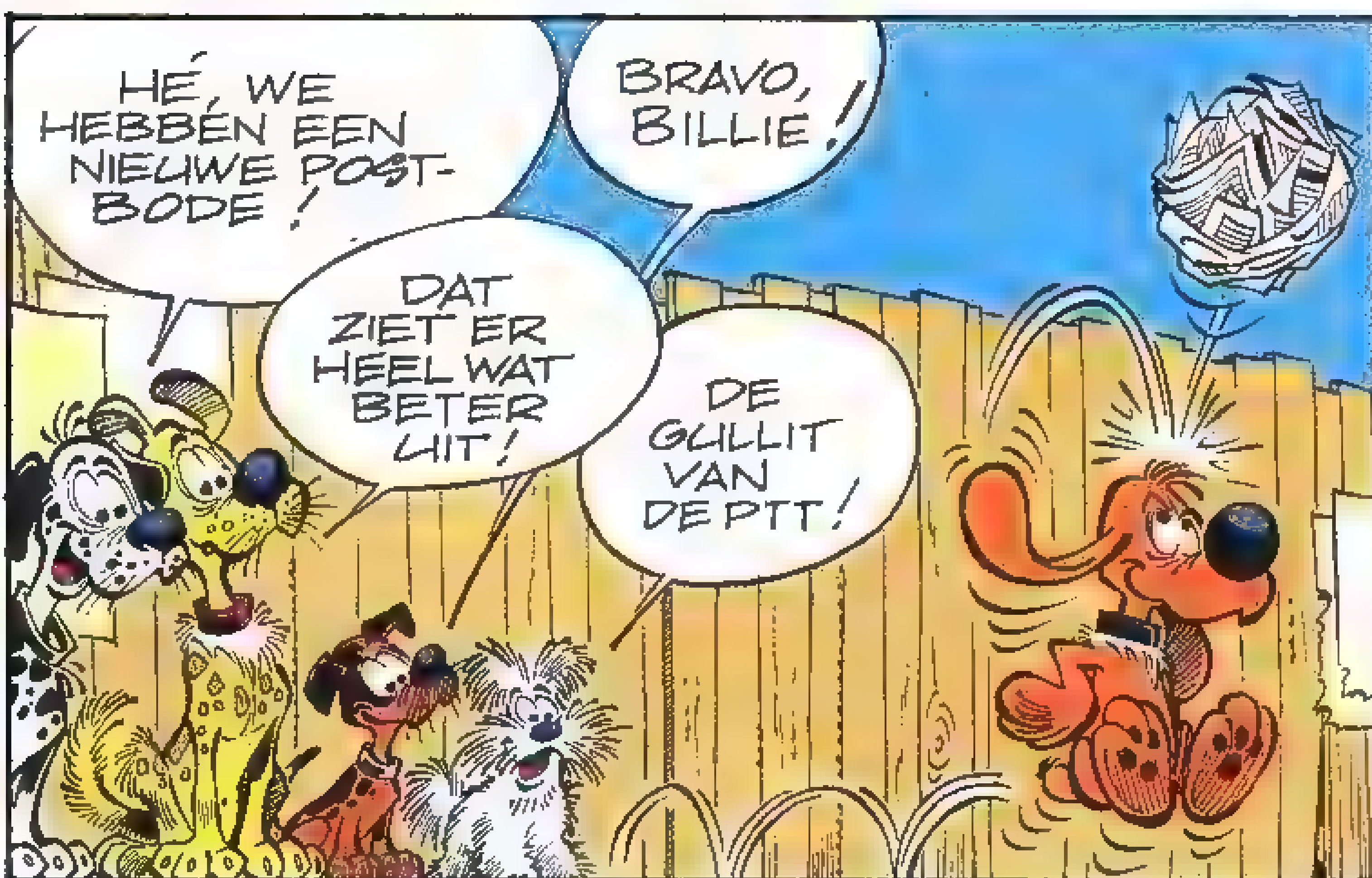

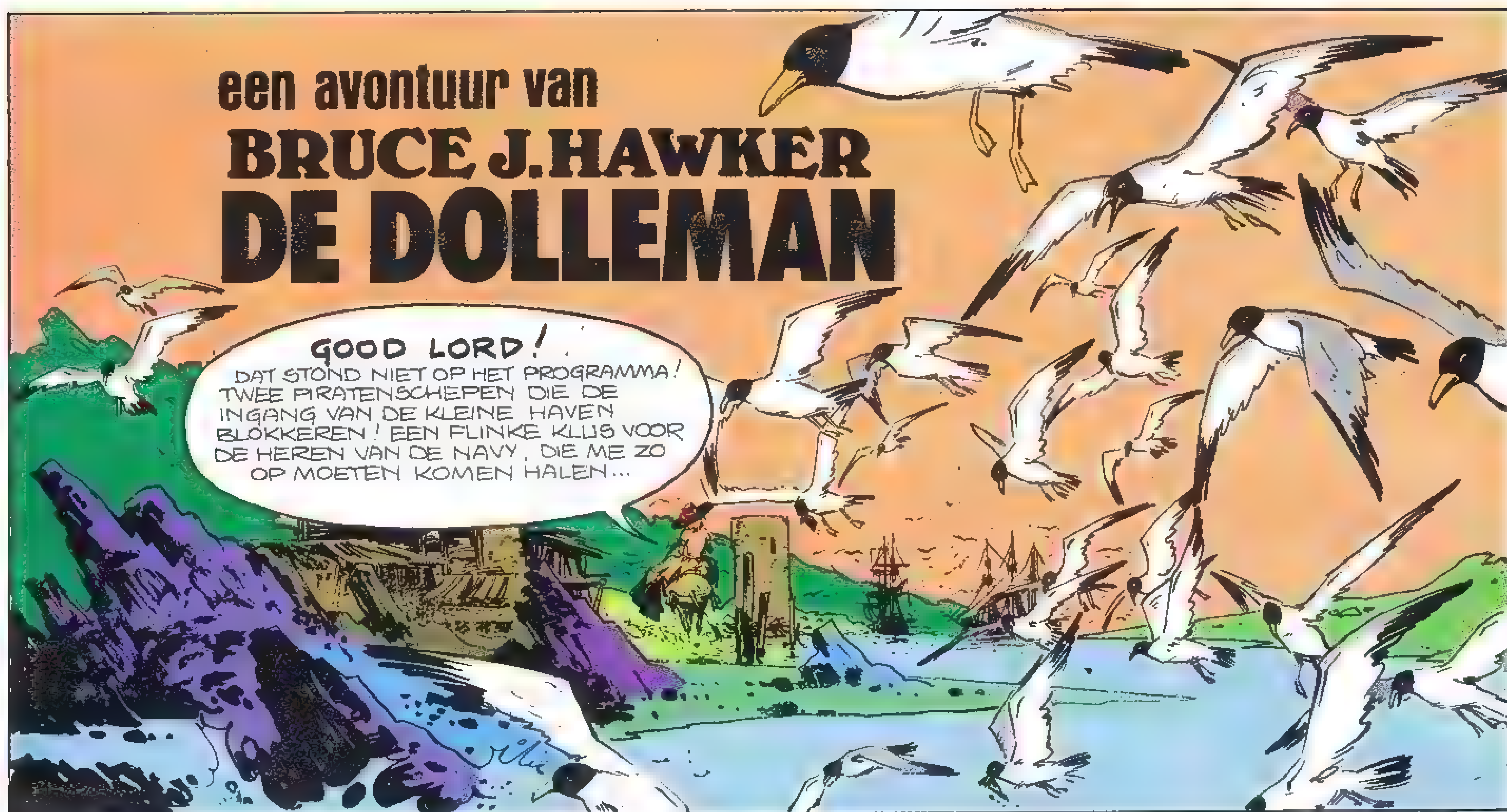

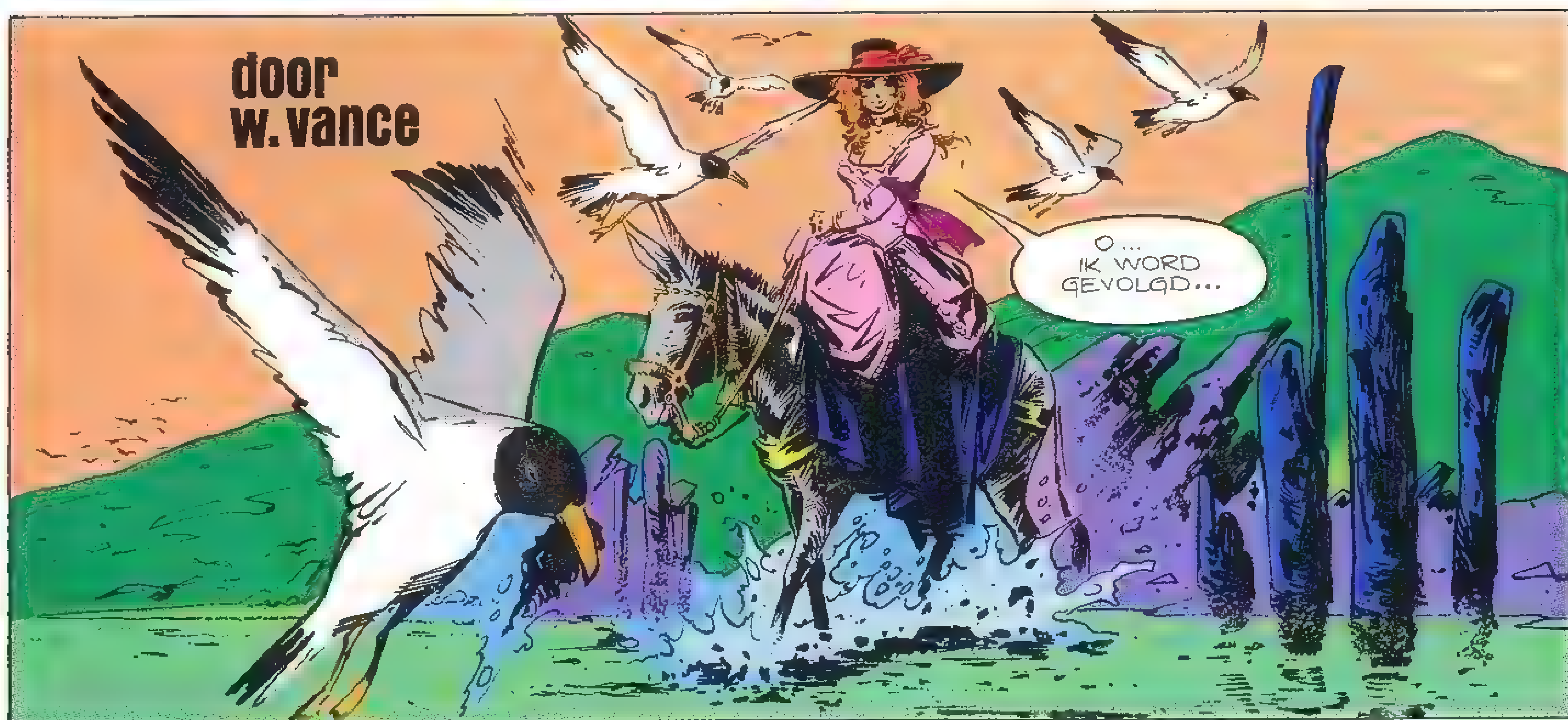

NAAR EEN IDEE VAN: CLAUDE·GUY·LOUIS.

een avontuur van
BRUCE J.HAWKER
DE DOLLEMAN
GOOD LORD! DAT STOND NIET OP HET PROGRAMMA! TWEE PIRATENSCHEPEN DIE DE INGANG VAN DE KLEINE HAVEN BLOKKEREN! EEN FLINKE KLUS VOOR DE HEREN VAN DE NAVY, DIE ME ZO OP MOETEN KOMEN HALEN...

door w.vance
O... IK WORD GEVOLGD...

HELL! AFSCHUWELIJK! ORTIZ, DIE ELLENDELING HEEFT MIJN AFWEZIGHEID AL OPGEMERKT...
ZIJN GUERRILLEROS ZIJN ME AL OP HET SPOOR...

W. VANCE .80.

BRUCE J. HAWKER *DE DOLLEMAN*

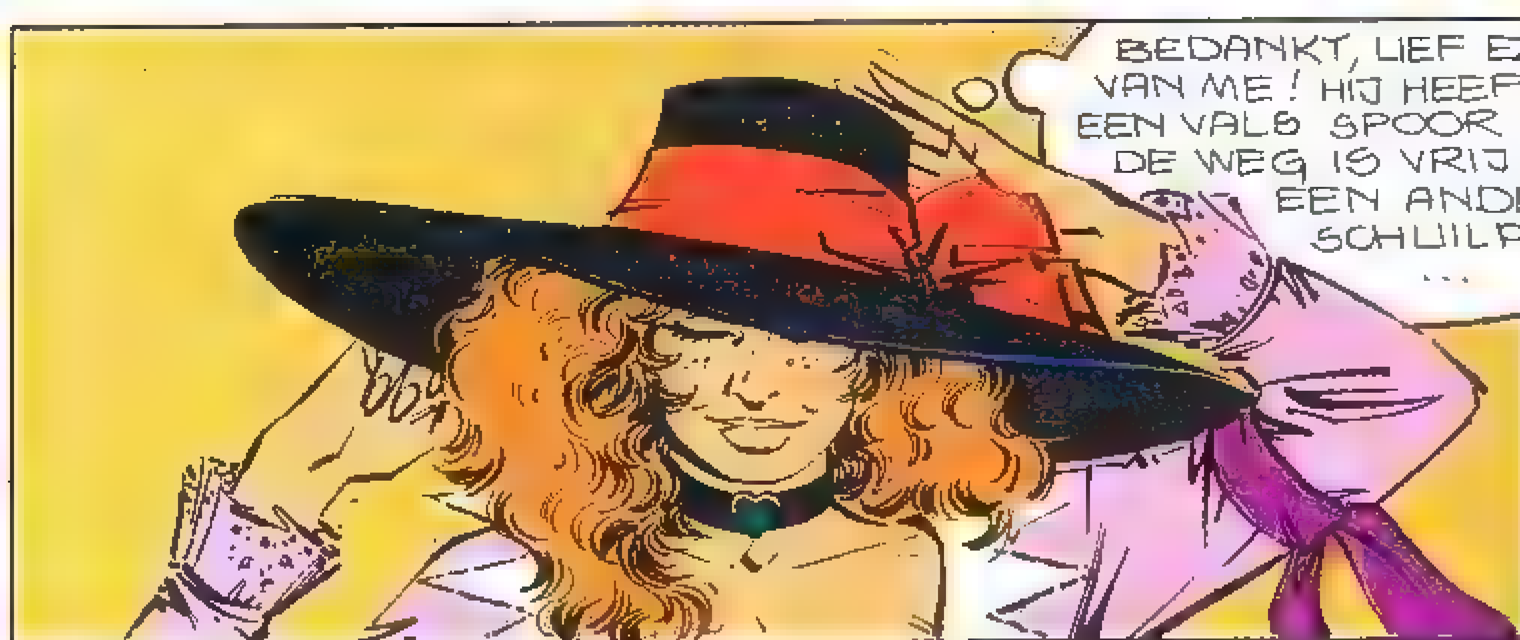

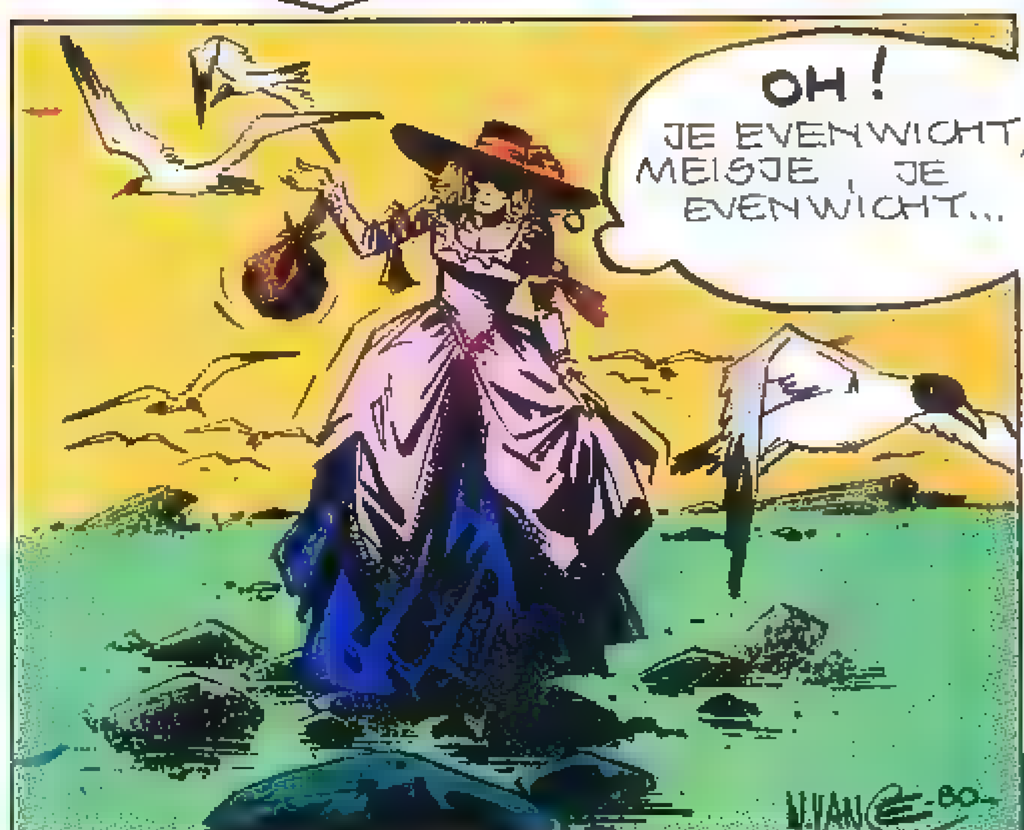

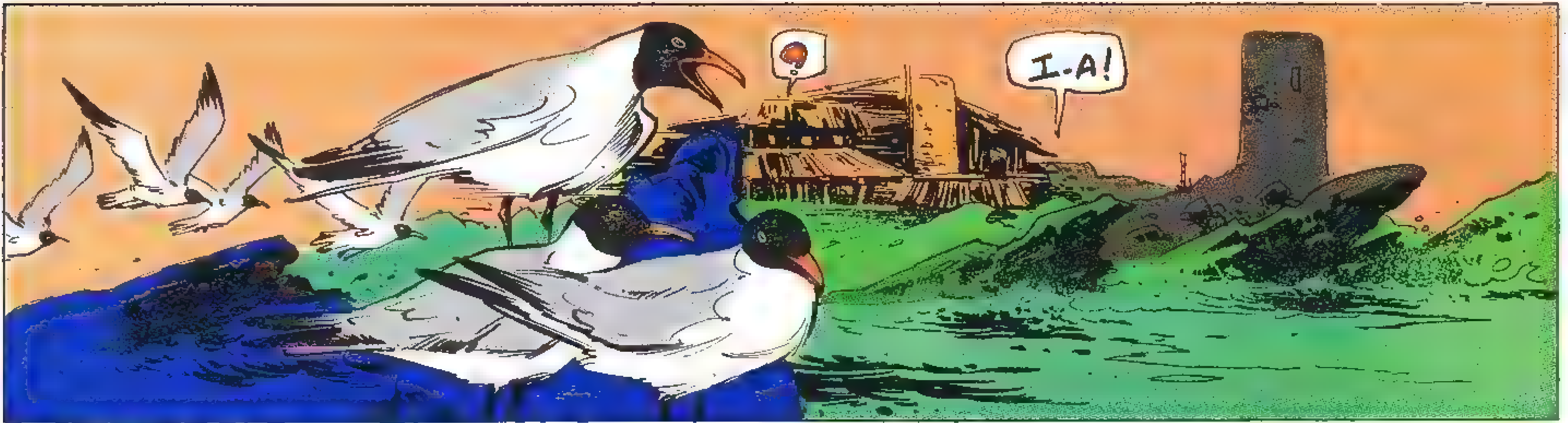

I-A!

RUSTIG AAN, JONGENS, GEEN GELUID...

HOOo... NOU VRAAG IK JE...

DIE DUIVELIN... DIE... DIE... NOMBRE DE... ZE HEEFT ONS EEN LOER GEDRAAID... ALS SNOTJONGENS... DAT ROTBEEST LIEP IN Z'N EENTJE...

I-A!

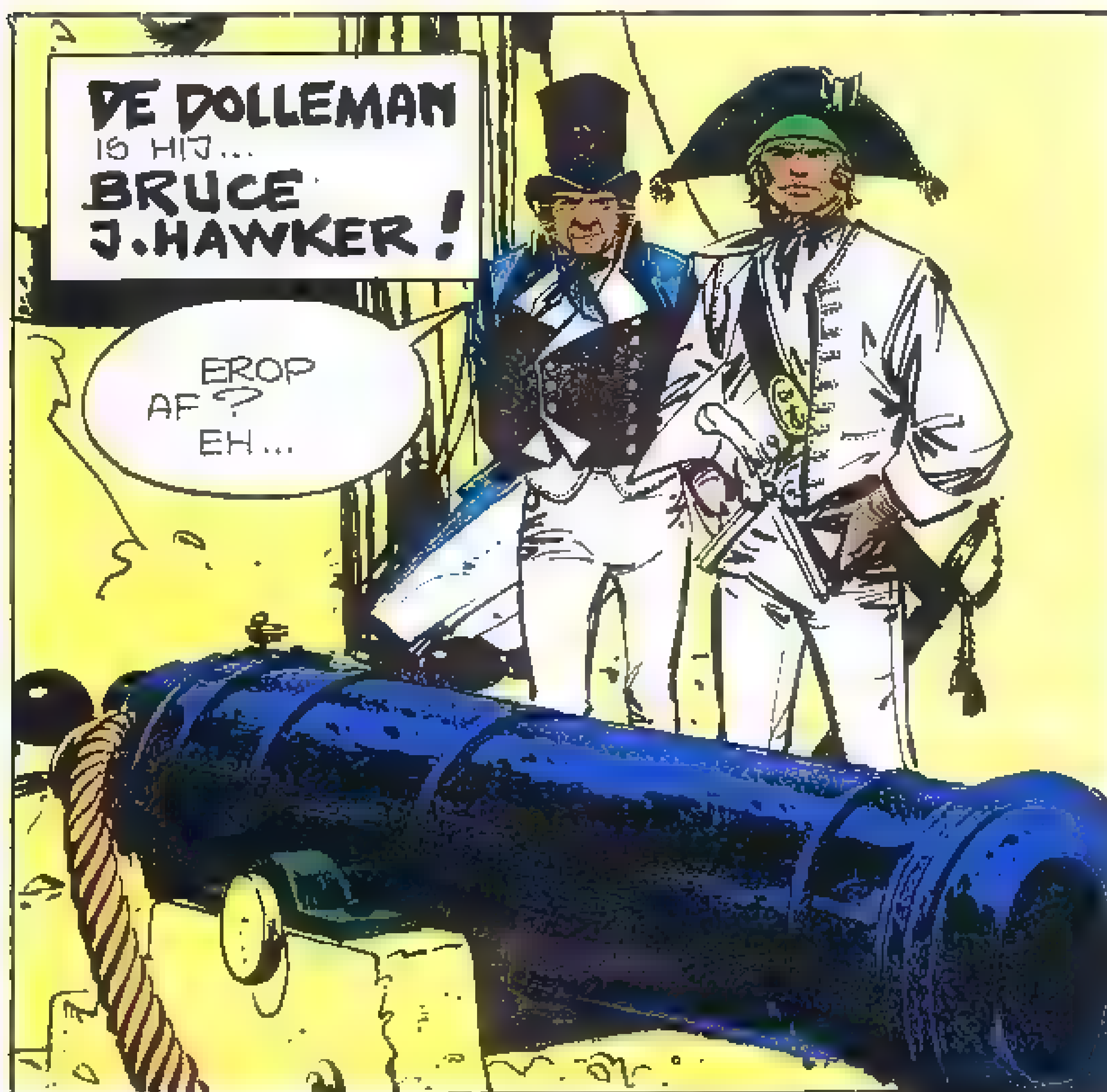

OP HETZELFDE MOMENT...

EEN ENGELSE NOTEDOP... EINDELIJK... BRAVO HEREN, OP TIJD VOOR DE AFSPRAAK. IK VRAAG ME AF HOE ZE AAN DIE TWEE VIJANDELIJKE SCHEPEN WILLEN ONTKOMEN...

VIJAND VOOR ANKER VOOR DE HAVEN, COMMANDANT. HET ZAL EROM GAAN SPANNEN!
ALLEMAAL NAAR DE KANONNEN! BRANDKOGELS GEREED MAKEN... EROP AF, MISTER PYKE!
W. VANCE .80.

MAAR... MAAR HOE BESTAAT HET, ZE STORMEN RECHT OP DE ZEEROVERS AF!
ZE ZIJN STAPELGEK, DIE KERELS! DAT IS ZELFMOORD!
WAT VOOR DOLLEMAN VOERT HET BEVEL OVER DIE BARK?

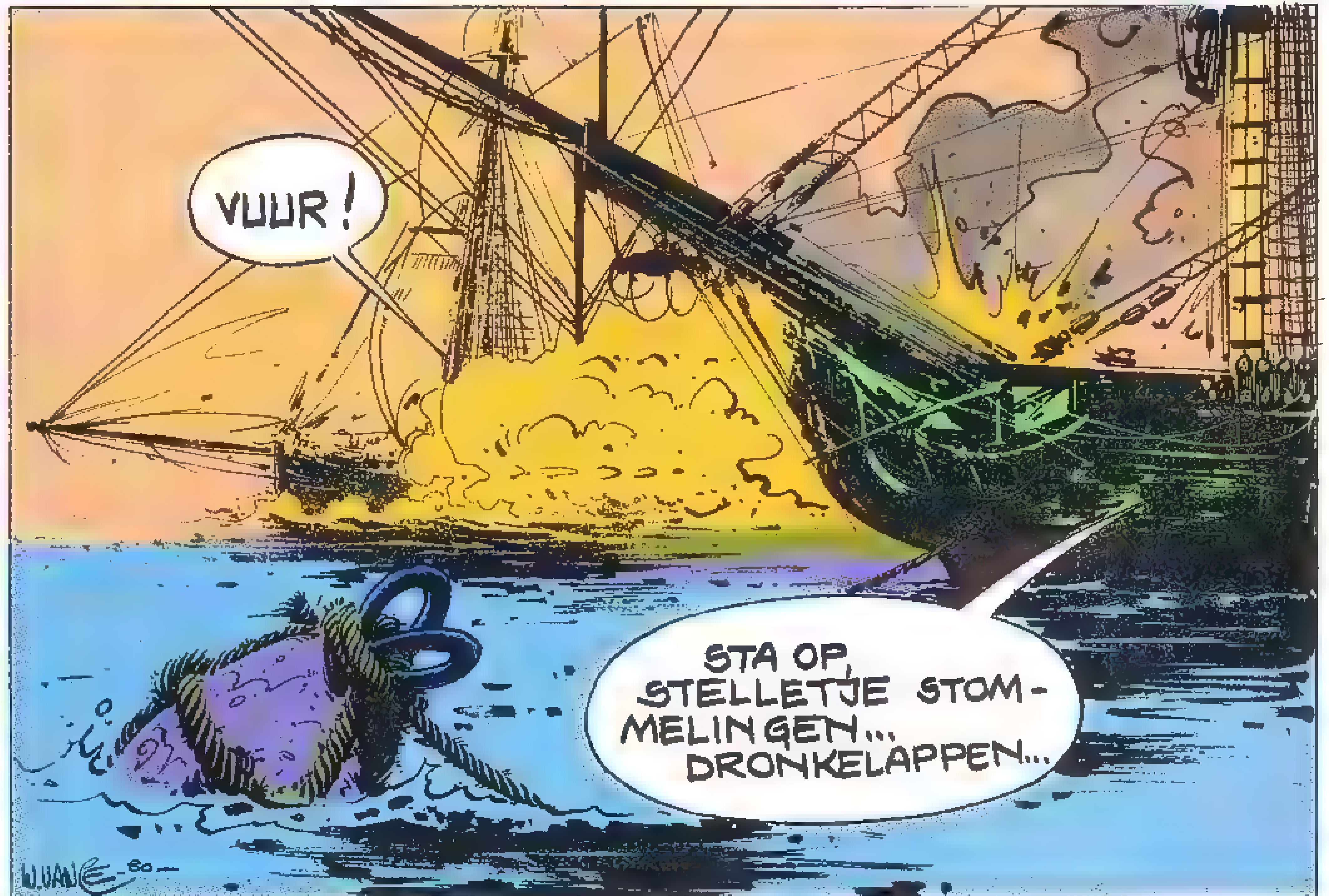
BRUCE J.HAWKER

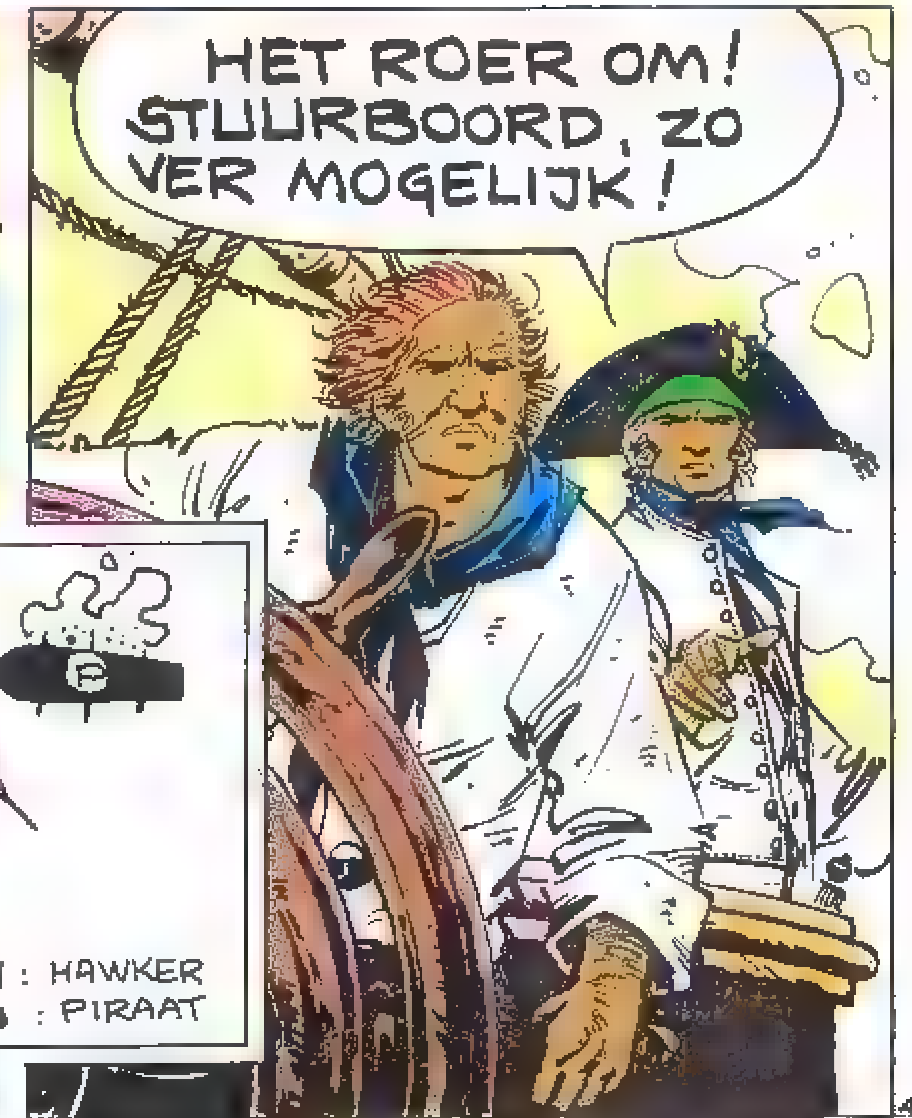

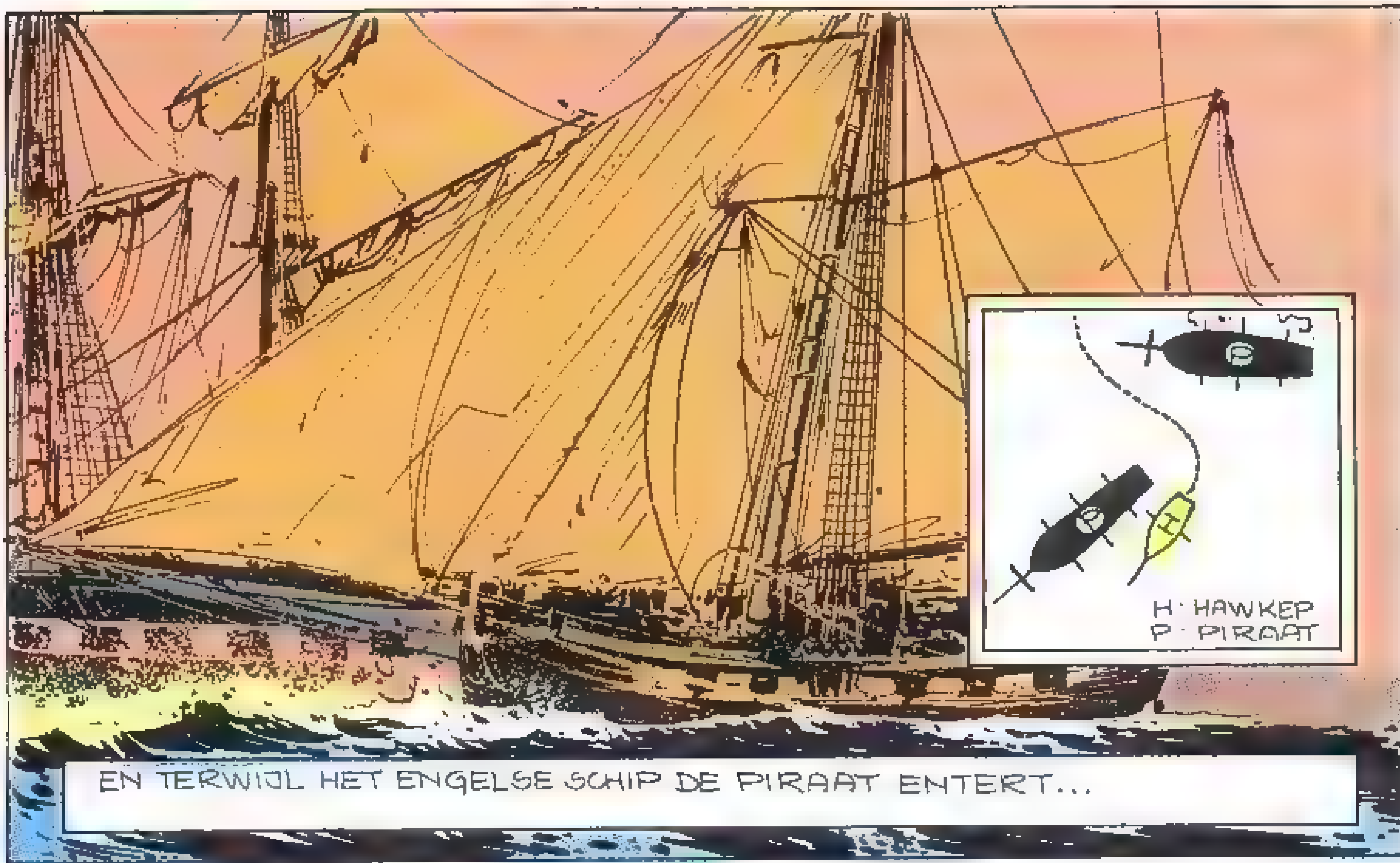

H: HAWKEP
P: PIRAAT
EN TERWIJL HET ENGELSE SCHIP DE PIRAAT ENTERT...

ENTEREN!

...GEEFT BRUCE DE LAATSTE ORDERS VOOR HET TREFFEN...

ZE DURVEN WEL ... EERST HET EERSTE SCHIP IN BRAND, EN DAN PERMITTEERT DIE DOLLEMAN ZICH DE LUXE HET TWEEDE TE ENTEREN. NIET SLECHT... MAAR
IK WACHT AF!

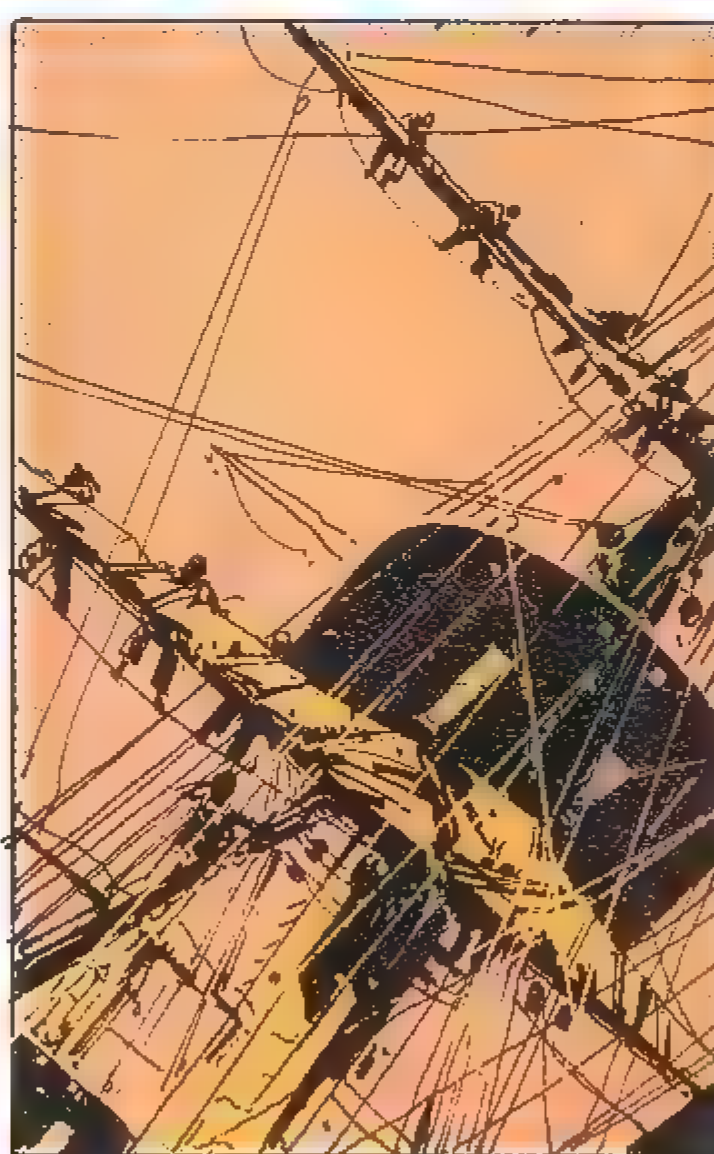

ONDER HELS KABAAL BESTORMEN HAWKER EN ZIJN MANNEN DE BRUG VAN HET PIRATENSCHIP...
NOG STEEDS DOOR DE VERRASSING DEINST DE BEMANNING ACHTERUIT ONDER DIE NIEUWE AANVAL...
W.VANCE 80.

BRUCE J.HAWKER

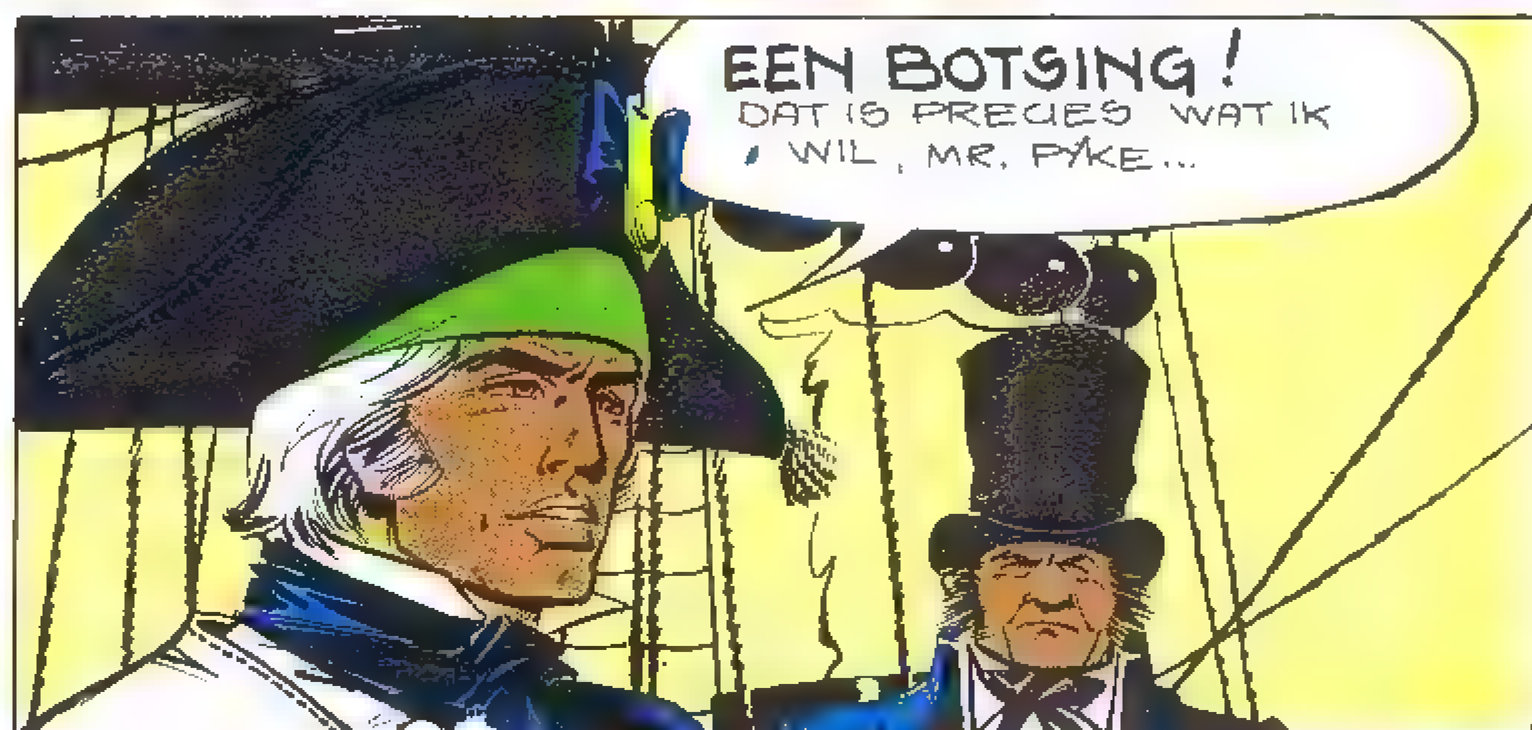

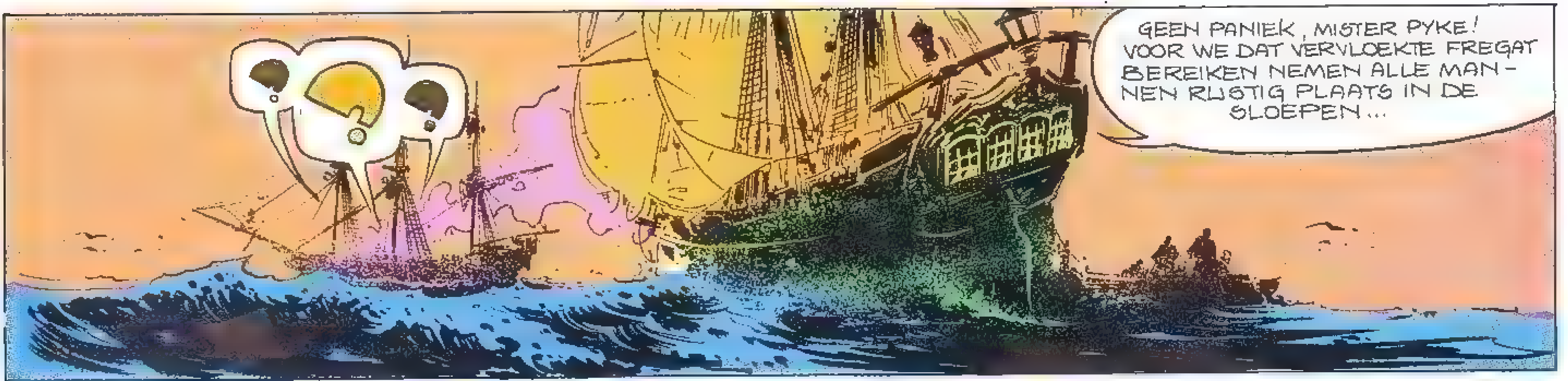

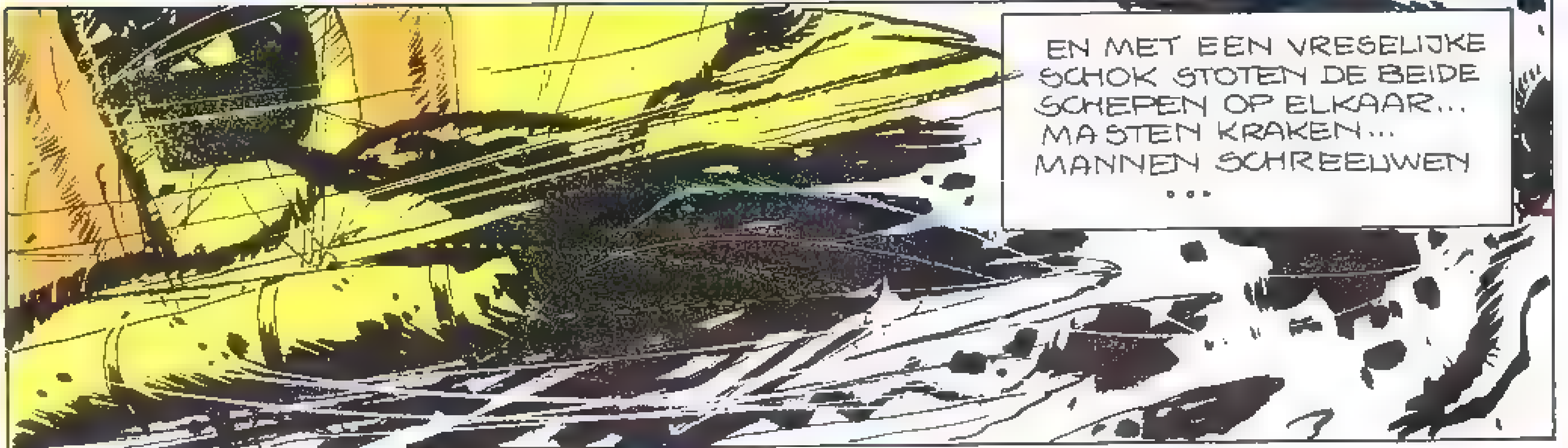

(1) TOT 1810 WAREN ANKERKABELS VAN HENNEPTOUW.

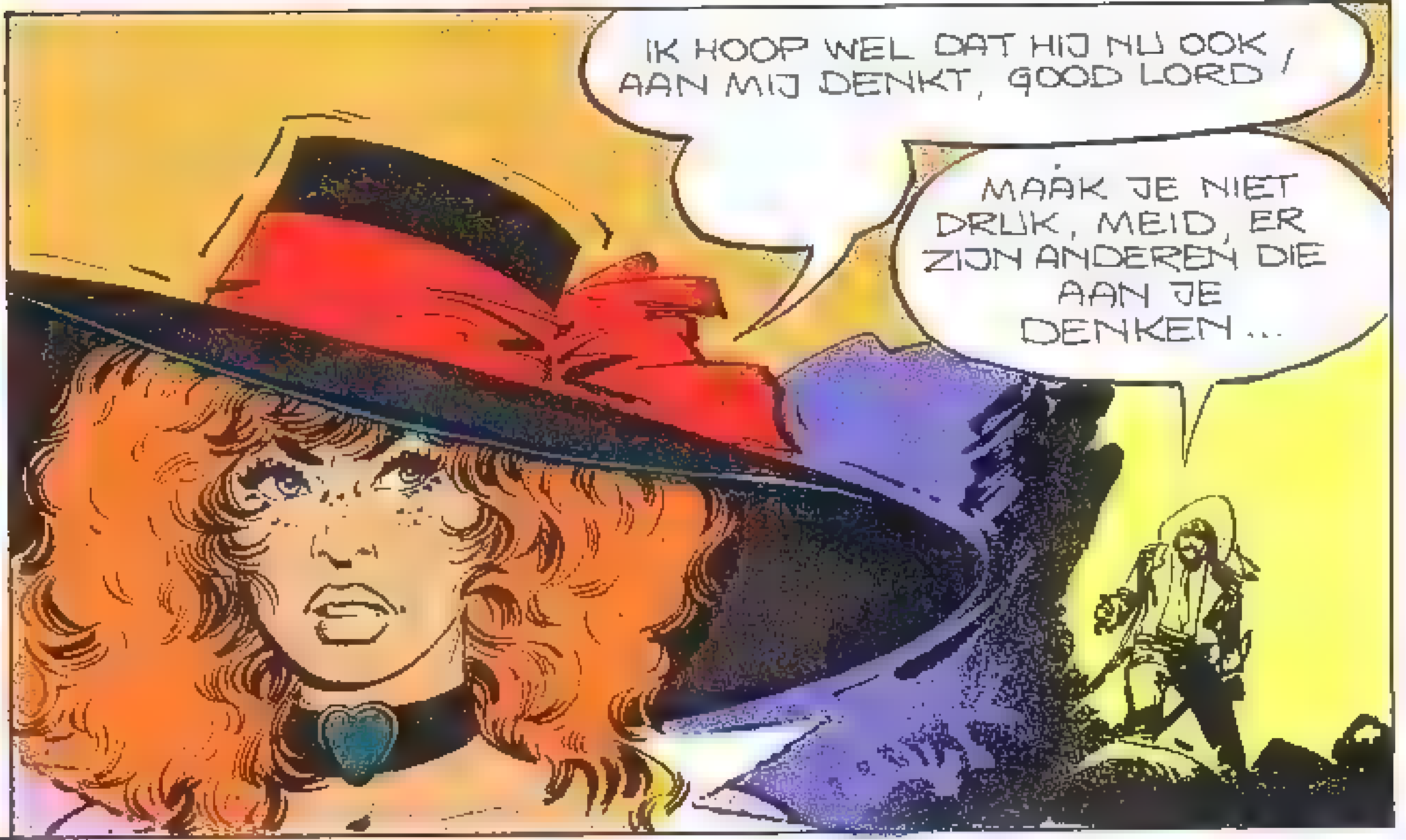

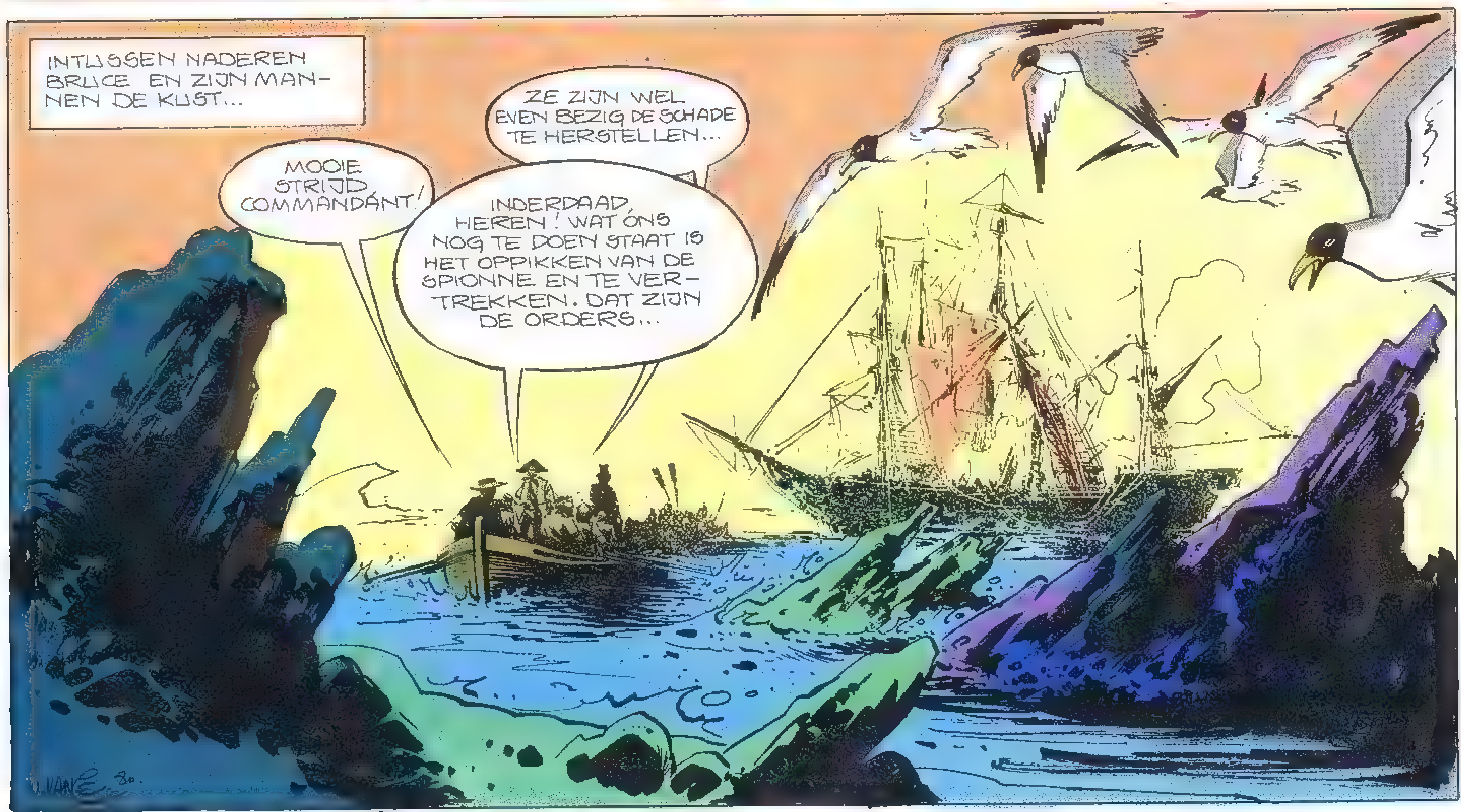

GEEN PANIEK, MISTER PYKE! VOOR WE DAT VERVLOEKTE FREGAT BEREIKEN NEMEN ALLE MANNEN RUSTIG PLAATS IN DE SLOEPEN...

OP HET VIJANDELIJKE SCHIP HEERST PANIEK...
DE DUIVELS! ZE...
RED JEZELF!

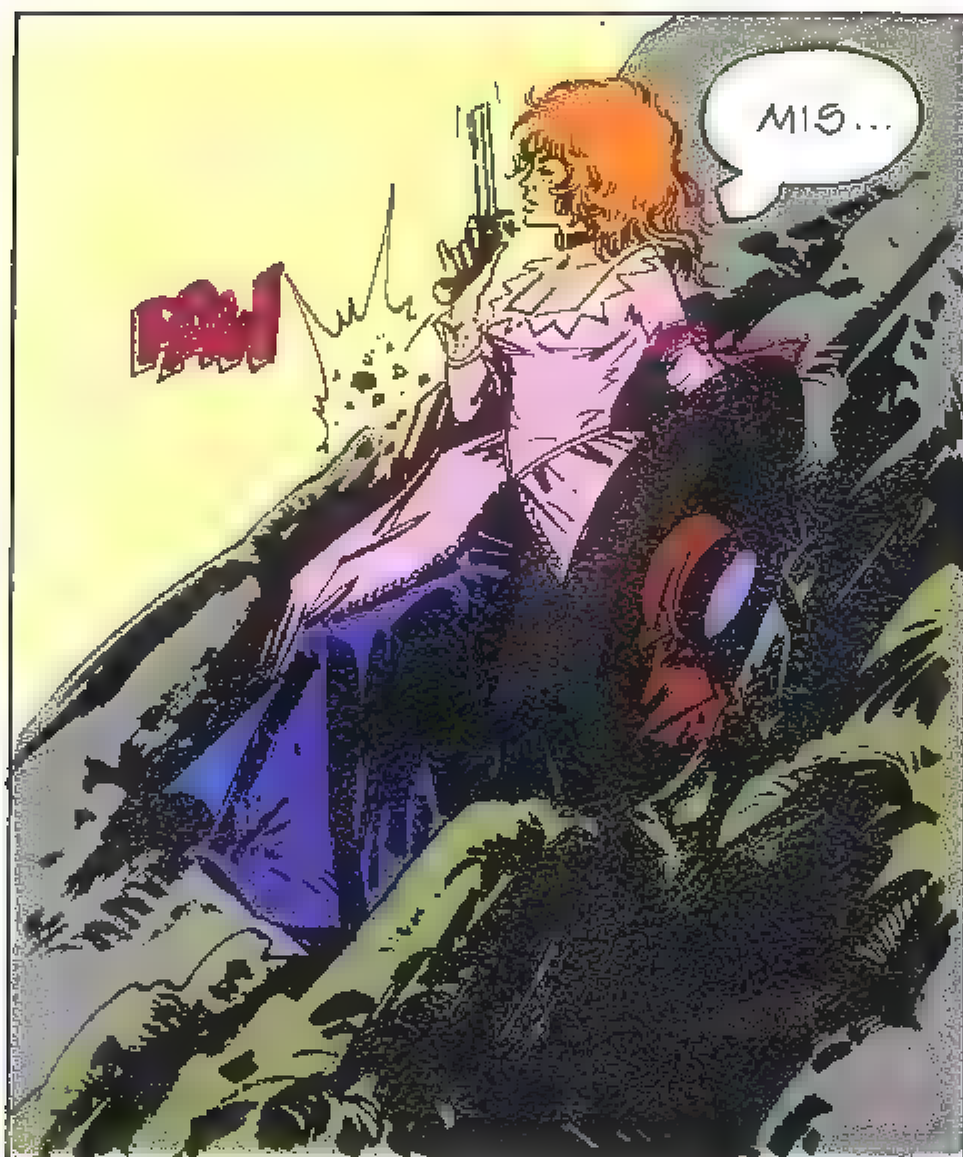

EN MET EEN VRESELIJKE SCHOK STOTEN DE BEIDE SCHEPEN OP ELKAAR... MASTEN KRAKEN... MANNEN SCHREEUWEN...

O! HET IS DE DUIVEL ZELF, DIE DOLLE MAN!

IK HOOP WEL DAT HIJ NU OOK AAN MIJ DENKT, GOOD LORD!
MAAK JE NIET DRUK, MEID, ER ZIJN ANDEREN DIE AAN JE DENKEN...

INTUSSEN NADEREN BRUCE EN ZIJN MANNEN DE KUST...
MOOIE STRIJD COMMANDANT!
ZE ZIJN WEL EVEN BEZIG DE SCHADE TE HERSTELLEN...
INDERDAAD, HEREN! WAT ONS NOG TE DOEN STAAT IS HET OPPIKKEN VAN DE SPIONNE EN TE VERTREKKEN. DAT ZIJN DE ORDERS...

BRUCE J.HAWKER

ZO... EN NOU OP WEG!

AU!

HIHI...
ORTIZ ZIT ONGEDULDIG OP JE TE WACHTEN. HIJ NODIGT JE UIT VOOR EEN... EH... NOGAL SPECIALE ONTVANGST... HIHI...

MIJN ENKEL...

KOM, KOM, GEEN COMEDIE SPELEN, HÈ? VOORUIT, OPSTAAN, "RODE"!

HAHA... HET NUFJE HEEFT MOEILIJKHEDEN...

U-UGHH..

BRUCE J. HAWKER

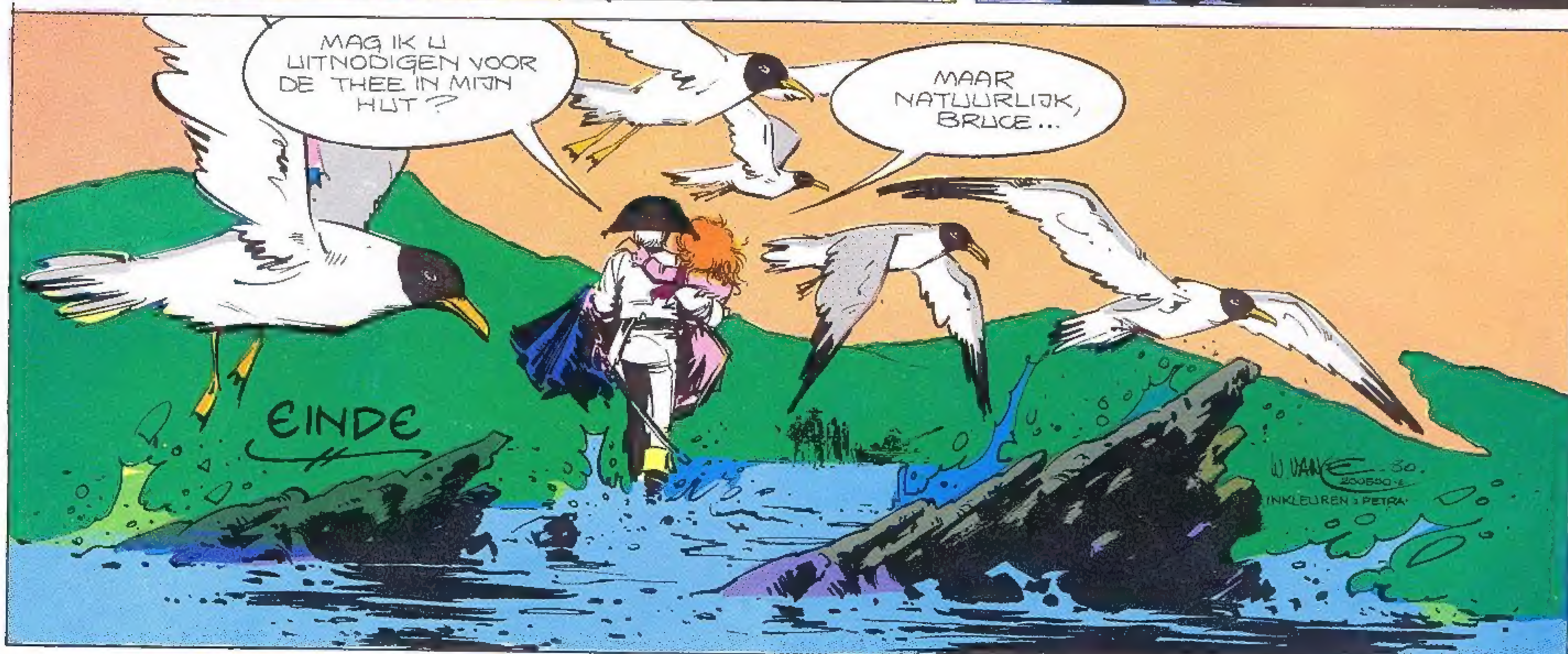

Kies maar uit!

ALS JE NU EEN ABONNEMENT NEEMT OP HET WEEKBLAD KUIFJE MAG JE KIEZEN UIT:

1 Een handig en nuttig buro-setje met als inhoud — je gelooft het nooit — een gum, papierclips, een nietmachine, nietjes, plakband, een liniaal en rolmaat, lijm en schaar!

2 Een "Rhétorique" ballpoint

VOOR WIE VAN KLASSE HOUDT

3 Een "Rhétorique" vulpen!

Vul de bon snel in en kruis aan welk kado je hebben wilt. Kuifje zorgt voor de rest.

Bon of briefkaart opsturen naar, "Weekblad Kuifje",

Voor België: Postbus 176
1060 BRUSSEL 31

Voor Nederland: Antwoordnr. 60.018
5100 VJ GILZE

Deze aanbieding is geldig tot 31 december 1989

Ik neem een jaarabonnement (52 nrs) voor BF 1.990/f 130 op het Weekblad Kuifje en kies als welkomstgeschenk:

Naam: ....

Adres: .... Nr: ....

Postcode: .... Plaats: ....

Geboortedatum: ....

- ☐ een buro-setje
- ☐ een Rhétorique ballpoint
- ☐ een Rhétorique vulpen

* aankruisen wat je kiest

Betaling:

Voor België, door storting op rekening 210-0985103-23 van weekblad Kuifje Brussel,
Voor Nederland, wordt een acceptgirokaart toegestuurd.

Opletten: leesportefeuillelezers s.v.p. niet in dit blad knippen, maar de bon overnemen of briefkaartje sturen.

Prijswijzigingen voorbehouden.

DOMMELS JEUGD

